

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 5/351

MAJ/CZERWIEC 2024

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 44 AUTORÓW, 59 TEKSTÓW

**Puszcz Niepołomice
zostaje w Ekstraklasie!
str. 48**

III Międzynarodowy Konkurs Tradycyjnego Powożenia

III CIAT NIEPOŁOMICE / 7 - 9 CZERWCA 2024

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

8 czerwca 2024
SOBOTA

godz. 11:00
Uroczyste rozpoczęcie
Zamek Królewski

godz. 11:30
Prezentacja
Zamek Królewski

godz. 14:00
Uroczysty przejazd
ulicami Niepołomic

9 czerwca 2024
NIEDZIELA

godz. 9:00
Start do próby
terenowej

godz. 13:00
Próba zręczności
powożenia
hipodrom przy Zamku

po próbie zręczności
Dekoracja zwycięzców
hipodrom przy Zamku

Organizatorzy

POLE KULTURY
SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY
MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE

Klub Jazdy Konnej
POD ŻUBREM
NIEPOŁOMICE

ZAMEK
KRÓLEWSKI
NIEPOŁOMICE

NIEPOŁOMICE

Współorganizatorzy

Polski Związek
Hodowców Koni

Sponsorzy

Patronat honorowy

Nadesiństwo Niepołomice

Patronat medialny

Hodowca i Jeździec

GAZETA NIEPOŁOMICKA

TEMATY MIESIĄCA

2. Wizja rozwoju i wyzwania dla Niepołomic
5. Nowa Rada Miejska
6. Anna Topór wiceburmistrzem ds. społecznych
6. Piotr Krupa wiceburmistrzem ds. inwestycji
7. Stanisław Kracik nowym wiceprezydentem Krakowa
7. Roman Ptak starostą wielickim

TWÓJ URZĄD

8. Podumowanie kadencji na uniwersytecie
8. Niepołomice z tytułem Lidera Edukacji
9. Cała Polska na rowery!
10. Karta Seniora w Niepołomicach
10. Gmina Niepołomice dofinansuje zatrudnienie opiekunek dla dzieci
11. Dzień Ziemi i SadziMy
11. Targi Wielkanocne!

NASZA TABLICA

12. Nowy okres programowania w Lokalnej Grupie Działania Powiatu Wielickiego
12. Kapliczki Niepołomic – tradycja pod ochroną
12. W 14. rocznicę tragedii katastrofy smoleńskiej
12. Grupa samopomocy dla seniorów

WYDARZENIA

13. Niepołomiczanie się rozkręcają
13. STOP SMOG, czyli co zrobić, żeby powietrze było lepsze
14. Niepołomicka Noc Sów 2024

14. Projekt Sąsiad Bocian – kontynuacja 2024
15. Pro Arte na Festiwalu Chórów *Krakowska wiosna*
15. Pamiętajmy o ogrodach

EDUKACJA

16. V Gminny Festiwal Piosenki Dziecięcej
18. Setki godzin wspomnień
19. Święto Patrona Szkoły Tadeusza Kościuszki
19. Warsztaty profilaktyczne w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa
20. Mosty Wiedzy łączą naukę z zabawą
20. Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci
21. Niezwykła lekcja historii
21. Czy znasz język żyrafy?
22. Wiosna w Przystani?
22. Konkurs gier planszowych
23. XXI Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki i Tańca
24. Pielęgnowujemy polskie tradycje
24. Wiosenny Gaik
24. Nocowanie w przedszkolu

ASTRONOMIA

25. Noc Jurija
26. Maj 2024
27. Czerwiec 2024

BIBLIOTEKA

28. Niepołomice zatrzymane w kadrze
29. Aktorski wieczór poetycki
29. *Z literaturą przez wieki* – zająęcia zakończone

30. Niepołomiczanki – życie wpisane w historię Niepołomic

FELIETON

34. Przypadek Marii Skłodowskiej

FINANSE

35. Porady kredytowe dla niepołomiczan

MUZEUW NIEPOŁOMICKIE

37. Składamy puzzle historii
37. Pocztówka z Niepołomic
38. Stary Testament jako źródło inspiracji (część II)

OGRÓD

40. Mszyce – zmora ogrodników
41. Maj to dla ogrodnika raj

ZDROWIE

42. Jak zatroszczyć się o przewód pokarmowy?

SPORT

44. Świetny wynik na Mistrzostwach Polski
45. Medale dla Kyokushin-Boxing Niepołomice
45. MKS Spartakus najlepszym klubem w Polsce
46. Julian Morawiec ze srebrnym medalem
46. Alicja Przewłocka 19. szachistką świata!
46. Juniorzy z utrzymaniem w III lidze!
47. Kwietniowe rozgrywki
48. Puszcza Niepołomice zostaje w Ekstraklasie!

Organizujesz wydarzenie?
Podziel się informacją!

Napisz do nas na maila:
promocja@niepolomice.eu

GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja: ul. Zamkowa 9a, 32-005 Niepołomice
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00

e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Korekta: Ksenia Olkusz

Skład: Krzysztof Biliński

Kolportaż: UMiG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania

artykułów i opatrywania ich własnym tytułem oraz do korespondencji.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Druk: Rafał Krasny Drukarnia Papillon

<https://www.drukarniapapillon.pl/>

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Wizja rozwoju i wyzwania dla Niepołomic

rozmowa z burmistrzem Michałem Hebda

21 kwietnia na urząd Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice został wybrany Michał Hebda. Co zmieni nowy burmistrz? Jakie ma wizje gminy i plany na przyszłość? – o tym wszystkim rozmawiał z nim Wojciech Borkowski, rzecznik prasowy Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach

Panie Burmistrzu, mijają pierwsze dni urzędowania. Czy coś się już zmieniło w urzędzie? Jakie zmiany nastąpią w najbliższym czasie?

Pierwsza decyzja kadrowa dotyczy wiceburmistrza Adama Twardowskiego, którego w drodze zarządzenia odwołałem. Adama znam od wielu lat. To świetny pracownik urzędu, który prowadził wiele istotnych projektów inwestycyjnych w ostatnich latach. Jestem mu bardzo wdzięczny za te lata pełnego zaangażowania w pracę na rzecz gminy Niepołomice. Życzę mu, aby realizował się zawodowo i dalej rozwijał. Odbyliśmy na zakończenie długą, szczerą rozmowę, podaliśmy ręce i powiedzieliśmy sobie, tak po ludzku – do zobaczenia.

8 maja powołałem na zastępcę burmistrza Annę Topór, która dotychczas była zatrudniona w naszym urzędzie na stanowisku kierownika Referatu Zamówień Publicznych. Pani Anna będzie nadal pełnić tę funkcję i równocześnie będzie wiceburmistrzem odpowiedzialnym za sprawy społeczne. Mam do pani Anny pełne zaufanie. W urzędzie dała się poznać jako osoba niezwykle kompetentna, oddana pracy i świetnie przygotowana merytorycznie. Na stanowisko wiceburmistrza do spraw inwestycji powołałem Piotra Krupę, który od ponad 20 lat pracował w Urzędzie Miasta i Gminy Wieliczka i dotychczas pełnił funkcję wiceburmistrza Wieliczki. To świetny inżynier – doświadczony, świetnie przygotowany do pracy, który prowadził wiele istotnych projektów inwestycyjnych, szczególnie takich, jakie są dla mnie bardzo ważne w tej kadencji. Chodzi mianowicie o rozwój infrastruktury drogowej oraz rozwój bazy edukacyjnej. Pan Piotr jest gwarantem prowadzenia tych tematów w sposób rzetelny i skuteczny.

Zmiany, o których Pan mówi, dotyczą bezpośrednio urzędu. Odbyła się pierwsza sesja Rady Miejskiej w Niepołomicach. Jakie zmiany nastąpiły w Radzie?

Radni wybrali na przewodniczącego Pawła Laska, wiceprzewodniczącymi zostali Karolina Marzec i Andrzej Gaśowski. Kolejna sesja odbyła się pod koniec maja, wtedy wybrano składy osobowe poszczególnych komisji. Na następnych sesjach zapewne pojawią się nowe istotne dla funkcjonowania gminy uchwały, między innymi dotyczące bieżących zmian budżetowych.

Czy przewiduje Pan wprowadzenie zmian w funkcjonowaniu urzędu?

Planuję wprowadzenie kilku zmian, które powinny usprawnić pracę Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach. Nie będą one jakąś rewolucją w strukturze organizacyjnej, nie będą też dotyczyć żadnego rozszerzenia kadrowego. Ja osobiście jako członek zespołu pracowniczego, jako były wiceburmistrz, mam pewne przemyślenia co do usprawnienia, zoptymalizowania niektórych procesów, tak aby obsługa mieszkańców stała na jeszcze lepszym poziomie.

Czy utrzyma Pan cotygodniowe dyżury burmistrza dla mieszkańców?

Dyżur pozostaje bez zmian. W każdy poniedziałek zapraszam wszystkich mieszkańców pomiędzy godziną 15.00 a 17.00. Oczywiście, jeśli zajdzie taka potrzeba, dyżur będzie prowadzony do ostatniego mieszkańca. Jestem otwarty na spotkanie z Państwem.

Czy przewiduje Pan wprowadzenie jakichś nowinek technologicznych, zwłaszcza w dziedzinie komunikowania z mieszkańcami?

Od kilku miesięcy pracujemy nad wprowadzeniem aplikacji miejskiej, a także nowej strony internetowej. Chcemy, żeby były one podstawowymi kanałami komunikacji dla mieszkańców. Szczególnie myślę tutaj o aplikacji miejskiej, która będzie umożliwiała zapoznanie się nie tylko z różnymi inicjatywami kulturalnymi, koncertami, spotkaniami, ale również będzie zapewniała pakiet wiedzy o urzędzie w pigułce. Mówię tutaj o wszystkich tematach związanych np. z podatkami, wywozem odpadów komunalnych, remontami dróg, kwestiami, którymi zajmuje się Referat Ewidencji Ludności czy Urząd Stanu Cywilnego. W tej nowej aplikacji mieszkańiec ma znaleźć wszystkie niezbędne informacje podane w czytelny sposób.

Osobiście planuję również podsumowywać każdy miesiąc mojej pracy w formie nagrania zamieszczanego w mediach społecznościowych lub w formie raportu, zamieszczanego w „Gazecie Niepołomickiej”. Chcę, żeby mieszkańcy mieli pełny, transparentny wgląd, czym zajmuję się na co dzień.

Podczas spotkań z mieszkańcami przewijają się głównie trzy tematy: szkoły i przedszkola, drogi i transport. Jakie są Pańskie priorytety na obecną kadencję?

Priorytetem jest budowa nowej szkoły podstawowej na około 800 dzieci z 80-osobowym oddziałem przedszkolnym. Priorytetem jest również co najmniej jedna lubi dwie nowe publiczne placówki przedszkolne zlokalizowane na terenie gminy. Mamy też dużo projektów inwestycyjnych, które rozpoczęliśmy w poprzedniej kadencji. To, co w najbliższych miesiącach pewnie będzie nas zajmować, to kwestia realizacji

w Podłężu dwóch klubów malucha – Jaś i Małgosia, mamy na to zapewnione zewnętrzne finansowanie. Kończymy budowę skateparku. Jest również budowa areny lekkoatletycznej w okolicach Niepołomickich Błoni. W najbliższym czasie planuję również ogłosić przetarg na asfaltowanie dróg lokalnych w osiedlach i sołectwach.

Kolejna ważna sprawa – i na pewno odczuwacie to Państwo na co dzień – to budowa obwodnicy Niepołomic. Aktualnie trwają prace pomiędzy ulicą Portową a mostem na Wiśle. W przyszłych miesiącach te roboty nadal będą postępowały etapami. Proszę Państwa o odrobinę cierpliwości. Te inwestycje są realizowane po to, żeby zdecydowanie poprawić jakość komunikacji drogowej.

Natomiast to, do czego też szczególnie przysiadłem w pierwszych dniach urzędowania, to kwestia stanu dróg lokalnych. W tym roku będziemy chcieli podjąć starania, żeby część dróg wyasfaltować. Oczywiście kadencja trwa 5 lat, więc nie mogę obiecać, że droga, na której Państwu szczególnie zależy, będzie asfaltowa już w pierwszym roku. Jednak zapewniam, że to jest absolutny priorytet: poprawić jakość dróg, szczególnie w osiedlach oraz w sołectwach naszej gminy.

Jaka będzie flagowa inwestycja burmistrza Michała Hebdy?

Uważam, że po okresie realizacji bardzo przydatnych dla mieszkańców dużych inwestycji takich jak: węzeł na autostradzie, obwodnica Podłęża, Niepołomickie Błonia, Piekarnia Sztuki, Obserwatorium Astronomiczne, teraz czas na większą liczbę mniejszych projektów, które mają bardzo duży wpływ na jakość życia mieszkańców tam, gdzie mieszkają: na osiedlach, w mieście oraz w sołectwach. Dlatego te moje priorytety dotyczące rozwoju bazy edukacyjnej, jak również poprawy infrastruktury drogowej będą realizowane. Naszym obowiązkiem jest zapewnienie odpowiedniej jakości dróg, odpowiedniej jakości kształcenia. Będzie dużo małych kroków, które będą sprawiać, że jakość życia mieszkańców na terenie naszej gminy z dnia na dzień będzie się zmieniać na lepsze – to jest moja ambicja.

Natomiast flagową inwestycją, która powstanie, będzie bez wątpienia nowa szkoła podstawowa. To będzie duża placówka, która w znaczący sposób odciąży też centrum miasta.

Kolej w Niepołomicach?

Powtórzę to, co mówiłem w kampanii wyborczej. Kolej do Niepołomic: tak, jak najbardziej, natomiast z uwzględnieniem oczekiwań mieszkańców. Wydaje się, że aktualnie zaproponowany przez PKP Polskie Linie Kolejowe wariant przebiegu trasy odpowiada na nasze oczekiwania. To znaczy, ruch przede wszystkim będzie poprowadzony estakadami, nie będzie tworzonych rogatek na trasie. Stacja końcowa przy ul. Kolejowej będzie głównie stacją przesiadkową na autobus wraz z nastawieniem na obsługę ruchu lokalnego w formie pieszej i rowerowej. Natomiast na strefie inwestycyjnej (przy ul. Wodnej) ma powstać duży park and ride, który obsłuży ruch samochodowy. Będzie tu można zostawić samochód i pojechać pociągiem do Krakowa. Staramy się także o odbudowę stacji kolejowej Podgrabie-Wisła. W projekcie linii kolejowej do Niepołomic, pomimo że nie zaplanowano tego zadania, zastosowane zostaną rozwiązania techniczne umożliwiające jej odbudowę. Wydaje się, że coraz lepiej udaje nam się porozumieć z głównym inwestorem, którym jest PKP PLK.

Nie wypada nie zapytać o dumę gminy i mieszkańców, czyli ekstraklasową Puszczę Niepołomice. Jakie ma Pan plany dotyczące dalszego funkcjonowania klubu – modernizacja obecnego stadionu, budowa nowego kompleksu?

Skupiam się zdecydowanie na modernizacji istniejącego stadionu, tak żeby dostosować go do wymogów ekstraklasy. Jesteśmy na dobrej drodze, żeby nasza Puszcza już w przyszłej rundzie wiosennej w 2025 roku mogła rozgrywać mecze w Niepołomicach. Gramy w najwyższej klasie. To jest dla nas powód do dumy, element naszej lokalnej tożsamości. To jest coś, co wzmacnia markę Niepołomic i rozpoznawalność naszej gminy w całym kraju. Mogę powiedzieć w ramach ciekawostki, że często spotykam się z samorządowcami, których kluby grają obecnie np. w 1 lidze. Ostatnio

rozmawiałem z prezydentem Opola czy prezydentem Sosnowca, którzy są absolutnie pod wrażeniem tego, jak Puszcza za tak małe pieniądze osiąga taki wynik sportowy. Myślę, że to jest kwestia naprawdę racjonalnego wydatkowania środków, pewnej mentalności, atmosfery, która jest wewnątrz drużyny. Tego, że – jak sami kibice mówią – Puszcza nie odpuszcza i gra do samego końca.

Nie chcę składać zobowiązań dotyczących budowy nowego stadionu czy nowego kompleksu sportowego. Oczywiście, taki obiekt pewnie w perspektywie kilku czy kilkunastu lat na terenie gminy powstanie. Dla mnie na tym etapie absolutnym priorytetem jest budowa szkoły podstawowej, a także poprawa infrastruktury drogowej.

Nowa funkcja to nowe wyzwania. Poza pracą w urzędzie jest Pan doktorantem na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jaki jest temat Pańskiej pracy, czy uda się Panu kontynuować studia w związku z nowymi obowiązkami?

Temat mojej rozprawy doktorskiej dotyczy samorządu terytorialnego i osoby zastępującej organ wykonawczy gminy w sytuacji, kiedy nie może on pełnić swojej funkcji. To bardzo ciekawy temat, którego dotychczas nikt w Polsce nie zbadał. Mam to szczęście, że w dużej mierze ten doktorat jest napisany. Nadałem sobie pewien rygor, który dotyczy pracy nad doktoratem. To są bardzo wczesne godziny poranne, kiedy moje dzieci i żona jeszcze śpią. Mam zawsze rano taką godzinę, powiedzmy pomiędzy 5:30 a 6:30, kiedy najpierw robię moją ulubioną czarną kawę i przez godzinę spokojnie mogę pisać. Dopiero potem wchodzę w tryb dzienny, to znaczy odwożę dzieci do przedszkola i jadę do pracy. Myślę, że doktorat uda się sfinalizować w wymaganym terminie. Jest na to duża szansa, natomiast teraz faktycznie czasu ubyło.

Przeszliśmy płynnie w naszej rozmowie w sferę prywatną. Kim jest Michał Hebda prywatnie?

To facet, który bardzo lubi spędzać czas z rodziną, ze swoimi dziećmi: Laurą i Fryderykiem, ze swoją żoną Sylwią, który z jednej strony jest domatorem, ale z drugiej strony bardzo lubi odkrywać piękne miejsca, szczególnie te w naszym kraju. Myślę, że to też normalny gość, który w sobotę kosi trawę, potrafi zrobić pranie bez farbowania ubrań i który bez problemu wyprasuje sobie koszule do pracy. Jest twardo stąpającym po ziemi człowiekiem, który wie, że jest także odpowiedzialny za to, żeby utrzymać swoją rodzinę. Więc mogę powiedzieć, że moje życie jest po prostu normalne. Nie chodzę z głową w chmurach, a żebym nie odleciał, pomaga mi moja żona, która bardzo często sprowadza mnie na ziemię.

Jakie są Pańskie zainteresowania pozazawodowe? Czy znajduje Pan czas na swoje pasje?

Zdecydowanie. Interesuję się piłką nożną. Nie tylko ze względu na naszą dumę, MKS Puszczę Niepołomice, na mecze której chodzę od czasów IV ligi. Od lat jestem też kibicem jednego z krakowskich klubów. Mogę tylko zdradzić, że moja żona jest kibicem klubu, który stadion ma po drugiej stronie Błoń. Nie będę tutaj zdradzał, kto

Zdjęcia: Wojciech Borkowski

jest za kim, ale zawsze mamy w domu dosyć intensywne rozmowy o piłce nożnej. Lubimy piłkę, lubimy sport.

Jakie są Pańskie obowiązki domowe? Czy burmistrz ma jakieś obowiązki w domu?

Rano zawożę dzieci do przedszkola. Niestety nie mogę ich odbierać ze względu na to, że pracuję często do późnych godzin. Soboty – tradycyjnie, jak w wielu domach, to u nas dzień roboczy. W domu przyjęliśmy podział obowiązków, który absolutnie nie jest sztapkowy. To nie jest tak, że są zadania, które należą stricte do kobiety, które należą stricte do mężczyzny. Dla mnie absolutnie nie ma problemu, żeby przygotować dzieciom ubrania, zrobić pranie, wyprasować, przygotować czasem coś do zjedzenia. Wydaje mi się, że na tym polega związek, który jest oparty na partnerstwie. Natomiast oczywiście swoją rolę postrzegam jako głowy rodziny, która ma tej rodzinie zapewnić byt tak, żeby nikomu niczego nie brakowało. Od siedmiu lat staram się to robić jako szczęśliwy mąż i ojciec.

Czy na koniec naszej rozmowy jest coś, z czym chce Pan zwrócić się do mieszkańców miasta i gminy Niepołomice.

Jestem wdzięczny tym, którzy poszli głosować, tym, którzy zaufali mojej osobie, jak również tym, którzy głosowali na moich kontrkandydatów. Zobowiązuję się do tego, że będę burmistrzem wszystkich mieszkańców. Łączy nas to, że mieszkamy w najpiękniejszym miejscu na ziemi, w gminie Niepołomice. Zrobię wszystko, żeby sprostać Państwu oczekiwaniom, jestem do Waszej dyspozycji. Zrobię wszystko, aby to była jak najlepsza kadencja dla naszej gminy.

Nowa Rada Miejska

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

Rada Miejska w Niepołomicach kadencji 2024-2029 ukonstytuowała się we wtorek 7 maja 2024 r. Nowi radni oraz burmistrz odebrali zaświadczenia o wyborze oraz złożyli ślubowanie. Wybrano także prezydium rady

W skład Rady Miejskiej Niepołomic kadencji 2024-2029 wybrani zostali:

Marek Ciastoń
Anna Front
Andrzej Gąsłowski
Milena Janković
Małgorzata Juszczak
Konrad Klima
Marta Korabik
Magdalena Kuźba
Paweł Lasek
Karolina Marzec
Marcin Migas
Jakub Stachaczyk
Kamil Starosta
Krzysztof Sondel

Paulina Szuwarzyńska
Piotr Ślusarek
Agata Świętek
Tomasz Tomala

Robert Toroń

Józef Trzos

Stanisława Zielińska.

Na pierwszej sesji tej kadencji radni na przewodniczącego wybrali Pawła Laska, a na jego zastępców – Karolinę Marzec i Andrzeja Gąsłowskiego.

Serdecznie gratulujemy!

Życzymy owocnej pracy dla dobra naszej gminy!

Fot. Wojciech Borkowski

Anna Topór wiceburmistrzem ds. społecznych

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

Burmistrz Michał Hebda ogłosił 8 maja powołanie Anny Topór na stanowisko wiceburmistrza do spraw społecznych, które będzie łączyła z dotychczasową funkcją kierownika Referatu Zamówień Publicznych

Anna Topór związana jest z Urzędem Miasta i Gminy w Niepołomicach od 2007 roku. Rozpoczęła tu wówczas pracę jako podinspektor w Referacie Zamówień Publicznych. Od 2020 roku pełni funkcję kierownika tego referatu. W tym

czasie zdobyła wiedzę, doświadczenie i uznanie dla swojej pracy.

Zorganizowana, konkretna i dociekliwa, a przy tym pogodna. Uwielbia taniec. Prywatnie ma dwoje dorosłych już dzieci, Amelię i Szymona, a także psa i kota. Jest

rasową domatorką, nie przepada za wyjazdami, za to bardzo lubi kontakty bezpośrednie z ludźmi.

W nowej roli pierwszego wiceburmistrza Anna Topór będzie odpowiedzialna za szeroki zakres obszarów, m.in. zamówienia publiczne, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, współpracę z organizacjami pozarządowymi, kulturę oraz promocję gminy.

Liczymy na wiele ciekawych projektów i działań na rzecz mieszkańców i mieszkańek oraz podnoszenie jakości życia w naszej gminie.

Fot. Wojciech Borkowski

Piotr Krupa wiceburmistrzem ds. inwestycji

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

21 maja burmistrz Michał Hebda ogłosił powołanie Piotra Krupy na stanowisko wiceburmistrza ds. inwestycji i rozwoju. Decyzja ta stanowi kolejny krok w procesie tworzenia zespołu gminy Niepołomice

Fot. Wojciech Borkowski

Piotr Krupa ma 46 lat. Ukończył produkcję rolną i nauki pokrewne na Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, a następnie administrację publiczną na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie jest w trakcie studiów podyplomowych w zakresie MBA w Wyższej Szkole Biznesu – National Louis University w Nowym Sączu.

Od 2003 roku pracował w Urzędzie Miasta i Gminy w Wieliczce, gdzie pracował m.in. w Wydziale Opłat i Podatków Lokalnych oraz Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. W latach 2014-2024 był wiceburmistrzem Wieliczki odpowiedzialnym za kluczowe projekty inwestycyjne. Podobnie jak w poprzedniej pracy, będzie w Niepołomicach odpowiedzialny za nadzór nad inwestycjami, w tym nad projektami omawianymi podczas kampanii wyborczej.

Wiem, że pan Piotr Krupa ceni dokładność i lubi nowe wyzwania. Ufam, że będzie się nam dobrze pracowało. Cieszę się, że dołączył do naszego zespołu i wspólnie zrobimy wiele dobrego dla mieszkańców – skomentował burmistrz Michał Hebda na swojej oficjalnie stronie na Facebooku.

Stanisław Kracik nowym wiceprezydentem Krakowa

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

15 maja prezydent Krakowa Aleksander Miszalski przedstawił trzech nowych wiceprezydentów Krakowa. Jednym z nich został Stanisław Kracik

Stanisław Kracik, burmistrz Niepołomic w latach 1990-2009, poseł na Sejm w II i III kadencji oraz wojewoda małopolski w latach 2009-2011, to doświadczony samorządowiec, polityk i społecznik, który zyskał renomę w dziedzinie zarządzania miastem i instytucjami publicznymi. Jest absolwentem Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Wydziału Elektrotechniki. Kierował także Szpitalem Klinicznym im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie i w latach 2012-2021 był prezesem Polskiego Czerwonego Krzyża. W 2015 roku został odznaczony Odznaką Honorową za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego, a w 2005 roku otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi.

W administracji Aleksandra Miszalskiego Stanisław Kracik będzie trzecim

wiceprezydentem – odpowiedzialnym za infrastrukturę, inwestycje oraz gospodarkę komunalną. Pierwszym zastępcą prezydenta został prof. Stanisław Mazur, który wśród swoich zadań ma architekturę, planowanie przestrzenne, inwestycje gospodarcze oraz skarbnictwo miasta.

Drugim zastępcą jest Łukasz Sęk,

który odpowiada za m.in. promocję miasta, innowacje czy cyfryzację.

Czwartym wiceprezydentem jest jedyna w tym gronie kobieta, Maria Klaman, która zajmie się edukacją, polityką społeczną i mieszkalnictwem.

Życzymy wielu projektów, które ułatwią i usprawnią życie mieszkańcom Krakowa, dobrej współpracy z sąsiedami oraz wielu sukcesów.

Fot. Wojciech Borkowski

Roman Ptak starostą wielickim

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

Roman Ptak został starostą wielickim. 16 maja w głosowaniu podczas sesji rady powiatu zdobył 14 głosów radnych, wygrywając z kontrkandydatką Katarzyną Ciężarek, na którą zagłosowało 11 radnych

Związany z Niepołomicami od zawsze Roman Ptak (od lutego 2007 roku wiceburmistrz Niepołomic, od 2009 roku pełniący funkcję burmistrza i w końcu Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomic w latach 2010-2024) w lutym ogłosił, że choć nie będzie kandydował już na stanowisko burmistrza, nie odchodzi z samorządu. Wystartował w wyborach do Rady Powiatu Wielickiego z listy koalicyjnego Porozumienia Samorządowego.

Do rady dostał się z najlepszym wynikiem w powiecie – 3 841 głosów, co stanowiło ponad 30% głosów w okręgu, z którego startował. Porozumienie Samorządowe i Koalicja Obywatelska

zdołały w Radzie zdobyć 14 z 25 mandatów i to właśnie głosami radnych tych dwóch klubów Roman Ptak został wybrany starostą wielickim. Na nowym stanowisku planuje skupić się na kluczowych inwestycjach i projektach mających na celu rozwój powiatu wielickiego.

Fot. Wojciech Borkowski

Nowe stanowisko będzie wiązało się z wieloma nowymi wyzwaniem. Życzymy dużo energii do realizacji nowych, ciekawych projektów i wielu kolejnych sukcesów.

Podsumowanie kadencji na uniwersytecie

Beata Sikora

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

W dniach 21-22 marca 2024 r. w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie odbyła się konferencja naukowa pod nazwą *Samorząd terytorialny w kadencji 2018 – 2024*. W konferencji tej uczestniczyli pracownicy naukowcy szkół wyższych, m. in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, KUL, Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, pracownicy naukowcy i studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Wielce ciekawym, bo płynącym z doświadczenia, okazał się Panel Praktyków, w którym

pod przewodnictwem prof. dr hab. Andrzeja Piaseckiego głos zabrali: Tymoteusz Drebschok – wiceprzewodniczący rady gminy Olszanka, Szymon Duman – wójt gminy Stryszów, Michał Hebda – zastępca burmistrza Niepołomic, Stanisław Sorys – radny sejmiku woj. małopolskiego.

Konferencja była miejscem, gdzie można było podzielić się doświadczeniami, nawiązać nowe kontakty oraz zaprezentować innowacyjne rozwiązania szerszemu środowisku.

Niepołomice z tytułem Lidera Edukacji

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

Burmistrz Michał Hebda odebrał 14 maja wyróżnienie Lidera Edukacji. Podczas ceremonii Local Trends w Sopocie Związek Miast Polskich docenił wysiłki lokalnych władz oraz osiągnięcia uczniów i nauczycieli w dziedzinie edukacji, przyznając miastu zaszczytne wyróżnienie

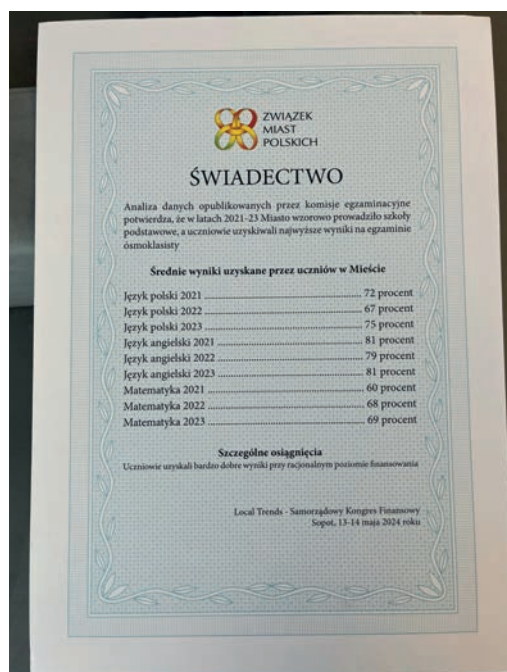
Związek Miast Polskich w kategorii Liderów Edukacji wyróżnia miasta, które nie tylko odniosły sukces w poprawie wyników egzaminacyjnych swoich uczniów, ale również efektywnie zarządzały i finansowały system edukacyjny. Wyniki egzaminów ósmoklasistów, stanowiące główny wskaźnik oceny, uwzględniały lata szkolne od 2020-2021 do 2022-2023. Dane publikowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Finansów posłużyły do obiektywnej oceny każdego miasta.

To zaszczytne wyróżnienie stanowi potwierdzenie skuteczności strategii edukacyjnych podejmowanych przez Niepołomice oraz ich zaangażowania w rozwój lokalnego społeczeństwa przez edukację. Burmistrz

Michał Hebda, odbierając wyróżnienie, podkreślił, że jest to zasługa nie tylko władz miejskich, ale przede wszystkim

nauczycieli, uczniów i ich rodziców, którzy wspólnie dążą do podnoszenia jakości edukacji.

Dążenie do doskonałości w nauczaniu to wspólny wysiłek całej społeczności. Wyróżnienie Lidera Edukacji dla Niepołomic jest dowodem na to, że inwestycje w naukę przynoszą wymierne rezultaty, a zaangażowanie wszystkich stron – od władz miejskich po rodziców – jest kluczem do sukcesu.

Cała Polska na rowery!

Rywalizacja o Puchar Rowerowej Stolicy Polski – edycja 2024

1 czerwca startuje ogólnopolska rywalizacja o puchar Rowerowej Stolicy Polski. Przez 30 dni mieszkańcy miast i gmin, które dołączyły do zabawy, będą kręcić kilometry dla siebie i swoich małych ojczyzn. Rywalizacja to nie tylko konkurs samorządów, to także małe rywalizacje w ramach samych miast pomiędzy grupami typu szkoły, firmy czy osiedla. To jednak przede wszystkim dobra zabawa i zdrowa rekreacja. Przed nami 30 dni na rowerze, cały miesiąc ruchu i aktywności fizycznej na świeżym powietrzu

Rowerowa Stolica Polski to ogólnopolski projekt, którego pomysłodawcą i organizatorem jest miasto Bydgoszcz. Polega na organizacji rywalizacji rowerowej pomiędzy miastami prezydenckimi oraz miastami i gminami w oparciu o dedykowaną akcję bezpłatną aplikację mobilną stworzoną z inicjatywy i na zlecenie Bydgoszczy, pn. *Aktywne Miasta*.

Przed nami szósta już edycja wydarzenia. Ubiegłoroczna rywalizacja rozegrała się pomiędzy 162 samorządami

z całej Polski. Była to największa jak do tej pory odsłona zmagani o zaszczytny tytuł najbardziej rowerowego miasta w Polsce. Czy w 2024 roku pójdziemy na rekord? Pokażą najbliższe tygodnie.

Projekt jest skierowany do osób aktywnie spędzających czas, rowerzystów amatorów, pasjonatów dwóch kółek, osób lubiących zdrową sportową rywalizację. Jego celem jest aktywizacja mieszkańców, mobilizacja środowisk rowerowych, propagowanie aktywnego wypoczynku, promocja

turystyki rowerowej i roweru jako alternatywnego środka transportu, edukacja ekologiczna.

Udział w zabawie zarówno dla samorządów, jak i indywidualnych użytkowników jest bezpłatny. Lokalnie w miastach do zabawy przystępują niemal wszystkie organizacje i stowarzyszenia rowerowe. Projekt angażuje miłośników jednośladów, udostępniając bezpłatne innowacyjne narzędzie w postaci aplikacji i jednocześnie mobilizując do codziennej aktywności poprzez zaproszenie do wspólnej sportowej zabawy. Rowerzyści kręcą

kilometry dla siebie samych oraz poprzez swoje zaangażowanie czują się odpowiedzialni za sukces swoich małych ojczyzn w ogólnopolskiej rywalizacji. Chętnie włączają się w różne zabawy i konkursy organizowane w ramach projektu w mediach społecznościowych oraz biorą udział w przejazdach i rajdach rowerowych.

Jak dołączyć do rywalizacji?

Znajdź i pobierz aplikację *Aktywne Miasta* z właściwego dla siebie sklepu (Google Play lub AppStore). Dokonaj rejestracji użytkownika i z menu wybierz *Rywalizacje*, następnie w zakładce *Publiczne – Rowerowa Stolica Polski dla Gmin*. Aby dołączyć do rywalizacji z listy rozwijanej – wybierz gminę Niepołomice – od tej pory będziesz kręcić kilometry dla swojej lokalnej społeczności. W kolejnym kroku – wybierz grupę – z którą się identyfikujesz i przyłącz się lub zaproponuj swoją i razem z przyjaciółmi weźcie udział w rywalizacji!

Zbierać rowerowe przejazdy można indywidualnie lub w grupach – w obrębie szkoły, firmy lub paczki przyjaciół. Wybór gminy nie ogranicza was do miejsca, w którym możecie rejestrować swoje przejazdy.

Gmina, która zdobędzie najwięcej punktów, otrzyma Puchar Rowerowej Stolicy Polski. Ponadto nagrodzeni zostaną 3 najlepsze uczestnicy i uczestniczki wydarzenia.

Ubiegłoroczny indywidualny rekord wynosi 10 tysięcy wykreconych w ramach rywalizacji kilometrów. Stawisz czoło wyzwaniu?

KLAUDIA KOWALCZYK

Wydział Gospodarki Komunalnej

Karta Seniora w Niepołomicach

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

3 kwietnia w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa odbyła się uroczysta inauguracja Ogólnopolskiej Karty Seniora w Niepołomicach

Na wydarzenie zaproszeni zostali seniorzy z naszej gminy i na to zaproszenie odpowiedzieli bardzo licznie. Podczas spotkania omówione zostały szczegóły zapisów i możliwości korzystania z karty, a także przekazane certyfikaty pierwszym firmom z Niepołomic, które zdecydowały się honorować seniorów zniżkami.

Ale Ogólnopolska Karta Seniora to coś więcej, to inicjatywa mająca na celu zapewnienie osobom starszym dostępu do różnych korzyści, zniżek i udogodnień

w różnych dziedzinach życia takich jak kultura, sport, zdrowie czy usługi. Posiadacze karty mogą korzystać z ofert specjalnych w placówkach partnerskich takich jak muzea, teatry, baseny czy apteki. Karta Seniora ma na celu poprawę jakości życia seniorów poprzez zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym oraz ułatwienie dostępu do różnych usług i atrakcji.

Podczas śródowego spotkania wręczono pięć pierwszych kart dla miesz-

kańców naszej gminy oraz rozdano 300 formularzy do zapisu. Wypełnione formularze można składać we wszystkich domach kultury gminy Niepołomice od poniedziałku 8 kwietnia. Ci, którzy nie dołączyli do spotkania, formularze mogą pobrać w UMiG w Niepołomicach w biurze obsługi klienta, a także we wszystkich placówkach Pola Kultury. Można pobrać je również ze strony www.niepolomice.eu, samodzielnie wydrukować i zanieść do każdego domu kultury w Niepołomicach oraz do MCDiS oraz Piekarni Sztuki.

Spotkanie z seniorami zakończył koncert Andrzeja Rybińskiego, który przypomniał swoje przeboje angażując i bawiąc publiczność.

Fot. Wojciech Borkowski

Gmina Niepołomice dofinansuje zatrudnienie opiekunek dla dzieci

Paweł Pawłowski

Fundacja Lepsze Niepołomice

Niemal 500 tys. zł pozyskała gmina Niepołomice w programie *Małopolska Niania 3.0*. Program polega na dofinansowaniu kosztów zatrudnienia opiekunki dla dziecka w wieku do 3 lat. Wsparcie ma pomóc godzić rodzicom życie zawodowe z rodzinnym. Jest też skierowane do rodziców powracających z urlopu

macierzyńskiego, rodzicielskiego i wychowawczego.

Rodzice, którzy spełnią odpowiednie kryteria dochodowe, otrzymają 70% (maksymalnie 3 360 zł/m-c) dofinansowania kosztów zatrudnienia niani. Jakie kryteria dochodowe należy spełniać? Średni miesięczny dochód na osobę

w rodzinie w roku 2023 nie może przekraczać 2 400 zł. Program realizowany będzie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niepołomicach. Szczegółowe informacje uzyskać można dzwoniąc na nr: 12 284 87 25 wewnątrzny 4 (świadczenia rodzinne).

Program *Małopolska Niania 3.0* współfinansowany jest ze środków województwa małopolskiego oraz gminy Niepołomice.

Dzień Ziemi i SadziMy

Marta Markowska

Referat Promocji i Kultury

W piątek 12 kwietnia połączyliśmy siły z Nadleśnictwem Niepołomice i na rynku świętowaliśmy dwa wydarzenia – zbliżający się Dzień Ziemi i akcję SadziMy 2024

Dwa namioty stały na niepołomickim rynku. Pod jednym dachem Nadleśnictwo Niepołomice rozdawało mieszkańcom dwa tysiące sadzonek dębu szypułkowego. To co roczna akcja SadziMy, w ramach której

nadleśnictwa rozdają tysiące drzew na terenie Polski do sadzenia w swoich ogrodach. Pod drugim namiotem na niepołomickim czekało prawie 300 sadzonek doniczkowych i ogrodowych. Była mięta, lawenda,

smagliczka i rozmaryn, ale żeby je dostać, trzeba było się najpierw podzielić swoim sposobem na ochronę Ziemi. Na specjalnie przygotowanych kartkach mali i duzi mieszkańcy wypisywali hasła, ekologiczne rozwiązania, które stosują w swoich domach, lub

które chcieliby, żeby były zastosowane. Do najbardziej popularnych ekologicznych zachowań należą zakładanie własnego kompostownika czy zbieranie deszczówki do podlewania ogrodu. Wielu mieszkańców dumnie zauważyło, że do pracy czy szkoły dojeżdża rowerem, unikając jazdy samochodem, niektórzy mówili o korzystaniu z transportu publicznego. Wśród propozycji pojawiły się również mniej oczywiste pomysły takie jak oddawanie swoich ubrań młodszemu rodzeństwu, wystawianie poidelka dla ptaków w gorące dni czy chodzenie do sklepu ze swoją siatką wielorazowego użytku. Mieszkańcy apelowali o oszczędzanie wody, dosadzanie drzew i roślin miododajnych, a nawet wyciąganie ładówek z kontaktów, jeśli nie ładujemy urządzeń.

Sześciogodzinne spotkanie na rynku pozwoliło nam rozdać 2300 roślin i porozmawiać o problemach ochrony Ziemi. Szczególnie ucieszyły nas wizyty przedszkolaków, które odbywały u nas minilekcje przyrody.

Mamy nadzieję, że wszystkie rośliny się przyjmą, na czym skorzystają nasze ogródki i środowisko.

Targi Wielkanocne

Marta Markowska

Referat Promocji i Kultury

W Niedzielę Palmową tradycyjnie na niepołomickim rynku mają miejsce Targi Wielkanocne. Biorą w nich udział wystawcy rękodzielniczy, stowarzyszenia i przedstawiciele gminnych instytucji

Niepołomicki rynek na tydzień przed świętami Wielkanocnymi zamienia się w targ różności. Od samego rana zjeżdżają się wystawcy z okolicy i rozkładają swoje

produkty. W tym roku na rynku i Trakcie Królewskim stało około czterdziestu stoisk. Pod drewnianymi straganami i namiotami można było kupić palmy, chleby,

słodczyce, ozdoby wielkanocne i wiele innych. Wystawcy jak zawsze zadbali o to, by ich stoiska były różnorodne i z pełnym zaangażowaniem zapraszali do kupowania. Targi Wielkanocne to czas, kiedy kupując, wspieramy stowarzyszenia, szkoły i instytucje

z gminy Niepołomice. Bardzo często produkty, które znajdujemy na straganach, są ręcznie robionymi dziełami sztuki.

Podczas tegorocznych Targów nie zabrakło akcentów muzycznych. Na scenie wystąpiły trzy zespoły: Zespół Niepołomicki, Wrzos i Melodia, które umilały nam wędrowanie pomiędzy stoiskami i zachęcały do wspólnego śpiewania. Tuż po wytypie Niepołomickan, Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice Roman Ptak, ze swoim zastępcą Michałem Hebdą i proboszczem Stanisławem Miką złożyli mieszkańcom świąteczne życzenia. Po życzeniach mieszkańcy mogli poczęstować się tradycyjnym żurkiem.

Podczas niepołomickich Targów Wielkanocnych ma również miejsce Konkurs na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną. Palmy przywożone są tego dnia z całej gminy na niepołomicki rynek, a te największe transportowane są nawet przez wozy strażackie. W tym roku każdy uczestnik konkursu został obdarowany prezentem-niespodzianką, przygotowanym przez wystawców.

Nowy okres programowania w Lokalnej Grupie Działania Powiatu Wielickiego

Grzegorz Leszczyński

Wielkimi krokami zbliża się czas ogłaszania konkursów na nowy okres programowania na lata 2023–2027. Do dyspozycji naszych beneficjentów będą środki w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, Europejskiego Funduszu Społecznego + oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Już tej jesieni planujemy ogłaszać pierwsze nabory wniosków. Obecnie w Biurze LGD trwają intensywne prace nad dostosowaniem dokumentacji, procedur, a także samego biura do nowych wytycznych.

Środki z LGD można pozyskiwać na działania realizujące następujące cele ogólne: podnoszenie dostępności atrakcyjnej oferty czasu wolnego dostosowanej do potrzeb mieszkańców i turystów, wzmacnianie świadomości obywatelskiej i tożsamości lokalnej na terenie LGD oraz zwiększanie aktywności społecznej i przedsiębiorczej mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób w niekorzystnej sytuacji.

Wnioskodawcami mogą być osoby fizyczne chcące założyć jednoosobową działalność gospodarczą, przedsiębiorcy rozwijający swoje działalności gospodarcze, organizacje pozarządowe, a także jednostki samorządu terytorialnego. W zależności od rodzaju wnioskodawcy oraz planowanego przez niego przedsięwzięcia przewidziane są różne formy wsparcia finansowego. Po więcej szczegółów zapraszamy do kontaktu z Biurem LGD osobiście lub telefonicznie: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Powiatu Wielickiego, ul. Artura Grottgera, 32-020 Wieliczka, telefon 12 288 00 95.

Kapliczki Niepołomic – tradycja pod ochroną

Tadeusz Kącki

Na terenie gminy Niepołomice zlokalizowanych jest wiele zabytkowych kapliczek, co świadczy o dużym zaangażowaniu w dziedzictwo kulturowe i ludowe mieszkańców ziemi niepołomickiej. Wznoszone z potrzeby serca są świadectwem wiary i pobożności oraz nierzadko podziękowania za ocalenie życia, zdrowia.

Wiele z nich zachowało się wyłącznie dzięki trosce lokalnej społeczności. Dzięki temu można tak licznie kultywować tradycję nabożeństw majówkowych w gminie Niepołomice.

Kapliczki wpisują się w krajobraz wielu miejscowości, dlatego mieszkańcy w tak szczególny sposób dbają o ich odnowienie, codziennie odprawiają przy nich nabożeństwa majowe.

Mieszkańcy osiedla Podgrabie w szczególny sposób obchodzą tegoroczne tradycje majówkowe.

Na wniosek przewodniczącego osiedla Podgrabie odnowiono teren wokół kapliczki przy ul. Torowej, wykonano konserwację cegły, dokonano usunięcia grzybów, mchów i porostów, pomalowano ogrodzenie.

Poprzez organizację tradycyjnych majówek kultywujemy XVIII-wieczną tradycję kiedy wieczorami, po skończonej pracy polowej spotykano się na modlitwach ku czci Matki Bożej.

Nie pozwólmy, aby ta piękna tradycja zanikła i dbajmy, by była kultywowana szczególnie przez młodzież.

W 14 rocznicę tragedii katastrofy smoleńskiej

Marek Burda

10 kwietnia w Niepołomicach uczciliśmy pamięć ofiar katastrofy smoleńskiej. Organizowaną przez stowarzyszenie Super Omnia Veritas uroczystość 14 rocznicy, tej największej powojennej tragedii narodowej rozpoczęła msza św. w kościele w rynku w intencji 96 ofiar katastrofy. Po niej przed pamiątkową tablicą na murach kościoła odbyły się uroczystości upamiętniające.

Wspomniano o prezydencie Lechu Kaczyńskim, pierwszej damie Marii Kaczyńskiej, ostatnim prezydencie na uchodźstwie Ryszardzie Kaczorowskim, posłach i senatorach wszystkich ugrupowań ówczesnej sceny politycznej, wielu wybitnych ludzi kościoła, wojska, kultury, życia społecznego. Także o tych, którzy byli w jakiś sposób związani z Niepołomicami, jak generał Włodzimierz Potasiński, który swoją przygodę z wojskiem zaczynał w Niepołomicach, czy także generał Bronisław Kwiatkowski, który dowodził niepołomicką jednostką.

Ofiary upamiętniono, składając pod pamiątkową tablicą 96 białych i czerwonych kwiatów. W apelu pamięci odczytano nazwiska wszystkich, którzy tragicznie zginęli na służbie ojczyźnie.

Pamiętano, że lecieli tam po to, by oddać hołd pomordowanym w okrutny sposób polskim obywatelom wziętym do niewoli po najeździe Związku Radzieckiego. Zbrodnia katyńska, ukrywana przez lata, pochłonęła ponad 22 tysiące osób.

Stowarzyszenie Super Omnia Veritas, które od 14 lat dba o pamięć ofiar katastrofy, wyraża serdeczne podziękowanie: ks. proboszczowi Stanisławowi Mice, Stowarzyszeniu Kawalerii Ochotniczej im. Krakowskiej Brygady Kawalerii w barwach 5 Dywizjonu Artylerii Konnej, Orkiestrze Dętej „Lira”, harcerzom oraz wszystkim zebranym mieszkańcom za obecność na uroczystości rocznicowej katastrofy smoleńskiej.

Po tym dniu zostają nam w pamięci wymowne słowa Jana Kochanowskiego:

A komu droga otwarta do nieba, tym, co służą ojczyźnie.

Grupa samopomocy dla seniorów

Paweł Pawłowski

Zapraszamy na spotkanie grupy samopomocy dla osób w wieku powyżej 60 lat. Zapraszamy osoby doświadczające samotności, straty i innych trudności, a jednocześnie szukające sposobów na aktywne i satysfakcjonujące życie.

Celem grupy jest wspieranie siebie nawzajem, poszukiwanie nowych pasji i możliwości rozwijania zainteresowań oraz odkrywanie radości płynącej z codziennych doświadczeń.

Osoby zainteresowane dodatkowymi informacjami prosimy o kontakt. Tel. 730 201 771, 12 278 20 00.

Spotkania będą się odbywać w Izbie Regionalnej – Centrum Organizacji Pozarządowych w Niepołomicach, ul. Zamkowa 5a, dwa razy w miesiącu.

Organizatorem spotkań jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wieliczce we współpracy z Fundacją Lepsze Niepołomice.

Niepołomiczanie się rozkręcają

Paweł Pawłowski

Stowarzyszenie Niepołomiczanie
stowarzyszenie.niepolomiczanie@gmail.com

Słowo „zebranie” zwykle kojarzy się z nudą. Na nudę nie można było jednak narzekać podczas pierwszego walnego zebrania członków stowarzyszenia *Niepołomiczanie*. Ta najmłodsza stażem organizacja już należy do najliczniejszych w gminie. W ciągu miesiąca do *Niepołomiczan* dołączyło niemal 100 osób! Zorganizowaliśmy więc zebranie, na które zaprosiliśmy nowe członkinie i członków.

W części oficjalnej spotkania przekazaliśmy informacje o planowanych wydarzeniach i warsztatach. We współpracy ze stowarzyszeniem *Niepołomice Biegają* rozpoczęliśmy treningi nordic walking dla seniorów. Prowadzi je mistrz olimpijski Ilya Markov. Nawiązaliśmy również współpracę z Krainą Vesny. To ekoośada turystyczna niedaleko Brzeska. Organizowane są tam warsztaty edukacyjne, spotkania integracyjne i koncerty. *Niepołomiczanie* dostali zaproszenie na Tańcówisko – imprezę plenerową z muzyką na żywo.

We współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Wieliczce rozpoczęliśmy również spotkania grupy samopomocy dla osób w wieku powyżej 60 lat. Do udziału zaprosiliśmy osoby doświadczające samotności, straty i innych trudności, a jednocześnie szukające sposobów na aktywne i satysfakcjonujące życie. Celem grupy jest wspieranie siebie nawzajem, poszukiwanie nowych pasji i możliwości rozwijania zainteresowań oraz odkrywanie radości płynącej z codziennych doświadczeń.

Wracając do zebrania, część mniej oficjalną stanowiło wspólne śpiewanie poprowadzone przez Janusza Rojka i Mateusza Laska. W pewnym momencie Izba stała się za ciasna i we-

soły korowód ruszył na pobliskie błonia. Po tańcach był czas na poczęstunek, czyli pieczone na ognisku kielbaski oraz ciasta przygotowane przez panie z zespołu *Niepołomiczanie*. W tym miejscu należą się podziękowania dla sponsorów spotkania – Piekarni Iwona, Zakładów Cedrob oraz Wnęć Market, z którymi współpracę nawiązała nasza skarbniczka Stanisława Kozub.

Uruchomiliśmy również stronę internetową stowarzyszenia – niepolomiczanie.pl, na której na bieżąco informujemy o naszych działaniach.

STOP SMOG, czyli co zrobić, żeby powietrze było lepsze

Paweł Pawłowski

Niepołomicki Alarm Smogowy

Za nami sezon grzewczy. Przez kilka miesięcy możemy nie pamiętać o trującym dymie wydobywającym się z kominów. Nie zapominajmy jednak, że problem smogu w naszej gminie nie został jeszcze do końca rozwiązany.

Jako Niepołomicki Alarm Smogowy od ponad 6 lat podejmujemy działania na rzecz poprawy jakości powietrza. We współpracy z Ekodoradcami z Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice organizujemy spotkania, szkolenia i akcje informacyjne. Każdego roku dzięki grantom z programu Clean Air Fund spotykamy się z wybraną grupą mieszkańców gminy, aby rozmawiać o smogu i pomysłach na walkę z nim. Dwa lata temu rozpoczęliśmy od szkolenia dla sołtysów i przewodniczących osiedli. W kolejnym spotkaliśmy się z dyrekcją szkół i przedszkoli. W tym roku na warsztaty antysmogowe

zaprosiliśmy kadrę zarządzającą i pracowników Domów Kultury. Rozmawialiśmy o przyczynach i skutkach smogu. Zastanawialiśmy się, jakie działania podjąć, aby zachęcić mieszkańców do skorzystania z programów pomocowych.

Głównymi emiterami zanieczyszczeń w naszej gminie są przestarzałe urządzenia grzewcze – piece kaflowe oraz kotły 3 i 4 klasy. Zgodnie z lokalną uchwałą antysmogową powinny zostać wymienione do końca 2026 r. Od kilku lat UMiG zatrudnia ekodoradców, którzy pomagają w uzyskaniu dotacji na zakup nowego źródła ogrzewania oraz termomodernizację budynków. Na terenie gminy do wymiany ciągle pozostaje około 2000 pieców, z czego ¼ znajduje się w Niepołomicach.

Kolejnym problemem jest spalanie śmieci oraz węgla niskiej jakości. Każ-

dego roku Straż Miejska przeprowadza kilkaset kontroli, planowo lub po zgłoszeniach od zaniepokojonych sąsiadów. Pobierane są próbki popiołu, które trafiają do analizy laboratoryjnej. Jeśli analiza wykaże, że w piecu były spalane odpady, jego właścicielowi grozi mandat w wysokości do 500 zł. Jeśli odmówi jego przyjęcia – sprawa trafia do sądu. Strażnicy sprawdzają również stopień wilgotności drewna opałowego. Jeśli przekracza 20% – sprawca także może zostać ukarany mandatem.

Zakończenie sezonu grzewczego to dobry moment na wymianę kotła czy pieca. Warto skorzystać z pomocy gminnych ekodoradców – telefon: 12 250 94 54. Zapraszamy również do dołączenia do Niepołomickiego Alarmu Smogowego – lepszeniepolomice@gmail.com.

Spotkanie przeprowadziliśmy we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym oraz miastem i gminą Niepołomice dzięki dofinansowaniu z Clean Air Fund.

Niepołomicka Noc Sów 2024

Paulina i Piotr Woś

Stowarzyszenie Zielony Puszczyk

Niepołomicka Noc Sów to wydarzenie, które co roku niczym magnes przyciąga miłośników sów i przyrody do Puszczy Niepołomickiej. W sobotnie popołudnie 16 marca odbyła się jej siódma edycja. Od godziny 17.00 na Polanie Sitowiec w Punkcie Edukacyjnym Nadleśnictwa Niepołomice płonęło ognisko, przy którym z każdą chwilą przybywało osób. Dorośli dokonywali zapisu na nocne spacer, a ich dzieci z ochotą uczestniczyły w warsztatach badania sówich wypluwek. Przy stoisku z zapisami na wyjścia terenowe ustawili się długi ogonek, a listy wypełniały się w błyskawicznym tempie. Także stoisko edukacyjne cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród wszystkich uczestników wydarzenia.

O godzinie 17.30 rozpoczęła się prelekcja na temat sów, którą przygotował Fabian Przepiór. Fabian jest leśnikiem z wykształcenia i z pasji, obecnie pracuje w Katedrze Bioróżnorodności Le-

snej na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. To była duża dawka przystępnie podanej wiedzy.

Kiedy zapadł zmrok, grupy wyruszyły na nocne spacer – każda w inną część Puszczy Niepołomickiej. W sumie dwunastu przewodników poprowadziło w las niemal 200 osób! Sowy tej nocy dopisały – większość uczestników miała okazję posłuchać głosu puszczyka czy puszczyka uralskiego. Niektórych o dreszcz przyprawiły szumy poruszających się w zaroślach zwierząt. Niektórzy, pomimo panujących w lesie ciemności, mogli zobaczyć więcej dzięki zakupionemu w ramach projektu noktowizorowi. Co bardzo ważne – pogoda w tym dniu wytrzymała, choć nastraszył nas przelotny deszcz. W lesie było klimatycznie, podogonie i bardzo ciekawie.

Dziękujemy naszym przewodnikom: Damianowi Czajce, Pawłowi Kwapiszowi, Fabianowi Przepiórze, Szymonowi

Przybycieniowi, Katarzynie i Konradowi Szewczykom, Aleksandrze Radziszewskiej, Wojciechowi Rejchowi, Annie Ryczał, Michałowi Wieciechowi, Piotrowi i Paulinie Woś.

Projekt pn. *Sąsiad Sowa 2024* realizowany przez Stowarzyszenie Zielony Puszczyk dofinansowany został ze środków gminy Niepołomice.

Projekt Sąsiad Bocian – kontynuacja 2024

Hanna Graf

moderatorka kanału YouTube

Wiosna według bocianiego kalendarza rozpoczęła się w niepołomickiej gminie pod koniec lutego, a dokładnie 27. To właśnie w tym dniu w Staniątkach został odnotowany i udokumentowany pierwszy w tym roku bocian biały. Ptak idealnie wpasował się w wyjątkowo ciepłą, wręcz wiosenną końcówkę lutego. 11 marca otrzymał od zakładu energetycznego nową platformę i teraz jego ewentualny lęg będzie bezpieczniejszy.

Projekt *Sąsiad Bocian* realizowany przez Stowarzyszenie Zielony Puszczyk w roku 2024 zakłada kontynuację monitoringu i inwentaryzacji gniazd bociana białego w gminach Niepołomice i Drwinia, cykl warsztatów edukacyjnych w placówkach oświatowych, organizację pikniku ekologicznego *Pożegnanie Bociana* oraz utrzymanie transmisji on-line z gniazda bocianów w Woli Zabierzowskiej.

Opis sytuacji na monitorowanym gnieździe w Woli Zabierzowskiej w 2024 roku

Do bocianiego gniazda przy Szkole Podstawowej w Woli Zabierzowskiej pierwszy ptak w tym roku przyfrunął 25 marca, jednak nie został w nim na dłużej. Spędził w gnieździe jedną noc, a następnego popołudnia już odfrunął. Kolejny bocian pojawił się 31 marca i został w gnieździe na dłuższy czas. Przynosił do niego nowy materiał i rozbudowywał je. Wypędzał także przez kilka dni innego bociana, który próbował do niego dołączyć. 5 kwietnia przyjął ostatecznie partnera i na gnieździe mogliśmy zaobserwować parę. Ptaki wielokrotnie w ciągu dnia kopolowały ze sobą, poprawiały gniazdo, przynosiły nowy materiał, razem nocowały, a obserwatorzy spodziewali się pojawienia pierwszego jajka. Niestety tak się nie stało. Od 7 kwietnia sytuacja stała się bardzo dynamiczna. Przebywająca w nim para była atakowana przez trzeciego bociana, który najprawdopodobniej ma gniazdo w pobliżu i moż-

liwe, że nie chciał konkurencji na tym obszarze. Samiec z naszego gniazda po kilku starciach odfrunął, pozostawiając w gnieździe swoją partnerkę. 9 kwietnia zaobserwowaliśmy ponowne walki. To do gniazda o godz. 18.39 powróciła jego gospodyni z poprzednich sezonów, której youtubowi obserwatorzy kilka lat temu dali na imię Wolanka. Obecnie to ona zamieszkuje gniazdo. Czekamy, aby dołączył do niej samiec, z którym będzie mogła mieć w tym sezonie szczęśliwy lęg. Od początku istnienia kamery z transmisją on-line (2021 r.), zamontowanej przez członków Stowarzyszenia Zielony Puszczyk, wydarzenia rejestrowane na gnieździe dostarczają wielu emocji, niestety często były to sytuacje dramatyczne.

W tym roku przypada VIII Międzynarodowy Spis Bociana Białego, który w gminie Niepołomice i Drwinia przeprowadzi Stowarzyszenie Zielony Puszczyk.

Więcej o projekcie oraz link do transmisji on-line można znaleźć na stronie: <https://www.facebook.com/SasiadBocian>

Projekt *Sąsiad Bocian 2024* realizowany jest przy wsparciu finansowym gminy Niepołomice.

Pro Arte na Festiwalu Chórów Krakowska wiosna

Teresa Urban
Prezes TMMiŚ

W sobotę 11 maja 2024 Zespół Kameralny Pro Arte działający w ramach To-

warzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu im. S. Moniuszki w Niepołomicach

wzięli udział w Festiwalu *Krakowska wiosna*. Jest to cykliczna impreza odbywająca się od lat i w nazwie ma *Festiwal Chórów Męskich*, jednakże zespołów czysto męskich jest coraz mniej – nasz zespół, jak wiele innych chórów, także cierpi na niedostatek

głosów męskich. Poszerzono zatem formułę, ale pozostawiono starą, tradycyjną nazwę. Spotkaliśmy się w sali koncertowej Domu Kultury Kolejarza w Krakowie. Pro Arte zaprezentowało się w pięciu bardzo różnych utworach – od chorału a-moll Bacha, poprzez romantyczną *Kotysankę* Maklakiewicza do tekstu K. I. Gałczyńskiego, do współczesnej kompozycji Małeckiego do tekstu Szekspira *Szedł chłopiec ze swoją dziewczyną*. Mimo że nasz zespół był najmniej liczny, z powodzeniem pokazaliśmy, że w Niepołomicach są zespoły, które naprawdę umieją śpiewać. Zawarliśmy sympatyczne znajomości z innymi zespołami, szczególnie z chórem Lutnia Krakowska, głównym organizatorem imprezy. Na pewno spróbujemy swoich sił ponownie za rok.

Pamiętajmy o ogrodach

Teresa Urban
Prezes TMMiŚ

Zespół Kameralny Pro Arte działający w ramach Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu im. S. Moniuszki w Niepołomicach przedstawił licznie zgromadzonym widzom w piwnicy renesansowej niepołomiczkiego zamku spektakl słowno-muzyczny *Melodie Wiosny – poezja w dźwiękach*. Ten nastrojowy koncert odbył się w sobotę 20 kwietnia

Co prawda pogoda na zewnątrz jakby na chwilę zapomniała, że jest wiosna, ale wewnątrz udekorowane pękami pachnących bzów i nastrojowe, kolorowe oświetlenie pozwoliły zapomnieć o dotkliwym chłodziu na zewnątrz.

Pro Arte zaprosił do współdziałania aktorów staniąteckiego teatru ASA – wystąpili z nami: Paulina Cichy oraz Jakub Gaczol-Michalec, Tomasz Włodarski i Robert Czuk. Piosenki o wiosennej tematyce przeplatane były wierszami znanych poetów oraz dialogami Brunona Schulza.

Widzowie mieli niepowtarzalną okazję wysłuchać kilku zupełnie nowych utworów, nigdy wcześniej nie prezentowanych lub skomponowanych właśnie na ten wieczór. Jednym z nich była piosenka zaśpiewana przez Laurę Rabiej do utworu czeskiego kompozytora Zdenko Fibicha *Poemat* z tekstem Teresy Urban. Laura po raz pierwszy zaprezentowała się jako solistka i dostała ogromne brawa. Prowa-

dzący zespół Pro Arte Zbigniew Hupłyś skomponował kilka piosenek do wierszy Adama Bursy, jedna z nich to *Ballada o Cyganczce*. Utwór ten został uzupełniony scenką aktorską, w której w postać uwodzicielskiej Cyganczki wcieliła się Paulina Cichy, zaś niefortunnego podróżnego, który przez jej urodę przegapił swój pociąg, zagrał Robert Czuk. Nasza znakomita solistka Izabela Król wykonała pieśń Władysława Żeleńskiego do wiersza Marii Konopnickiej *Poleciały pieśni moje*, zaś Adrianna Fludzińska brawurowo zaśpiewała pikantną piosenkę z Kabaretu Starszych Panów *Zosia i ulani*.

Kierownictwo artystyczne, śpiew, kom-

pozycje i aranżacje zapewnił Zbigniew Hupłyś, który z powodzeniem prowadzi nasz zespół od ponad roku i coraz mocniej wrasta w środowisko niepołomiczkich twórców kultury. W imieniu własnym i zespołu bardzo mu za to dziękuję. Podziękowania należą się także aktorom teatru ASA, którzy duży nacisk położyli na oświetlenie i ruch sceniczny; wiele się od nich nauczyliśmy. Na skrzypcach towarzyszył nam Jakub Bańdur.

Piosenką finałową była niezapomniana *Pamiętajcie o ogrodach*. Patrząc na przepięknie ukwiecone ogrody i balkony w Niepołomicach, mamy wrażenie, że ten poetycki apel został przez naszych widzów wysłuchany.

V Gminny Festiwal Piosenki Dziecięcej

Już po raz piąty w naszej gminie odbył się Gminny Festiwal Piosenki Dziecięcej organizowany przez Przedszkole Samorządowe w Zagórzcu. W tym roku w konkursie udział wzięła rekordowa liczba prawie 200 uczestników z piętnastu przedszkoli. Patronatem honorowym objął go Michał Hebda – Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice.

Przedszkolaki prezentowały wybraną przez siebie piosenkę z repertuaru dziecięcego. Samo wyjście na tak dużą scenę Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa, w którym odbywał się festiwal, było nie lada wyczynem. Uczestnicy zaprezentowali wysoki poziom muzyczny, rywalizując w następujących kategoriach: solistów dzieci młodszych (3-4 lat), solistów dzieci starszych (5-6 lat), zespołów dzieci młodszych oraz zespołów dzieci starszych.

W kategorii solistów w młodszej kategorii wiekowej wyniki prezentują się następująco:

I miejsce – dziecko z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej,

II miejsce – dziecko z Przedszkola Samorządowego z Zagórzca,

III miejsce – dziecko z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach.

Wyróżnienia zdobyli soliści z Niepublicznego Przedszkola Sportowo-Tanecznego „Tygrysek” oraz z Przedszkola Samorządowego im. św. Kingi w Podłężu.

W kategorii solistów dzieci starszych miejsca na podium zajęli kolejno:

I miejsce – dziecko z Przedszkola Samorządowego im. św. Kingi w Podłężu,

II miejsce – dziecko z oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Staniątkach,

III miejsce – dziecko z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach.

Jury postanowiło wyróżnić w tej kategorii dzieci z Przedszkola Samorządowego im. św. Kingi w Podłężu – dwie osoby – oraz z Prywatnego Przedszkola Językowo-Artystycznego „Słoneczna Kraina” – dwie osoby.

Zespoły, które zaprezentowały się na tegorocznym festiwalu, pokazały nie tylko swoje talenty muzyczne, a także umiejętność współpracy i piękne kolorowe stroje oraz dekoracje

wprowadzające w tematykę prezentowanego utworu.

W kategorii zespołów w młodszej kategorii wiekowej przyznano następujące miejsca:

I miejsce – dla zespołu z Prywatnego Przedszkola Językowo-Artystycznego „Słoneczna Kraina”,

II miejsce – dla zespołu z Przedszkola Samorządowego z Woli Batorskiej,

III miejsce – dla zespołu z Niepublicznego Przedszkola Olimpijskiego.

W grupie starszej podium przypadło zastępującym zespołom:

I miejsce – dla zespołu z Przedszkola Samorządowego z Zagórzca,

II miejsce – dla zespołu z oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej

w Staniątkach,

III miejsce – dla zespołu z Przedszkola „Pliszka”.

W tej kategorii wyróżniono formacje z następujących przedszkoli: Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej, Niepublicznego Przedszkola Sportowo-Tanecznego „Tygrysek”, oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej nr 2 w Niepołomicach, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Woli Zabierzowskiej.

Wszystkim laureatom jeszcze raz serdecznie gratulujemy i zapraszamy za rok!

LAURA RZEPKA
koordynator festiwalu

Setki godzin wspomnień

24 kwietnia o godzinie 12.30 dla grupy młodzieży z Zespołu Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach dobiegła końca niepołomiczko-putignańska przygoda – zęgnaliśmy gości z Włoch

Łzy płynęły, w sercach szalały emocje, a w głowach przewijały się setki godzin wspomnień. Wszystko zaczęło się 5 marca – szesnastu uczniów naszej szkoły z trzema opiekunkami – Katarzyną Lynch, Katarzyną Toroń oraz Justyną Kuzmą – wylądowało w południowych Włoszech w rejonie Apulii, w mieście królowej Bony – Bari. Po godzinnej podróży autokarem zostali serdecznie przywitani przez włoskich partnerów mobilności szkolnej z programu Erasmus+ w ich Liceo Majorana Laterza w Putignano.

Podczas siedmiu dni uczniom naszej szkoły udało się zobaczyć wiele pięknych miejsc i doświadczyć mnóstwa wrażeń, zwiedzili oni między innymi:

- uroczne Putignano, słynące z wyjątkowego karnawału i pięknej starówki,
- Polignano a Mare – rodzinną miejscowość Domenico Modugno, popularnego włoskiego piosenkarza, wykonawcy słynnego *Volare*, słynące także z malowniczej plaży,
- małe miasteczko Noci i lokalną wytwórnię sera mozzarella,
- romantyczną Materę – miasto wykute w skale,

- Alberobello – słynne z unikalnych form budownictwa domków typu trulli,
- Bari – miejscowość historycznie z Polską związaną, bowiem to tu zmarła i jest pochowana królowa Bona Sforza.

Dzięki programowi Erasmus+ oraz naszym szkolnym koordynatorkom: Katarzynie Grochot i Dorocie Żak, nasi uczniowie mogli poznać dziedzictwo kulturowe innego kraju, doskonalić mowę w języku obcym oraz poznać zwyczaje i nawyki swoich europejskich rówieśników. Od Włochów zdecydowanie można uczyć się także otwartości, wesołości, a zarazem spokoju i luzu. Powrót nastąpił 11 marca i od razu zaczęły się przygotowania do rewizyty partnerów wymiany „z włoskiego obcasa”.

Staraliśmy się przygotować wszystko tak, aby zaznali przysłowiowej „polskiej gościnności”, np. włoskie opiekunki Maria i Michelina – nocowały w hotelu na Zamku Królewskim i, jak same wspomniały, czuły się jak królowe. Siedem dni pobytu Włochów w Niepołomicach było

bogate w atrakcje historyczne, kulinarne oraz rozrywkowe, które przedstawiły naszą mentalność i zwyczaje włoskim gościom. W pierwszy dzień pobytu pokazaliśmy Włochom nasze wspaniałe miasteczko Niepołomice – zwiedzili szkołę, rynek, zamek, kościół, Kopiec Grunwaldzki oraz stadion miejski, a wszystko z historyczną oprawą przygotowaną przez naszych uczniów. Wspólny obiad przygotowaliśmy samodzielnie! Zaś lepienie, a później konsumpcja pierogów w Izbie Regionalnej była nowym doświadczeniem nie tylko dla włoskiej młodzieży. Kolejny dzień dostarczył uczestnikom mobilności szkolnej ekstremalnych wrażeń w parku rozrywki Energylandia. Sobotę spędziliśmy w Krakowie – dawka historii na krakowskim rynku i zwiedzanie Wawelu, wyszeptane w myślach marzenia pod dzwonem Zygmunta, spacer po Kazimierzu i degustacja zapiekank. Na koniec – muzeum Fabryki *Emalia* Oskara Schindlera, które skłoniło do zadumy i wywołało takie mnóstwo refleksji, że deszczowa aura wydała się

blaha w tym dniu. Kolejne dni to – wizyta Włochów w Auschwitz, wspólny zjazd do Kopalni Soli w Wieliczce, biesiadowanie przy tradycyjnym schabowym z kapustą, pokaz w Niepołomiczkim Obserwatorium oraz próby celności na strzelnicy wirtualnej w naszej szkole.

Pobyt naszych gości minął zbyt szybko! A kiedy nadszedł czas rozstania, towarzyszyły mu wielkie emocje – przeważał żal, że przygoda się skończyła. Żal może być tylko po czymś, co było wspaniałe i wyjątkowe! A jak coś jest wspaniałe i wyjątkowe, to należy to kontynuować – chociażby przez podtrzymywanie zawartych znajomości i przyjaźni tak, by przetrwały lata. I to jest chyba najcenniejsze, co daje program wymiany międzyszkolnej Erasmus+. Dlatego będzie on kontynuowany jako propozycja dla kolejnych zainteresowanych uczniów naszej szkoły, do której zapraszamy kolejne roczniki byłych ośmioklasistów!

KATARZYNA TOROŃ
nauczycielka ZSiOŚJPiI w Niepołomicach

Święto Patrona Szkoły Tadeusza Kościuszki

Anna Szewczyk

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Niepołomicach

24 marca uczniowie, nauczyciele i zaproszeni goście zbrali się, aby uczcić pamięć wielkiego bohatera narodowego – Tadeusza Kościuszki, patrona Szkoły Podstawowej nr 1. To niezwykle wydarzenie, upamiętniające ważną dla w historii Polski postać, było okazją do refleksji nad dziedzictwem, patriotyzmem oraz do wspólnego celebrowania wartości, którymi kierował się ten wybitny polityk i wojskowy

Uroczystości rozpoczęły się pochodem, który przeszedł ulicami miasta, kierując się do parku miejskiego. Na jego czele stanęli jeźdźcy ze Stowarzyszenia Kawalerii Ochotniczej im. Krakowskiej Brygady Kawalerii w barwach 5 Dywizjonu Artylerii Konnej. Ta symboliczna procesja miała na celu upamiętnienie bohatera, który był nie tylko wybitnym dowódcą, ale także pasjonatem koni i jeździectwa.

W parku miejskim uczestnicy święta mieli okazję zapoznać się z inscenizacją ważnych wydarzeń z historii Polski związanych z insurekcją kościuszkowską. Odgrywane sceny przywoływały atmosferę tamtych czasów, ukazując determinację i odwagę walczących o niepodległość. Dodatkowo w duchu patriotyzmu wszyscy obecni zaśpiewali pieśni narodowe,

które od wieków stanowią wyraz miłości do ojczyzny i walki o jej niepodległość.

Następnie głos zabrali zaproszeni goście, którzy podzielili się swoimi refleksjami na temat Tadeusza Kościuszki oraz jego znaczenia dla współczesnego społeczeństwa. Ich inspirujące przemowy skłaniały do refleksji nad wartościami patriotycznymi i odpowiedzialnością za losy własnego kraju.

Podczas uroczystości nie zabrakło również momentu uhonorowania uczniów, którzy aktywnie uczestniczyli w konkursach związa-

nych ze świętem patrona szkoły. Rozdanie nagród było okazją do docenienia zaangażowania i wysiłku młodych ludzi w promowanie patriotyzmu oraz propagowanie wiedzy o historii Polski.

Święto Patrona Szkoły Tadeusza Kościuszki nie tylko stanowiło okazję do przywołania pamięci wybitnego bohatera narodowego, ale również skłaniało do refleksji nad wartościami, które są fundamentem narodowej tożsamości. Była to także doskonała okazja do integracji społeczności szkolnej oraz do wspólnego celebrowania dziedzictwa kulturowego.

Warsztaty profilaktyczne w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

16 maja w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa w Niepołomicach odbyły się wyjątkowe warsztaty profilaktyczne pod

hasłem *Poznaj prawdę, a prawda cię uwolni*. Wydarzenie skierowane było do uczniów Centrum Kształcenia Za-

wodowego i Ustawicznego, a głównym prelegentem był Marcin „Kryzys” Tyburczy – pedagog, nauczyciel historii i znany twórca utworów RAP o pozytywnym przesłaniu.

Podczas warsztatów poruszono trudny, lecz istotny temat braku poczucia własnej wartości i jego skutków, takich jak uzależnienia i cyberprzemoc. Marcin „Kryzys” Tyburczy dzielił się nie tylko wiedzą teoretyczną, ale przede wszystkim osobistymi doświadczeniami, aby pokazać młodzieży, jak ważne jest akceptowanie siebie i podejmowanie mądrych decyzji życiowych.

Wydarzenie zostało zorganizowane pod patronatem Marzeny Stawarz, Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, oraz Wydziału Edukacji Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach. To doskonały przykład współpracy lokalnych instytucji na rzecz edukacji i profilaktyki wśród młodzieży.

Mosty Wiedzy łączą naukę z zabawą

Sylwia Galas

Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach

18 kwietnia Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach był gospodarzem niezwykle wyjątkowego wydarzenia, które zyskało uznanie zarówno uczniów, jak i kadry pedagogicznej. Konkurs *Mosty Wiedzy* zainicjowany przez nauczycieli fizyki, Barbarę Balwierz, oraz filozofii, Sylwię Galas, stał się inspirującą podróżą przez świat nauki

Inicjatywa przyciągnęła uwagę wszystkich zainteresowanych pogłębianiem wiedzy i poszerzaniem horyzontów edukacyjnych.

Konkurs składał się z kilku etapów, które pozwoliły uczestnikom na eksplorację różnych aspektów tematu mostów zarówno z perspektywy praktycznej, jak i filozoficznej. Pierwszy etap polegał na budowaniu mostów. Uczniowie mieli okazję wykazać się umiejętnościami technicznymi, tworząc stabilne i efektywne konstrukcje. Kreatywność i innowacyjność były kluczowe, ponieważ uczestnicy eksperymentowali z różnymi materiałami i technikami budowlanymi.

Drugim etapem było napisanie esaju filozoficznego, w którym uczestnicy mieli możliwość refleksji nad symboliką mostów. Analiza symboliki, filozoficzne wnioski i interpretacje, przykłady z kultury i sztuki to wszystko stanowiło

integralną część tego etapu konkursu, który rozwijał umiejętności krytycznego myślenia i wyrażania wniosków.

Trzeci etap sprawdzał wiedzę uczestników z zakresu zasad fizyki związanych z budową mostów. Równowaga sił, przenoszenie obciążeń, właściwości materiałów to tylko niektóre z zagadnień, które sprawdzano podczas tego etapu, co

podkreślało interdyscyplinarny charakter konkursu.

Ostatnim etapem konkursu była prezentacja mostów w trakcie Dni Otwartych szkoły, które odbyły się 18 kwietnia. Uczestnicy mieli okazję zaprezentować swoje dzieła szerszej publiczności, dzieląc się swoimi doświadczeniami i refleksjami na temat procesu budowy mostu oraz jego znaczenia.

Dzięki konkursowi *Mosty Wiedzy* nasza szkoła przekształca się w miejsce, gdzie nauka staje się pasją, a edukacja drogą do odkrywania świata i siebie. To nie tylko konkurs, ale także manifestacja wartości, które są dla nas ważne: współpracy, kreatywności i poszukiwania wiedzy.

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci

Zofia Klima

nauczyciel bibliotekarz, SP nr 1 w Niepołomicach

W Szkole Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Niepołomicach dzieci i nauczyciele obchodzili Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci przypadający w dniu urodzin Hansa Christiana Andersena – 2 kwietnia

Baśnie duńskiego pisarza żyjącego w XIX wieku są znane na całym świecie i wciąż dostarczają wielu wzruszeń i radości. Święto stało się okazją do zaprezentowania twórczości Andersena i promocji czytelnictwa wśród uczniów klas 0-4. Dyrektor szkoły, Grzegorz Harabasz, wraz z uczniami: Zosią Włosińską (kl. 2 B), Szymonem Bajorkiem (kl. 2 B), Jasiem Szwedem (kl. 2 B), Gabrysią Malewską (kl. 3 A), Gabrysią Mikulską (kl. 3 A), Nicolą Marynką (kl. 3 A), Zosią Bolik (kl. 4 B), Olą Sobaszek (kl. 4 B), przeczytali *Brzydkie kaczątko*. W klimat baśni Andersena wprowadziła uczennica, Pola Sekuła (kl. 3A), wierszem Wandy Chotomskiej pt. *Dzień dobry, Panie Andersenie*. Pedagog specjalny, Małgorzata Burda, przypomniała, że Andersen borykał się z dysleksją, która nie przeszkodziła mu być kreatywnym, a dzięki pracowitości i wyobraźni napisał wspaniałe baśnie. Zachęcamy dzieci do poznawania twórczości wybitnego baśniopisarza.

Niezwykła lekcja historii

Sara Siuda
ZSP Zakrzów

Czwartek 25 kwietnia był w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zakrzowie dniem wyjątkowym. Odbyła się wówczas uroczysta akademicka z okazji Narodowego Święta Konstytucji 3 Maja oraz Święta Chrztu Polski. To właśnie tym niezmiernie ważnym dla naszej ojczyzny wydarzeniom poświęcona była nietypowa lekcja historii, którą zaprezentowali uczniowie. Aktorzy, przebrani w stroje z epoki, przedstawili szkolnej społeczności historyczne wy-

darzenie datowane na 14 kwietnia 966 roku, kiedy to Mieszko I przyjął chrzest, który rozpoczął proces chrystianizacji ziem polskich i jednocześnie stanowił początek naszej państwowości. Następnie przenieśliśmy się 825 lat później, do roku 1791, w którym uchwalono pierwszą w Europie i drugą na świecie konstytucję. Uczniowie przypomnieli atmosferę tamtych czasów i przedstawili najważniejsze założenia uchwalonej konstytucji. Nie zabrakło akcentów

muzycznych, pieśni patriotycznych, które pięknie zaprezentowane zostały także przez najmłodszych adeptów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego – przedszkolaki z grupy Sówki.

Oba te wydarzenia pokazane w inny sposób niż na lekcji w sali bardzo się uczniom podobały i z pewnością utrwaliły, a nawet poszerzyły ich wiedzę na te tak ważne dla każdego Polaka tematy.

Akademii przygotowały nauczycielki języka polskiego: Urszula Michalska, Halina Trzos, nauczyciel historii Michał Golonka oraz nauczycielka muzyki Sabina Kukułka.

Czy znasz język żyrafy?

Agnieszka Pawłowska

pedagog szkolny w ZSP w Suchorabie oraz ZSP w Zakrzowie

We współczesnej przestrzeni publicznej jest bardzo dużo agresji, między innymi słownej, psychicznej, ale i niewerbalnej. Przysłuchując się rozmowom dzieci na szkolnych korytarzach, można często usłyszeć język przemocy

Uczniowie przekrzykują się nawzajem, głoś zabiera ten, kto jest silniejszy, co niejednokrotnie prowadzi do walki o dominację w grupie rówieśniczej. Co jako pedagoga możemy z tym zrobić? Czy istnieje jakieś panaceum na nasz język komunikacji? Otóż tak. Z pomocą przychodzi nam amerykański psycholog, mediator oraz człowiek legenda Marshall Rosenberg, autor teorii porozumienia bez przemocy.

W nawiązaniu do tego tematu przeprowadziłam treningi dla uczniów oraz warsztaty dla nauczycieli w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Suchorabie oraz w Zakrzowie. Było to zaproszenie do ciekawej podróży w głąb własnej osobowości. Klimaty safari – żyrafy oraz szakale – są bardzo nośnym tematem, szczególnie dla dzieci i młodzieży. W trakcie zajęć poznawaliśmy tzw. metodę *Nonviolent Communications*, nazywaną w języku pedagogicznym komunikacją bez przemocy, językiem serca czy językiem żyrafy.

W trakcie warsztatów staraliśmy się odpowiedzieć na pytanie, czy lepiej komunikować się językiem żyrafy, czy szakala? Czy w szkole istnieje przestrzeń dla dobrej komunikacji? Jaka jest rola uczniów w zespole jako wspólnoty osób wyjątkowych?

Komunikaty w języku serca są proste, wynikają z naszych obserwacji rzeczywistości, ale bez oceniania. Później określamy nasze emocje oraz uczucia, jakie wywołuje dana sytuacja społeczna. Następnym krokiem jest określenie swoich potrzeb oraz próśb w stosunku do naszego rozmówcy. W czasie warsztatów

nauczyciele oraz uczniowie trenowali wytrwale, choć często z mozołem, język żyrafy. Jestem dumna z ich entuzjizmu oraz wielu godzin ćwiczeń. To była przestrzeń dla prawdziwej komunikacji, gdzie moje JA oraz twoje TY znajdowały wspólny mianownik. Rozmowa, w której nikt nie dominował, a moje i twoje potrzeby okazały się równoważne.

Podsumowując moją relację, sądzę, że modyfikacja języka bez agresji Marshalla Rosenberga na gruncie szkolnym jest naprawdę możliwa. Zatem, czy i TY, tak jak MY, porozumiewasz się w języku żyrafy?

Wiosna w Przystani?

Jolanta Bryk-Barczyk

Przystań Niepołomicze

Książkodzielnia

Dziękujemy za zainteresowanie naszą Książkodzielnią, którą uruchomiliśmy przy Placówce Przystań w Niepołomicach. Cieszymy się, widząc, że codziennie jest sporo osób korzystających z budki z książkami. Szczególnie raduje nas, gdy przeczytane książki wracają i wędrują dalej. Pojawiają się w książkodzielni na pobliskim osiedlu Boryczów czy też dzięki takim pasjonatom jak Szyszko, wędrują dalej w świat do ludzi.

Dziękujemy osobom, które dołączają do realizacji pomysłu i przekazują nam książki, które sukcesywnie umieszczamy w budce. Ludziom, którzy zostawiają tu książki, by podzielić się nimi z innymi. Jeśli macie pomysły dotyczące działalno-

ści tej formy popularyzacji czytelnictwa – dawajcie znać!

Ogródek

Odkąd działamy przy ul. Partyzantów prowadzimy nasz mały ogródek warzywny, kwiatowy, owocowy, bowiem uważamy, że przyroda, ekologia, ochrona środowiska i obserwacja cyklu życia zwierząt i roślin to jedne z najcenniejszych nauk życiowych nie tylko dla dzieci.

A rok temu pojawił się pomysł realizacji przez nas małego ogródka warzywno-ziołowego przy pięknych Niepołomickich Błoniach. Wykorzystując zasoby roślinne, które posadziły wcześniej troskliwe ręce zaangażowanych osób, sadzimy, siejemy, pielęgnujemy kolejny rok.

Zdecydowaliśmy się też, w uzgodnieniu z Urzędem Miasta i Gminy, umieścić tabliczkę, informującą o pomysle i idei, jaką chcemy realizować w tym miejscu.

Prosimy o włączenie się w pomysł ogródka społecznego, dosadzanie razem z nami, korzystanie z jego zasobów. Może będzie to zaczątek do większych ekorealizacji i pomysłów wspólnotowych przeszerzenia zielonych?

Konkurs gier planszowych

Martyna Klima, Sandra Gizler-Brzezińska

Nauczyciele w PS nr 1 w Niepołomicach

Różnobarwne plastikowe pionki do gry, papierowe plansze i drewniane kostki – kto z nas z sentymentem nie przygląda się tym przedmiotom, przypominając sobie najlepsze lata dzieciństwa? Gry planszowe stanowiły dotąd jedną z najbardziej atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego. Jednak w dobie coraz bardziej zaawansowanej technologii cyfrowej dzieci coraz rzadziej do nich sięgają. Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach postanowiło temu zaradzić

Aby dzieci odkryły wartość, jaką niesie ze sobą ta forma rozrywki, zdecydowaliśmy się na organizację rodzinnego konkursu na grę planszową pt. *W podróży po Europie*. W pierwszym tygodniu kwietnia chętnie rodziny w swoich zaciszach domowych skrzętnie wymyślały i przygotowywały autorskie projekty. Wszyscy – zarówno dumni, jak i mali – przyłożyli się do wspólnej pracy, rysując, malując, składając, modelując i klejąc plansze, pionki, karty oraz inne planszowe elementy. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu rodziców oraz dzieci powstało aż 9 fantastycznych i pomysłowych gier.

Finałowe rozgrywki

Efektu swojej pracy rodziny mogły z dumą zaprezentować 8 kwietnia 2024 r. podczas zorganizowanego w przedszkolu wieczoru gier planszowych. W trakcie tego wydarzenia uczestnicy konkursu mieli okazję przedstawić swoje pomysły oraz zasiąść do stołów z innymi graczami, by spędzić czas

na wspólnych rozgrywkach. Czas poświęcony tej zabawie minął bardzo szybko, późnym wieczorem rodziny opuściły placówkę, a jury konkursowe niezwłocznie przystąpiło do obrad.

Rozstrzygnięcie konkursu

Z uwagi na wielki wkład pracy, jaki został włożony w przygotowanie każdej z gier, jury nie wyłoniło jednego zwycięzcy. Zdecydowano się na nagrodzenie wszystkich uczestników biorących udział w konkursie. Każda z rodzin, która poświęciła czas na zaprojektowanie własnej gry planszowej, zajęła pierwsze miejsce i została nagrodzona. Uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz upominki rzeczowe.

Komisja zdecydowała się jednak na przyznanie dwóch szczególnych wy-

różnień. W kategorii grup młodszych otrzymali je Helena oraz Adam Adamczyk z rodziną. Dzięki przygotowanej przez nich pracy gracze mieli szansę wcielić się w podróżników przemierzających się po Europie i rozwiązujących przygotowane dla nich zagadki. Z kolei w grupie dzieci starszych szczególne wyróżnienie otrzymała rodzina Marceliny Wardygi, która swoją grą planszową zabrała wszystkich w lot balonem nad europejskimi miastami.

Zorganizowany w przedszkolu konkurs umożliwił kształtowanie świadomości oraz ekspresji kulturalnej za pośrednictwem sztuk plastycznych i technicznych, poznawanie krajów Europy i ciekawostek na ich temat, ale co również bardzo istotne, pozwolił na integrację nie tylko środowiska rodzinnego, ale i całej społeczności przedszkolnej. Gry planszowe na nowo okazały się być świetną zabawą dla dzieci i dorosłych.

XXI Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki i Tańca

Świat muzyki, śpiewu i tańca po raz kolejny zakręcił w Niepołomicach. Wszystko za sprawą XXI Międzyprzedszkolnego Konkursu Piosenki i Tańca *Potrąfię śpiewać i tańczyć* zorganizowanego przez Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach. Wydarzenie odbyło się 7 maja 2024 r.

W tegorocznej edycji konkursu przedszkolaki z całej gminy zabrały publiczność w fantastyczną podróż po muzycznych zakątkach Europy.

Przebieg wydarzenia:

Podczas wydarzenia na scenie Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa zaprezentowały się dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat. W konkursie udział wzięli reprezentanci następujących placówek:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Woli Zabierzowskiej
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Suchorabie
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zakrzowie
- Przedszkole Samorządowe im. Św. Kingi w Podłężu
- Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach
- Przedszkole Samorządowe w Woli Batorskiej
- Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim

W trakcie imprezy przedszkolaki przedstawiły swoje talenty taneczne i wokalne w dwóch kategoriach: piosenka solo (utwór z repertuaru piosenki dziecięcej) oraz taniec grupowy (charakterystyczny dla wybranego kraju europejskiego). Jak co roku podziwiać można było nie tylko twórczość artystyczną dzieci, ale i barwne, zachwycające stroje promujące dziedzictwo kulturowe Europy.

Poczynania zdolnych młodych artystów bacznie obserwowało czujne jury w składzie:

- Irena Czabańska – emerytowany nauczyciel Szkoły Muzycznej,
- Aleksandra Kupis – instruktor tańca, pracownik Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa,
- Janusz Rojek – animator kultury, kierownik artystyczny zespołu Niepołomiczanie.

Po obejrzeniu wszystkich występów członkowie komisji przystąpili do obrad.

Jury stanęło przed nie lada wyzwaniem, gdyż tegoroczna edycja konkursu zaskakiwała zarówno pod względem poziomu artystycznego, jak i kreatywności oraz zaangażowania w doborze ubioru.

- I miejsce – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Suchorabie
 II miejsce – Przedszkole Samorządowe w Woli Batorskiej
 II miejsce – Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach
 II miejsce – Przedszkole Samorządowe im. Św. Kingi w Podłężu
 III miejsce – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zakrzowie
 III miejsce – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Woli Zabierzowskiej
 III miejsce – Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim

Za śpiew solo nagrodzono również poszczególne dzieci.

Oprócz gromkich oklasków każdy z uczestników XXI Międzyprzedszkolnego Konkursu Piosenki i Tańca otrzymał dyplom oraz upominek wręczony przez jury oraz organizatorów wydarzenia.

Konkurs okazał się być pięknym widowiskiem dostarczającym cennych doświadczeń oraz miłych wrażeń i bogatych przeżyć artystycznych. Dziękujemy za wzięcie w nim udziału.

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom i ich opiekunom artystycznym. Z niecierpliwością czekamy na kolejne edycje konkursu!

MARTYNA KLIMA

Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach

Pielęgnowujemy polskie tradycje

Barbara Ziobro, Malwina Hamerlińska
ZSP Zakrzów

W tygodniu poprzedzającym Niedzielę Palmową uczniowie wszystkich klas ZSP w Zakrzowie wili palmy – jedno z najważniejszych symboli Świąt Wielkanocnych

W projekt zaangażowani byli również pracownicy placówki, przedszkolaki i rodzice. Dzięki współpracy z paniami z Koła Gospodyń Wiejskich z Ochmanowa przygotowaliśmy wspólnie dużą liczbę kolorowych palm przeznaczonych na sprzedaż przy kościele w Bodzanowie. Zgromadzone fundusze z rozpraważonych palm (5 660 zł) zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów rocznej edukacji, odzieży i żywienia dzieci i młodzieży z ubogich środowisk z różnych części świata w ramach akcji Adop-

cja Miłości prowadzonej przez Salezjański Wolontariat Misyjny oraz wsparcie budowy nowego kościoła w Bodzanowie. Wyrazy wdzięczności składamy każdemu za choćby najmniejszy wkład w realizację tego przedsięwzięcia, poświęcony czas i pracę. Wszystkim ofiarodawcom dziękujemy za hojność i życzliwość.

W piątek (22 marca) odbył się szkolny konkurs na najpiękniejszą palmę. Rywalizowały czterosobowe drużyny z każdej klasy w dwóch kategoriach: I kategoria – klasy 1-3, II kategoria – klasy 4-7.

Uczniowie przygotowali pomysłowe projekty, różnorodne materiały, dobrze zaplanowali realizację zadań i rewelacyjnie współpracowali w zespołach. To wszystko przyniosło bardzo ciekawe efekty pracy i przysporzyło oceniającym wiele kłopotów. Jak zwykle obrady jury były burzliwe. W końcu ogłoszono wyniki: w I kategorii wybrano najładniejszą palmę zaprezentowaną przez klasę III, zaś rywalizację w ramach II kategorii wygrała klasa VI.

Gratulujemy zwycięzcom, którzy tradycyjnie w nagrodę otrzymali pyszne mazurki, pozostali uczestnicy słodki upominek i dyplomy. Organizatorzy konkursu składają podziękowania za sponsorowanie i przygotowanie głównych nagród paniom z Koła Gospodyń Wiejskich w Ochmanowie i Agnieszce Pawłowskiej.

Wiosenny Gaik

Paulina Pacek, Anna Styczeń

Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim

W marcu Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim zorganizowało konkurs Wiosenny Gaik dla wszystkich dzieci z przedszkola

O ile topienie Marzanny jest symbolem odejścia zimy, to przystrajanie drzewka jest wyrazem zaproszenia i powitania wiosny. Poprzez udział w konkursie najmłodsi mogli zapoznać się z tym dawnym zwyczajem ludowym i w nim uczestniczyć.

Z pomocą rodziców lub dziadków tworzyli kolorowe kompozycje na nagich dotąd gałązkach, słuchając wspomnień i opowieści z ich dzieciństwa.

Odzew na konkurs pozytywnie zaskoczył organizatorki, gdyż wpłynęły aż 24

prace. Jury stanęło przed bardzo trudnym zadaniem wyłonienia zwycięskich drzewek. Finalnie na podium stanęły: Liliana (1. miejsce), Gabriela (2. miejsce) i Lena (3. miejsce).

Wszyscy uczestnicy dostali upominki i pamiątkowe dyplomy, ale najważniejszą nagrodą była możliwość spędzenia twórczego czasu z dziećmi. Dzięki zaangażowaniu całych rodzin powstały naprawdę piękne, cieszące oczy prace, które ozdobiły wejście do przedszkola w pierwszym dniu wiosny.

Nocowanie w przedszkolu

Anna Dulik

ZSP Zakrzów

Noc spędzona w przedszkolu to nie tylko wielka atrakcja, ale również świetna okazja do kształtowania samodzielności. Przekonały się o tym dzieci z grupy Sówki i Pszczółki z Przedszkola Samorządowego w Zakrzowie

Dla niektórych była to pierwsza noc bez rodziców, ale za to z kolegami, koleżankami i paniami z grupy przedszkolnej. Nocowanka rozpoczęła się o godzinie 18.00 i trwała do 9.00 następnego dnia. Każdy uczestnik przyniósł ze sobą do przedszkola śpiwór, poduszkę, piżamę i swoją ulubioną przytulankę. Na początku tego wieczoru przedszkolaki złożyły przysięgę. Na dzieci czekało

mnóstwo atrakcji. Jedną z nich była zabawa w podchody. Dzieci musiały wykonać kilka zadań, które ukryte były w różnych zakamarkach szkoły i przedszkola. Prawidłowe wykonanie każdego zadania pozwoliło dotrzeć przedszkolakom do skarbu, którym była skrzynia z biletami do kina. To nie był jednak koniec atrakcji tego wieczoru. Po zjedzeniu kolacji przedszkolaki przebrały

się w piżamki i umyły zęby. Następnie zabrały swoje bilety i udały się do sali kinowej. Po okazaniu biletu wstępu każdy przedszkolak otrzymał świecąca bransoletkę oraz miseczkę z przekąskami i mógł wygodnie zasiąść na swoim materacu. Kiedy wszyscy byli już gotowi, nadszedł czas na seans filmowy, podczas którego dzieci obejrzały bajkę pt. *Epoka lodowcowa*. A w końcu, choć niektórzy byli bardzo wytrwali, nadszedł czas na sen przy muzyce relaksacyjnej. Rano po przebudzeniu nasze dzielne przedszkolaki po przebraniu się z piżamek zjadły zdrowe i pyszne śniadanie. Na zakończenie tego wydarzenia każde dziecko otrzymało dyplom z nocowania w przedszkolu.

Noc Jurija

w Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym w Niepołomicach

Na pamiątkę lotu w przestrzeń pozaziemską pierwszego kosmonauty, Jurija Gagarina, w niepołomickim obserwatorium 12 kwietnia 2024 roku odbyły się liczne imprezy przeznaczone zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych

Pierwsza z atrakcji *Nocy Jurija* rozpoczęła się już o godzinie 10:00. Z terenu naszego obserwatorium wystartował balon stratosferyczny. Balon wyposażony był w pełną telemetrię, czujniki pogodowe oraz kamery. Można było go śledzić za pomocą aplikacji APRS.fi lub SondaHub tracker pod znakami SP8KDE, SQ8AOL, SQ9AOL.

Lot został zorganizowany przy współpracy:

- Szkolnego Klubu Łączności SP8KDE przy Zespole Szkół Nr 2 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego Nr 2 w Dębicy,
- Włodzimierza Tarnowskiego SQ6NLN,
- Stowarzyszenia WROspace,
- Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach,
- Niepołomickiego Klubu Krótkofalowców SP9MOA,
- Członków projektu Hands of Hope.

Podczas lotu balonu, który wleciał na wysokość prawie 23 kilometrów, zostały zgromadzone dane naukowe dotyczące zmiany temperatury, ciśnienia i wilgotności oraz prędkości i zmienności kierunku wiatrów na poszczególnych wysokościach nad powierzchnią Ziemi. Dane te posłużą do planowania przyszłych lotów i eksperymentów stratosferycznych.

Do balonu dołączone były liczne eksperymenty, m.in. eksperyment stratosferyczny *Rejestracja wtórnych pęków promieniowania kosmicznego* przygotowany przez naszą uczennicę Liliannę Kromkę i nauczyciela MOA Grzegorza Sęka.

Następnie pod balonem znalazł się podwieszony system odciążenia ładunku wykonany przez Szymka SQ8AOL, we współpracy z Włodkiem SQ6NLN. Urządzenie pozwoliło na zdalne odciążenie ładunku na żądanej wysokości. Po odciążeniu ładunku, pod balonem pozostała jedynie pojedyncza sonda APRS, która pozwoliła na dalsze śledzenie trasy przelotu.

Do datkowo w kosmiczną podróż udało się Figurka Słoniaka przygotowana przez członków projektu Hands of Hope. Projekt jest organizowany w ramach olimpiady Zwolnieni z Teorii. Figurka po powrocie na Ziemię została wystawiona na licytację na rzecz 11-letniego Tymka Kasprzyka z Dębicy. Chłopiec mając 13 miesięcy połknął granulki środka chemicznego do udrażniania rur. Substancja zniszczyła nasadę języka, krtań, gardło, tchawicę oraz przełyk aż do poziomu żołądka.

W czasie, gdy ładunek był poszukiwany przez ekipę, na terenie obserwatorium realizowane były kolejne punkty wydarzenia *Nocy Jurija*. Dla dzieci i młodzieży przygotowane zostały warsztaty raketowe. Wzięli w nich udział nie tylko najmłodsi, ale również ich opiekunowie. Uczestnicy wraz z opiekunami budowali modele raket z papieru oraz modele raket wodnych. Niektóre z nich udało się nawet wystrzelić z wyrzutni ze sprężonym powietrzem. Po zakończonych warsztatach rozpoczął się wernisaż wystawy obrazów Aleksandry Krzemień *Echa Kosmosu* – inspirowanych obserwacjami i zdjęciami nocnego nieba. Aleksandra jest obdarzona wielkim talentem artystycznym, o czym mogliście się Państwo przekonać, odwiedzając nasze

obserwatorium i oglądając wystawę, która była w MOA do końca maja.

Zakończenie wydarzeń piątkowych przyniósł moment odnalezienia ładunku balonu stratosferycznego w rejonach miejscowości Nowy Sącz (Homrzyska i Żłote koło Nawojowej). Teraz pozostała analiza otrzymanych danych i eksperymentów w tym przedsięwzięciu.

Bardzo cieszy nas liczny udział dzieci i młodzieży w tym wydarzeniu (sam start balonu oglądało z nami z terenu MOA blisko 250 osób). To pokazuje, że jest zapotrzebowanie na organizację tego typu akcji dla lokalnej społeczności. Do zobaczenia na *Nocy Jurija* za rok!

MONIKA MAŚLANIEC

Wicedyrektor Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach

SPOJRZENIE W NIEBO 2024

Maj

Słońce, aktualnie o zwiększonej aktywności magnetycznej, przeszło 20 maja ze znaku Byka w znak Bliźniąt. Nadal mozolnie wznosiło się po ekliptyce coraz to wyżej ponad Równik Niebieski – ale już wolniej niż w kwietniu – tak, że w ciągu tego miesiąca w Małopolsce przybyło dnia o 79 minut

1 maja Słońce „pracowało” przez 14 godzin i 46 minut – weszło w Krakowie o 5.14, a zaszło o 20.00. Natomiast ostatniego maja dzień w Małopolsce trwał aż 16 godzin i 5 minut, a był jeszcze krótszy od najdłuższego dnia w roku tylko o 18 minut.

Obserwacje Słońca w minionych miesiącach wskazują na jego zwiększoną aktywność magnetyczną związaną z szybkim dążeniem do maksimum w 25 cyklu aktywności. Tak też było w maju. Duża jego aktywność manifestowała się – szczególnie w drugiej połowie maja – znaczną liczbą plam, rozbłysków rentgenowskich i wyrzutów plazmy z jego powierzchni w przestrzeń międzyplanetarną, które to obłoki plazmy, zwane wiatrem słonecznym, omiatają magnetosferę Ziemi oraz Międzynarodową Stację Kosmiczną. W tej sytuacji obserwatorom naziemnym pozostaje tylko cierpliwie czekać na efekty jego aktywności magnetycznej, które skutkowały m.in. częstym i bogatym pojawianiem się zórz polarnych na Ziemi oraz licznymi anomaliami pogodowymi.

Jeśli zaś chodzi o naturalnego towarzysza Ziemi i jego utrudnieniach w dostrzeżeniu słabszych gwiazd na niebie, to w pierwszej dekadzie miesiąca były dobre, choć krótkie noce obserwacyjne, bowiem kolejność faz Księżyca w maju była następująca. ostatnia kwadra 1 V o godz. 13.27, nów 8 V o godz. 5.22, pierwsza kwadra 15 V o godz. 13.48, pełnia 23 V o godz. 15.53 i ostatnia kwadra 30 V o godz. 19.13. Księżyc był najbliżej Ziemi (w perygeum) 6 V o godz. 00.11, a najdalej od nas (w apogeum) znalazł się 17 V o godz. 21.00.

Jeśli chodzi o widoczność planet, to niebo ich w tym maju poskąpiło, bowiem Merkurego można było dostrzec nisko na porannym niebie przez cały miesiąc. W połowie maja poprzedzał wschód Słońca o dobre trzy kwadransy, a najlepsze warunki do jego obserwacji

były 9 V. Wenus i Jowisz kryły się za Słońcem i były niewidoczne. Natomiast czerwonego Marsa oraz Saturna z pierścieniami, podobnie jak Merkurego, można obserwować na porannym niebie. Marsa w gwiazdozbiornie Ryb przez ponad dwie godziny, a Saturna w gwiazdozbiornie Wodnika do czterech godzin przed wschodem słońca. Zatem praktycznie Saturn królował na niebie majowym, w całej drugiej połowie nocy. Obserwatorom życzymy nie tylko o poranku pogodnego nieba.

W pierwszej dekadzie maja promieniowały jasne i szybkie meteory z roju Akwarydów. Meteory te to pozostałość warkocza komety Halley’a. Radiant meteorów leży na równiku niebieskim, na granicy gwiazdozbiornie Wodnika, Ryb i Pegaza. Maksimum jego aktyw-

ności przypadał na 5/6 maja, a w ich obserwacjach nie przeszkadzał Księżyc bliski nowiu.

Ze zjawisk, które szczególnie polecałbym do obserwacji, oprócz wymienionych powyżej, to majowe wschody i zachody słońca, które możemy podziwiać w czasie zalecanych spacerów, umiłanych wiosennym śpiewem ptaków. Nie zapominajmy ani przez chwilę podczas tych przechadzek po Ziemi, zerkając w górę, o toczącej się okrutnej wojnie na Ukrainie i nie zawsze bezchmurnym niebie, bowiem przypomnę tu Państwu staropolskie przysłowie. *W maju zbiera pszczołka, zbierajże też ziółka.*

DR ADAM MICHAŁEC
MOA w Niepołomicach

SPOJRZENIE W NIEBO 2024

Czerwiec

Kto latem pracuje, zimą głodu nie poczuje – mówi stare przysłowie, zatem teraz czeka nas czas wyczerpanych wysiłków, chociaż na szczęście także sezon urlopowy

Czerwiec, jak wiemy, to okres najkrótszych nocy oraz przepięknych świtów i zmierzchów dogodnych dla obserwacji nieba i ostatnich wiosennych spacerów. Mamy zatem krótkie ciepłe noce, które co prawda nie sprzyjają obserwacjom astronomicznym, ale są one tym bardziej cenne dla miłośników nieba.

Tegoroczne astronomiczne lato rozpocznie się w czwartek 20 czerwca o godz. 22.51 – kiedy to Słońce w swej rocznej wędrówce po ekliptyce oddali się najbardziej na północ od równika niebieskiego, osiągając punkt przesilenia letniego, zwany punktem Raka. W tym dniu w Krakowie Słońce w chwili przejścia przez południk, góruje nad horyzontem na wysokości prawie 63 i pół stopnia. Wszędzie tego dnia o godz. 4.30, a zajdzie o 20.53, zatem dzień będzie trwał 16 godzin i 23 minuty; będzie to najdłuższy dzień (a zarazem najkrótsza noc) tego roku, a dłuższy od grudniowego najkrótszego dnia w Krakowie aż o 8 godz. i 18 minut.

Najwcześniej słońce wszędzie u nas już 15 czerwca (o godz. 4.30) i takich wczesnych wschodów słońca będziemy doświadczać przez 8 kolejnych dni. Najpóźniej zajdzie w dniu 19 czerwca (o godz. 20.53) i tak późnych zachodów słońca będzie aż 13! Dni, w których nasza gwiazda będzie najdłużej nad horyzontem, doświadczymy przez cały tydzień od 17 do 24 czerwca. W tym też okresie, na św. Jana (24 VI), często padają obfite deszcze. Po tegorocznej zmiennej wiośnie może one nie wystąpią, zobaczymy. Jakkolwiek będzie z pogodą, to w Dzień Dziecka słońce wzeszło o godz. 4.35, a zaszło o godz. 20.42. Dzień trwał 16 godz. i 7 minut; był jeszcze krótszy o 16 minut od najdłuższego dnia roku. Natomiast ostatniego czerwca słońce wszędzie o godz. 4.35, a schowa się pod horyzontem o godz. 20.53 i dzień będzie niezauważalnie, ale już krótszy od najdłuższego dnia o 5 minut.

Aktywność magnetyczna Słońca wciąż rośnie w 25 cyklu, w czerwcu będzie na wysokim poziomie, a znacznie podwyższona w drugiej dekadzie miesiąca (liczba Wolfa wyniesie około 200), wtedy też możemy się liczyć z różnymi zjawiskami geofizycznymi, np.: na wieczorne pojawianie się srebrzystych obłoków w górnych warstwach atmosfery ziemskiej. Szczegółowe dane znajdziemy pod adresem: www.spaceweather.com. Pamiętajmy przy tym, iż obserwacje plam na Słońcu prowadzimy wyłącznie przy zastosowaniu odpowiednich filtrów spektralnych lub rzutowanego na ekran obrazu Słońca z lunety. Zainteresowanych takimi obserwacjami naszej gwiazdy zapraszamy na dziedziniec, obok

Natomiast w dniach od 22 VI do 2 VII będzie możliwość zliczania powolnych meteorów z czerwcowego roju Bootydów (czyli wylatujących z gwiazdozbioru Wolarza). Maksimum ich aktywności przypada na 28 VI.

Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego, gdzie w pogodne dni będą organizowane specjalne pokazy Słońca.

Nasz naturalny satelita powita lato dwa dni przed pełnią. Zatem bardzo krótkie, ale bezksiężycowe noce będziemy mieli w pierwszej dekadzie czerwca, a kolejność faz Księżycy będzie następująca: now 6 VI o godz. 14.38, pierwsza kwadra 14 VI o godz. 7.18, pełnia 22 VI o godz. 3.08 i ostatnia kwadra 28 VI o godz. 23.53.

W perygeum (najbliżej Ziemi) będzie dwukrotnie: 2 VI o godz. 9.23 i 27 VI o godz. 13.45, a w apogeum (najdalej od Ziemi) będzie Księżyc 14 VI o godz. 15.36. Ponadto możemy po północy 3 VI obserwować zbliżenie Księżycy do Marsa, natomiast 28 VI o północy do Saturna. W swej wędrówce po nieboskłonie zbliży się też do jasnych gwiazd: 5 VI do Plejad, 9 VI do Polluxa, 12 VI do Regulusa, 16 VI do Spiki i 20 VI do Antaresa.

Jeśli chodzi o planety, to Merkurego odnajdziemy w pierwszym tygodniu czerwca nisko na porannym niebie lub wieczorem, po zachodzie słońca w ostatnim tygodniu miesiąca.

Wenus cały czerwiec kryje się za Słońcem, aby pojawić się nam dopiero w ostatnim tygodniu lipca na wieczornym niebie. Od tej pory będzie grała rolę Gwiazdy Wieczornej aż do wiosny 2025 roku.

Mars dostępny będzie tylko do obserwacji w drugiej połowie nocy, goszcząc w gwiazdozbiorze Wodnika. Kreśląc na niebie pętle, zagości potem w konstelacji Ryb.

Podobnie do Marsa planety gazowe olbrzymy możemy obserwować w czerw-

cu w drugiej połowie nocy. Na porannym niebie Jowisz wraz z gromadką czterech galileuszowych satelitów (obecnie znamy ich prawie 100) poprzedza

o dwie godziny wschód słońca, przebywając w gwiazdozbiorze Byka, zaś w dniu 4 VI będzie w koniunkcji z Merkurem. Natomiast Saturn z pierścieniami wschodzi przed północą, goszcząc w konstelacji Wodnika.

Planeta Uran gości w gwiazdozbiorze Barana, Neptun zaś w Wodniku. Aby jednak dostrzec te planety gołym okiem, trzeba mieć sokoli wzrok, a najlepiej do ich obserwacji użyć lunety.

Natomiast w dniach od 22 VI do 2 VII, będzie możliwość zliczania powolnych meteorów z czerwcowego roju Bootydów (czyli wylatujących z gwiazdozbioru Wolarza). Maksimum ich aktywności przypada na 28 VI, a Księżyc w ostatniej kwadrze nie będzie przeszkadzał w wieczornych obserwacjach.

Wobec zbliżających się wakacji życzymy sobie pogodnych obserwacji nieba!

DR ADAM MICHAŁEC
MOA w Niepołomicach

Niepołomice zatrzymane w kadrze

16 kwietnia otworzyliśmy wystawę *Niepołomice zatrzymane w kadrze*. To już kolejna ekspozycja związana z historią Niepołomic przygotowana w naszej bibliotece

Tym razem prezentujemy fotografie Niepołomic wykonane przez Janusza Jagłę w II połowie XX wieku oraz kartki pocztowe i zdjęcia pochodzące ze zbiorów Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Niepołomickiej. Całość wzbogacona została pięknymi opisami Niepołomic pochodzącymi z: książki Stanisława Warcholika pt. *Niepołomice* (publikacja ta ukazała się w 1911 r., a dochód z jej sprzedaży został przeznaczony na poczet sypania Kopca Grunwaldzkiego) oraz z artykułu Mieczysława Rokosza *Początki Niepołomic* z „Gazety Niepołomickiej” nr 5/6 14.04.1991, s. 1, 5.

Niepołomice zatrzymane w kadrze to migawki miejsc, zdarzeń, czasem ludzi – wszystkiego, co składa się na obraz naszego miasta. Dzięki fotografiom i starym kartkom pocztowym możemy odbyć sentymentalną podróż do Niepołomic sprzed lat.

Autorem ponad 120 zdjęć tworzących wystawę jest Mieczysław Janusz Jagła. Urodził się w 1947 r. w Niepołomicach, gdzie ukończył Liceum Ogólnokształcące. Naukę kontynuował w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. W latach 1997-2014 pełnił funkcję dyrektora Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego (MOA) w Niepołomicach.

Pod koniec lat 60. XX wieku wstąpił do Stowarzyszenia Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej. W 1975 roku postanowił założyć podobne towarzystwo w swoim mieście. Przez kilka lat grupa miłośników Niepołomic spotykała się nieformalnie, zbierając różnego rodzaju pamiątki i artefakty związane historią miasta i okolicy. Dopiero w lipcu 1980 roku Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej zostało zarejestrowane, uchwalono statut, wybrano władze. Został wtedy prezesem Zarządu i funkcję tę pełni do dzisiaj. W 2008 roku Janusz Jagła założył i prowadzi do dzisiaj Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Niepołomicki Dom Kultury Seniorów.

Na prezentowanej wystawie znajduje się również bogaty zbiór starych kartek pocztowych i zdjęć, które otrzymaliśmy od pana Jagły, pochodzących ze zbiorów Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Niepołomickiej.

SMZN to grupa ludzi połączonych wspólną pasją i miłością do swojej małej ojczyzny. Wśród zgromadzonych przez lata działalności zbiorów znajdują się tysiące starych zdjęć, opracowań historycznych, nagrań i przedmiotów codziennego użytku związanych z historią i tradycją ziemi niepołomickiej.

Stowarzyszenie prowadzi również Uniwersytet Trzeciego Wieku (ok. 120 wykładów) oraz Niepołomicki Dom Kultury przy ul. Bocheńskiej 23. Organizuje m.in. kursy komputerowe, internetowe i multimedialne, warsztaty ozdób i dekoracji oraz rękodzieła artystycznego, warsztaty malarstwa sztalugowego dla dorosłych i dzieci, haftu i szydełkowania, naukę języka angielskiego dla seniorów, a także zajęcia z aerobiku wodnego oraz taniec w kręgu. Ponadto Stowarzyszenie organizuje wycieczki krajowe i zagraniczne, wydarzenia integracyjne oraz występy artystyczne.

Stowarzyszenie funkcjonuje nieprzerwanie od ponad 40 lat i skierowane jest do ludzi, którzy chcą realizować i rozwijać swoje pasje.

Wystawę rozpoczynamy w holu biblioteki fotografiami miejsc charakterystycznych dla naszego miasta, które najbardziej kojarzą się z Niepołomicami. Przechodząc dalej korytarzem w stronę Galerii na Schodach, natkniemy się na plansze przedstawiające Zamek Królewski, kościół oraz zdjęcia starych domów, których już niestety nie ma.

Kolejna część wystawy znajduje się w Laboratorium Aktywności Społecznej. Są tam fotografie przedstawiające Puszczę Niepołomicką, Obserwatorium Astronomiczne, miejsca, w których niepołomiczanie spędzali wolny czas, dawne zakłady pracy, koszary wojskowe i oczywiście Kopiec Grunwaldzki. Można tutaj również zobaczyć zdjęcia ratusza, rynku, szkół oraz niepołomickich ulic.

Wernisaż rozpoczęła dyrektorka biblioteki Joanna Lebiest, która w kilku słowach przedstawiła ideę powstania wystawy, następnie Janusz Jagła opowiedział o swojej pasji fotograficznej, a także zaprezentował pokaźną kolekcję aparatów fotograficznych, która znajduje się w jego zbiorach.

Po części oficjalnej licznie zgromadzeni goście mieli okazję obejrzeć prezentację kolekcji fotografii, które nie znalazły się na wystawie.

EWA KORABIK, AGNIESZKA GRAB
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Aktorski wieczór poetycki

Anna Słodka

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Mimo niezbyt sprzyjających warunków pogodowych w poniedziałkowy wieczór 22 kwietnia w Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Biernata w Niepołomicach pojawiło się kilkadziesiąt osób, aby uczestniczyć w wyjątkowym wydarzeniu. Zgromadzeni mieli niepowtarzalną okazję zanurzenia się w kulturze i to na kilku poziomach

Po pierwsze, dyrektor Joanna Lebiest zaprezentowała książkę, od której wszystko się zaczęło. Wiosną 2018 roku nakładem Wydawnictwa A5 ukazała się pozycja pt. *Jacyś złośliwi bogowie zakpieli z nas okrutnie. Korespondencja z lat 1955-1996*. Zawiera ona fragmenty listów oraz twórczości dwojga wybitnych poetów: Wisławy Szymborskiej i Zbigniewa Herberta.

Po drugie, jeszcze w tym samym roku tomik ten stał się inspiracją do powstania słuchowiska zrealizowanego w Radiu Kraków. Opracowaniem i redakcją zajęła się znana aktorka filmowa i teatralna – Dorota Segda. Sama dokonała interpretacji głosowej tekstów Szymborskiej, a rolę Herberta powierzyła Jackowi Romanowskiemu. Przedsięwzięcie to zostało utrwalone i udostępnione

w formie audiobooka pod tym samym tytułem.

Po trzecie, w ten poniedziałkowy wieczór nasi wierni czytelnicy mogli posłuchać tych tekstów w wersji na żywo. Dorota Segda i Jacek Romanowski, czytając fragmenty listów, zabrali nas w przepiękną podróż do przeszłości. Przeszłości, która odsłoniła nam tajemniki wzajemnej relacji między Wisławą Szymborską a Zbigniewem Herbertem, jak również przypomniała niektóre ważne wydarzenia z ubiegłego wieku. Wszystko to stało się możliwe dzięki znakomitej interpretacji wspaniałych aktorów, ale i warstwie dźwiękowej, złożonej z wybranych

fragmentów piosenek z tamtych lat, jak również formie wizualnej, bo w tle na ekranie pojawiały się słynne kolaże naszej noblistki oraz mniej znane rysunki samego Herberta.

W taki oto sposób swoista synteza sztuki – słowa, dźwięku i obrazu – stworzyła nie tylko niesłychanie spójną całość, ale także – a może przede wszystkim – niesamowity klimat i wręcz magiczne chwile, spod uroku których nie można było się wyzwolić jeszcze długo po zakończeniu spotkania... Uśmiechnięci i wzruszeni uczestnicy wydarzenia szczerze dziękowali za stworzenie takiej możliwości i już prosili o kolejne. Postaramy się jak zwykle nikogo nie rozczarować!

Z literaturą przez wieki – zajęcia zakończone

Anna Słodka

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

W czwartek 2 maja 2024 roku w Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Biernata w Niepołomicach odbyło się ostatnie spotkanie z cyklu *Z literaturą przez wieki*. Począwszy od 1 marca – w każdy piątek o godz. 18.00, a w kwietniu również we wtorki, czyli dwa razy w tygodniu – na zajęcia przychodziło ok. 14 uczniów klas maturalnych. W sumie cykl objął 15 spotkań, łącznie ok. 35 godzin zajęć

Głównym ich założeniem było powtórzenie i utwalenie wiedzy na temat poszczególnych epok literackich. Uczniowie mieli okazję przypomnieć sobie takie informacje jak: Skąd się wzięła i co oznacza nazwa epoki? Jakie wydarzenia wyznaczają jej granice chronologiczne? Czym charakteryzował się światopogląd danego okresu? Jakie były wyznaczniki sztuki? Jakie dominowały koncepcje filozoficzne? Przy każdej epoce skupialiśmy się na najważniejszych twórcach literackich i ich dziełach, porządkując wiedzę o osiągnięciach zarówno z zakresu poezji, powieści, jak i dramatu.

W harmonogramie spotkań uwzględniono prośby uczestników, aby przypomnieć niektóre lektury bardziej szczegółowo (zwłaszcza te, które od lat często pojawiają się w arkuszach maturalnych). Podano kilka przykładów funkcjonowania w literaturze wybranych motywów literackich. Omówiono także najczęściej popełniane błędy, aby w miarę możliwości wyeliminować je z tegorocznych prac pisemnych czy odpowiedzi ustnych.

Uczestnicy zajęć podkreślali miłą atmosferę, ciekawe i wartościowe wykłady ilustrowane prezentacjami multimedialnymi, co wpływało pozytywnie na atrakcyjność przekazywanych informacji. Na

koniec z pełnym przekonaniem mówili o tym, że spotkania w bibliotece pozwoliły na usystematyzowanie wiedzy i skłoniły do bardziej systematycznej pracy przed egzaminem. Z całą pewnością pomogły w tym zadaniu także notatki, jak i materiały otrzymywane po zajęciach przez każdego z uczestników kursu.

Wobec powyższego teraz nie pozostaje nam już nic innego, jak tylko mocno trzymać kciuki, aby w trakcie egzaminu z języka polskiego udało się naszym maturzystom uzyskać jak najlepsze wyniki. Na tyle dobre, aby dane im było odczuć satysfakcję z trudu włożonego w przygotowanie do matury, a przede wszystkim – aby pozwoliły na otwarcie drogi na wymarzony kierunek studiów.

Już dziś zapraszamy kolejnych chętnych – przyszłorocznych maturzystów na cykl spotkań *Z literaturą przez wieki* – który pomoże w przygotowaniach i powtórkach do egzaminu maturalnego z języka ojczystego. Szukajcie informacji na stronie naszej biblioteki i na plakatach. Do zobaczenia!

Niepołomiczanki – życie wpisane w historię Niepołomic

Marcowe spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic (20 marca) poświęciliśmy niezwykłym kobietom, których życie splotło się z dziejami naszego miasta. Wspólnie zgromadziliśmy się, aby wspominać i uczcić te wyjątkowe postacie, które w różnych czasach i na różnych polach działalności wniosły wkład w historię Niepołomic

Rozpoczęliśmy od wspomnień o kobietach zaangażowanych w działalność społeczną, kulturalną i edukacyjną, których praca i pasja miały istotny wpływ na rozwój Niepołomic i na życie jej mieszkańców. Takich kobiet w Niepołomicach było wiele. My przypomnieliśmy sylwetki tylko kilku z nich.

Na szczególne wyróżnienie zasługują tutaj Helena Setner, córka Franciszka Ziembę – współzałożyciela Sokoła. Wyrastała w środowisku patriotycznym, żyjąc i działając w Niepołomicach, wyróżniała się niezwykłą osobowością i sercem otwartym na sprawę ojczyzny, Boga i bliźnich. Była wielką miłośniczką literatury polskiej. W 1992 r. kontynuując dzieło zmarłego ojca, wraz z innymi reaktywowała działalność Sokoła w Niepołomicach i pełniła funkcję sekretarza. O naszym mieście chętnie opowiadała młodzieży przyjeżdżającej tu na wycieczki. Z jej wiedzy korzystali autorzy *Kroniki Niepołomic*, Anna i Antoni Siwek. Była jednym z pierwszych członków Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Niepołomiczkiej i jego współzałożycielką w 1980 r.

Wspominaliśmy także nauczycielki, o których pamięć jest wciąż żywa: Janinę Ptak, Zofię Gądor, Marię Stilger i jej córkę Marię Sondel.

Janina Ptak, ulubiona nauczycielka wielu pokoleń niepołomiczan, 8 lutego 2017 roku obchodziła setne urodziny (zmarła rok później przeżywszy 101 lat). Pracę nauczyciela rozpoczęła w lutym 1945 r. w Prywatnym Gimnazjum Koedukacyjnym Spółdzielni Nauczycielsko-Oświatowej w Niepołomicach (późniejsze Liceum Ogólnokształcące). W niepołomiczkiej liceum pracowała nieprzerwanie do 1972 r. W tym czasie wykładała język francuski, język rosyjski i geografę. Pełniła także obowiązki opiekuna szkolnej biblioteki, wychowawcy, a także opiekuna żeńskiej drużyny harcerskiej. Uczniowie nadali jej pseudonim *Madame z racji*

nienaganych manier i ubioru oraz wysokiej kultury słowa. Zapewne miało to również związek z nauczaniem przez nią językiem. Pani profesor zawsze była osobą bardzo aktywną, oddaną pracy i rodzinie. Przez długie lata służyła swoją wiedzą, mądrością i pogodą ducha. Do ok. 90 roku życia udzielała lekcji języka francuskiego.

W przypadku Zofii Gądorowej o wyborze zawodu nauczyciela zdecydowało jej pochodzenie – ojciec, Władysław Wójtowicz, był wieloletnim i zasłużonym kierownikiem szkoły w Kłaju, znanym i cenionym społecznikiem, ponadto aktywnym działaczem ZNP. Pani Zofia po ukończeniu w 1937 r. studiów germanistycznych na Wydziale Filologicznym UJ podjęła pracę w Gimnazjum Żeńskim w Bochni. Tuż przed wybuchem II wojny światowej przeniosła się do Niepołomic. Od września 1945 r. uczyła języka niemieckiego w nowo powstałym gimnazjum. Kiedy zastępowano język niemiecki francuskim, Zofia Gądorowa zaczęła uczyć łaciny i geografii gospodarczej świata. Po rezygnacji z pracy w szkole została przewodniczącą Komisji Oświaty i Kultury i tę funkcję pełniła przez trzydzieści lat. Przez wiele lat była radną. Angażowała się również w prace Komitetu Budowy Szkoły Średniej – obecnie budynek ten mieści Szkołę Podstawową nr 2.

Wśród powojennych niepołomiczki nauczycielek na uwagę zasługują również: Maria Stilger – nauczycielka w szkole męskiej i Julia Burda – nauczycielka szkoły żeńskiej i pierwsza kierowniczka Miejskiej Biblioteki w Niepołomicach w latach 1948-1955.

Tradycje nauczycielskie kontynuowała córka Marii Stilger – Maria Sondel. Była absolwentką Liceum Ogólnokształcącego w Niepołomicach, a następnie Wydziału Filologicznego UJ (filologia rosyjska) oraz studiów podyplomowych Uniwersytetu w Kijowie. Pracę zawodową rozpoczęła w 1963 r. jako nauczyciel języka rosyjskiego i WF-u w niepołomiczkiej liceum. Od 1980 r. do 1991 r. pełniła funkcję wicedyrektora w liceum oraz ówczesnego Zespołu Szkół im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach, a następnie w 1991 r. objęła stanowisko dyrektora, które piastowała do 2000 r. Pani dyrektor Maria Sondel zawsze skutecznie angażowała młodzież, rodziców i nauczycieli do pracy na rzecz szkoły i naszego miasta. Miała znakomity kontakt z młodzieżą. Na szczególną uwagę zasługuje ogromny wkład pracy pani dyrektor w budowę nowego budynku Liceum Ogólnokształcącego. To właśnie z jej inicjatywy powstał Społeczny Komitet Budowy Szkoły. W 1994 r. przy

Placu Kazimierza Wielkiego rozpoczęto budowę nowej szkoły. Dzięki staraniom dyrektor Sondel obok funkcjonującego Liceum Ogólnokształcącego utworzono Liceum Handlowe, a w 1997 r. , poszerzając ofertę szkoły uruchomiono Liceum Ekonomiczne. Marię Sondel cechowała wysoka kultura i życzliwość zarówno wobec uczniów, jak i nauczycieli i pracowników szkoły.

Obecny na spotkaniu syn Marii – Krzysztof Sondel – bardzo ciepło opowiadał o mamie. Przyniósł również ze sobą ciekawe fotografie, które mogliśmy obejrzeć.

Kolejną niezwykle barwną postacią, której życiową pasją była muzyka i śpiew, to Aleksandra Polak. Na podstawie rozmowy z panem Janem Polakiem ukazał się w „Gazecie Niepołomiczkiej” artykuł, którego autorka, Teresa Urban, przybliżyła nam osobę pani profesor. Pani Aleksandra kochała muzykę i poświęciła jej całe życie. Studiowała w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w klasie fortepianu (jako kierunek główny) i w klasie śpiewu solowego. Kilka lat po ukończeniu studiów zaczęła rozwijać swoją karierę artystyczną. Śpiewała w operze i operetce, w filharmonii pod dyr. Krzysztofa Pendereckiego i Radiu Kraków. Jej najbardziej znaną kreacją jest rola Halki w operze Stanisława Moniuszki, którą udało się nawet wystawić w Zamku Królewskim w Niepołomicach. W 1961 r. założyła w naszym mieście Ognisko Muzyczne dla dzieci, które w 1974 r. przekształciło się w Szkołę Muzyczną I Stopnia w Niepołomicach i była w niej pierwszym dyrektorem. Aleksandra Polak wspólnie z mężem w 1992 r. założyła Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki, którego przez długie lata była prezesem. W 1994 r. po spotkaniu z chóralistą i dyrygentem Bogusławem Grzybkiem powstał prowadzony przez pana Bogusława chór Cantata. Działa on do dzisiaj. Pani Aleksandra prowadziła również wokalny zespół dziecięcy „Perłki” oraz grupę kameralną Pro-Arte składającą się z chórzystów Cantaty. Aktywna i zaangażowana w pracę społeczną do końca poświęcała każdą chwilę dla muzyki. Odeszła w listopadzie 2018 r.

Znana przede wszystkim starszemu pokoleniu niepołomiczan, Halina Słowik, to właścicielka zakładu fotograficznego, który utrwalony został w teledysku do piosenki Andrzeja Zauchy *C'est la vie – Paryż z pocztówki*. W artykule z „Gazety Niepołomiczkiej” z września 2022 r. Teresa Urban pisze: (...) *wiele lat towarzyszyła nam, niepołomiczanom w najważniejszych momentach naszego życia – narodzinach,*

Niepołomice – objazdowa biblioteka: od prawej Maria Werhstein, jej mama Jadwiga

50-lecie LO

Janina Ptak i Zofia Gądor – 50-lecie LO

chrztach, komuniach, dyplomach, weselach i wielu innych. Spokojna, dystygowana, elegancka, przemykała jak cień przez nasze życiorysy. W niepołomicznych rodzinnych albumach znajdują się niezliczone fotografie wykonane przez nią. Do Niepołomicz pani Halina przyjechała wraz z mężem w 1946 r. w zasadzie tylko po to, by poznać bliżej rodzinę pana Zdzisława. Stało się jednak inaczej, została tutaj na zawsze. Początkowo w drewnianym domu z podcieniami przy niepołomiczym Rynku prowadziła z mężem

pierwszy i jedyny przez wiele lat zakład fotograficzny. W roku 1960 przejęła firmę i prowadziła ją nadal, ale już samodzielnie do niemal 80. roku życia. Przez wiele lat Halina Słowik działała w Radzie Miejskiej oraz w Lidze Kobiet.

Dla przyjaciół – doktor Isia, dla znających ją krócej – doktor Ola, dla pozostałych Aleksandra Burda – niepołomiczki lekarz stomatolog, osoba o nieposzlakowanej opinii, bezkompromisowa w sprawach dotyczących uczciwości i sprawiedliwości, kobieta zaangażowana we wszystkie

Aleksandra Polak

Maria Sondel

ważne inicjatywy społeczne dotyczące Niepołomic i mieszkańców. Dzięki pomocy męża po studiach otworzyła prywatny gabinet dentystyczny w domu rodzinnym Jana Burdy, który znajdował się przy Rynku, a następnie w domu przy Placu Zwycięstwa 4. Aleksandra Burda stworzyła od podstaw szkolną opiekę stomatologiczną w Niepołomicach. Dzięki niej w miejsce prymitywnego gabinetu znajdującego się w zamku powstał pierwszy w Niepołomicach profesjonalny szkolny gabinet dentystyczny w budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Szkolnej, a później kolejny w Zespole Szkół przy ul. 3 Maja. Oba te gabinety prowadziła sama. W latach 1959–1982 pracowała jako stomatolog na 1/3 etatu w Jednostce Wojskowej nr 4115 w Niepołomicach. Przez 48 lat prowadziła swój prywatny gabinet stomatologiczny według zasady wpojonej jej na studiach – na nieszczęściu ludzkim nie wolno zarabiać. Kierowała się tą zasadą całe życie. Była znana z bardzo dobrego leczenia i walki o każdy ząb. Aleksandrę Burdę ceniło kilka pokoleń niepołomiczan. Była doskonałym lekarzem.

Na spotkaniu wspominaliśmy również Janinę Wójtowicz. Urodziła się 17 czerwca 1937 r. w Niepołomicach. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej uczyła

się w niepołomickim Liceum Ogólnokształcącym. Oprócz nauki ważny był w jej życiu sport. Pani Janina grała w koszykówkę, uprawiała lekkoatletykę: skoki wzwyż, rzuty dyskiem i kulą. Startowała w zawodach – w tym w mistrzostwach Polski w gimnastyce. Sport był dla niej radością i wytchnieniem od różnych smutków i trosk, które niosło życie.

Zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów na Wydziale Budownictwa Łądownego Politechniki Krakowskiej swoje życie zawodowe związała z budownictwem, piastując wiele kierowniczych stanowisk. Prowadziła wiele dużych i znaczących inwestycji, takich jak m.in.: budowa siedziby Radia Kraków, Geanta w Krakowie, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha”, nowego gmachu Opery Krakowskiej.

Pracę zawodową i obowiązki rodzinne pani Janina łączyła z działalnością społeczną. Od 1966 r. pracowała w jednostkach samorządu terytorialnego, rozpoczynając jako radna Powiatowej Rady Narodowej w Bochni, a po likwidacji powiatów w Radzie Miejskiej w Niepołomicach. Przez 2 kadencje (1980–1988) pełniła funkcję Przewodniczącej Rady. W latach 1986–1990

była również radną miasta Krakowa (tam należała do komisji budżetowej oraz do komisji kultury i ochrony zabytków Krakowa). W czasie kadencji 1994–1998 Janina Wójtowicz była radną i pełniła funkcję przewodniczącej komisji budownictwa, gospodarki oraz była członkiem Zarządu Miasta i Gminy w Niepołomicach. Pani Janina zawsze chętnie włączała się w wiele inicjatyw na terenie naszego miasta, m.in. w budowę nowego budynku liceum ogólnokształcącego, w obchody 90. rocznicy usypania Kopca Grunwaldzkiego.

Postać Kazimierzy Tomasik z domu Pichór – położnej z Niepołomic przybliżyła Paulina Szuwarzyńska. Pani Kazimiera pracę położnej zaczęła w Szpitalu MSW w Krakowie, później pracowała w Szpitalu Uniwersyteckim na ul. Kopernika, a następnie przeniosła się do Niepołomic i przez wiele lat kierowała Izbą Porodową znajdującą się w niepołomiczym Zamku. W zawodzie przepracowała 31 lat, przyjmując również porody domowe. We wspomnieniach Urszuli Niedbały – córki pani Kazimierzy – była ona osobą niezwykle oddaną kobietom, nie bała się trudnych porodów, a rodzaje otaczała troskliwą opieką.

W czasie spotkania wspominaliśmy również niepołomiczkie bibliotekarki: Julię Burdę oraz Jadwigę Wehrsteiową, która przez wiele lat prowadziła oddział dziecięcy.

Julian Ślusarczyk, stały uczestnik KPHN, ciepło wspominał swoją mamę Karolinę (ur. 1912 r. na Tarnówce – zm. 2003 r.). Pani Karolina urodziła dziesięcioro dzieci: 9 chłopców i 1 dziewczynkę, która zmarła w czasie wojny w wieku 7 miesięcy. Mimo wielu obowiązków domowych związanych z opieką nad liczną rodziną bardzo dużo czytała, była wierną czytelniczką naszej biblioteki

Przez całe spotkanie wzbogacaliśmy się wzajemnie naszymi wspomnieniami, anegdotami i faktami związanymi z niepołomiczkimi kobietami. Każda historia była inspirująca i pełna głębokiego szacunku dla tych, które poświęciły swoje życie dla dobra społeczności.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom spotkania za włączenie się w te wspomnienia i za to, że razem przywołaliśmy pamięć o niepołomicznych KOBIEtach. To właśnie dzięki takim spotkaniom ożywiamy historię naszego miasta i przypominamy tych, którzy byli przed nami.

EWA KORABIK, AGNIESZKA GRAB
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach
oraz Laboratorium Aktywności Społecznej

ZAPRASZAJĄ NA WYSTAWĘ

Sabiny Dziedzic

Mandala

WERNISAŻ:

13 CZERWCA
2024 R.

GODZ. 18:00

UL. BOCHEŃSKA 26
NIEPOŁOMICE

WYSTAWA CZYNNA: 13.06 – 31.08.2024 R.

Przypadek Marii Skłodowskiej

Czy słyszeli Państwo o osiągnięciach Marii Żorawskiej? Nie? Wystarczy nieco wysilić wyobraźnię, aby poznać historię jej życia. Był koniec XIX wieku, młoda, bardzo inteligentna dziewczyna o imieniu Maria w roku 1883 ukończyła Żeńskie Gimnazjum Rządowe w Warszawie. Za wyniki w nauce została wyróżniona złotym medalem. Maria mimo młodego wieku znała język rosyjski, niemiecki, francuski i angielski oraz dobrze opanowała nauki ścisłe, więc zaczęła zarabiać na siebie, udzielając korepetycji. Po pewnym czasie została zatrudniona jako guwernantka dla dwóch córek państwa Żorawskich w majątku Szczuki, niedaleko od Makowa Mazowieckiego. Tam poznała syna Żorawskich – Kazimierza, studenta matematyki. Marię i Kazimierza połączyła nie tylko fascynacja nauką, ale również wzajemne uczucie. Młodzieniec oświadczył się Marii i nawet doszło do zaręczyn, ale planowanemu małżeństwu stanowczo sprzeciwili się rodzice. Mocno rozgoryczona Maria postanowiła wyjechać...

Gdyby nie sprzeciw rodziców narzeczonego, Maria Skłodowska (bo to właśnie o niej mowa) miałaby stabilną sytuację życiową i zostałaby najpierw Marią Żorawską, a potem najprawdopodobniej zajęta sprawami domowymi matką kilkorga dzieci. Kazimierz Żorawski stał się później uznanym matematykiem i miał z inną kobietą syna i dwie córki.

Upokorzona Maria wróciła do Warszawy, gdzie podjęła studia w zakresie analiz chemicznych. W roku 1891 zdecydowała się na wyjazd do Paryża, gdzie podjęła studia na Sorbonie w zakresie fizyki i matematyki. Licencjat z fizyki ukończyła z pierwszą lokatą, a z matematyki z drugą. Rozwijając zainteresowania naukowe, spotkała starszego o osiem lat Piotra Curie. Piotr stał się prawdziwą miłością jej życia. Po ślubie 26 lipca 1895 roku wyruszyli w podróż poślubną na rowerach, które otrzymali w prezencie od przyjaciół.

W 1897 roku rodzi się im pierwsza córka, Irena, a Maria przystępuje do badań w ramach pracy doktorskiej nad intrygującym promieniowaniem rudy uranowej. Stwierdziła, że intensywność promieniowania jest zależna od miejsca pochodzenia rudy i wyciągnęła z tego wniosek, że w niektórych złożach rudy uranowej obecny jest dodatkowo jakiś inny pierwiastek promieniotwórczy. W wyniku mozolnej pracy analitycznej otrzymała próbki nieznanego dotychczas promieniotwórczego pierwiastka, któremu nadała nazwę rad, od słowa radiacja. Nocami z zachwytem obserwowała tajemniczą poświatę probówek z radem.

Wyniki prac nad promieniotwórczością były tak nowatorskie, że Maria, jej mąż Piotr i działający równolegle z nimi Henryk Becquerel otrzymali w roku 1903 nagrodę Nobla. Rok później na świat przyszła kolejna córka, Ewa. Niestety, w 1906 roku w tragicznym wypadku ginie Piotr Curie. Maria kontynuuje działalność naukową, odkrywa kolejny pierwiastek, polon, i obejmuje jako profesor prowadzenie Katedry Fizyki na Sorbonie. W roku 1911 Szwedzka Akademia Nauk przyznaje Marii drugą, samodzielną nagrodę Nobla za odkrycie radu i polonu.

Podczas pierwszej wojny światowej umieściła na ciężarówce aparaturę do prześwietleń rentgenowskich i jako pierwsza kobieta uzyskała prawo jazdy uprawniające do kierowania samochodami ciężarowymi. Uratowała w warunkach polowych życie wielu rannym.

Przyszedł czas na wniosek wypływający z tego felietonu. Każdy z nas miał w swoim życiu zdarzenie, które w pierwszej chwili wydawało się fatalne. Dla Marii Skłodowskiej takim zdarzeniem były zerwane zaręczyny. A jednak dała szansę losowi, pojechała do Paryża, spotkała tam prawdziwą miłość i stała się pierwszą kobietą uhonorowaną dwiema nagrodami Nobla. Zatem my również po jakimś niepowodzeniu nie załamujemy rąk, lecz „róbmy swoje”, a być może finał będzie lepszy, niż się spodziewamy.

Fraszka o nadziei

Niech pech twych marzeń nie zniweczy,
wciąż wierz w szczęśliwy los człowieczy.

MARCIN URBAN

CZEGO NIE USŁYSZYSZ W BANKU (CZ. 4)

Porady kredytowe dla niepołomiczan

W bieżącym wydaniu kontynuując cykl bezpłatnych porad i publikacji materiałów z zakresu kredytu konsumenckiego, swoją uwagę skupimy na poszukiwaniu ofert z odpowiednich banków, a następnie podejmiemy próbę kredytu. Treści zawarte w artykule w sposób bardzo jasny i konkretny pomogą przygotować się do osiągnięcia możliwie najlepszych warunków kredytowych oraz odkryją tzw. wiedzę tajemną, o której firmy nie chcą, byśmy się dowiedzieli

Jeśli posiadasz konto w konkretnym banku, na które otrzymujesz wynagrodzenie, a w sieci Twój bank nie ma konkurencyjnej oferty, i tak powinniśmy wziąć go pod uwagę przy dalszych krokach. Ostatnim etapem podczas kroku poszukiwania ofert z odpowiednich banków jest odszukanie i wydrukowanie „zaświadczenia o osiągniętych dochodach” w formie papierowej na drukach konkretnych banków. Kiedy ubiegamy się o kredyt, bank wymaga, by wniosek był uzupełniony na jego zaświadczeniu, jeśli nie posiadasz u nich rachunku, na który wpływa Twoje wynagrodzenie. Wpisz w wyszukiwarce przykładowo „zaświadczenie o osiągniętych dochodach bank XYZ” czy też „zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach bank ZYX” – w miejsce nazw banków wpisz te, które posiadały najlepsze oferty (zachęcamy do powrotu do fragmentów z poprzednich części). Poproś swojego pracodawcę o uzupełnienie takiego dokumentu na przykład na 3 drukach dla 3 różnych banków.

Wydrukuj kilka kopii wyciągów z rachunku bankowego, na który otrzymujesz wynagrodzenie. Jedynie bank, na którego rachunek otrzymujesz wynagrodzenie, nie powinien prosić o dostarczenie historii rachunku z potwierdzeniem wpływu wynagrodzenia otrzymywanego regularnie od pracodawcy. Jeśli starasz się o kredyt w pierwszych miesiącach roku i masz już przygotowaną rozliczoną deklarację podatkową, np. PIT, również ją wydrukuj.

Posiadając wydrukowane dokumenty, możemy przejść do najważniejszej czynności – wnioskowania o kredyt. Bardzo ważne jest to, by wszystkie wnioski kredytowe zostały złożone tego samego dnia. Istnieje bowiem niepisana zasada mówiąca, że do 3 zapytań kredytowych w bankach nasz scoring BIK nie ulega drastycznemu obniżeniu. Każde kolejne zmniejsza szanse na pozytywne rozpatrzenie wniosku. Możliwe jest również, że informacje o zapytaniach są dostarczane z jednodniowym opóźnieniem do platform wymiany informacji, tj. BIK, także

wnioskując tego samego dnia, mamy szansę, że inne banki nie zobaczą wzajemnych zapytań, a nasz scoring będzie możliwie najlepszy. Umów się na konkretny dzień i godzinę do kilku placówek banków, w których będziesz wnioskować o kredyt, np. 9.00, 11.00, 13.00. Przemysł logistycznie odległości między poszczególnymi punktami, by zdążyć pojawić się na spotkanie o umówionej porze, a na każdą wizytę zaplanuj ok. 2 godziny. Wnioskowanie rozpocznij od banku, który jest w stanie zaoferować Ci przynajmniej w teorii najkorzystniejszą ofertę (bazując na wcześniejszej analizie wstępnej). Jeśli oferty są zbliżone, rozpocznij od banku, który prowadzi Twój główny rachunek z wpływami wynagrodzeń.

Pamiętaj, że wcześniejsze oferty odszukane w sieci mogą znacząco różnić się od tych, które otrzymasz w banku. Dzieje się tak, ponieważ dopiero po złożeniu wniosku kredytowego oraz dokonaniu „zapytania w BIK” bankier może przygotować realną propozycję dla konkretnej osoby. Wszystkie informacje otrzymane od bankiera wcześniej należy traktować jako niezobowiązującą ofertę.

Kierując się ku końcowi tej części materiału, pragnę zaprosić do skorzystania z możliwości pobrania poprzednich numerów „Gazety Niepołomiczkiej”. Każde z kolejnych wydań serii publikacji od lutego 2024 dostępne jest do szybkiego obejrzenia w wersji cyfrowej na stronie www.niepolomice.eu. Po więcej darmowych informacji zapraszam Państwa na strony na Facebooku – Jakub Stachaczyk Consulting & Insights (tematyka finansów, budowania czy zarządzania majątkiem oraz kwestiami ekonomiczno-technologicznymi) oraz „Jakub Stachaczyk – Niepołomice z myślą o pokoleniach” (tematyka społeczna).

JAKUB STACHACZYK
Radny Rady Miejskiej

POBIEGNIJMY RAZEM W POGONI ZA ŻUBREM

NIEPOŁOMICE 30 CZERWCA 2024

- godz. 10: biegi dzieci
- godz. 12: biegi na 8 i 15 km

kup sobie koszulkę biegową!

ZAPISZ SIĘ NA BIEG!

www.biegwpogonizazubrem.pl

SKŁADAMY PUZZLE HISTORII

Izba Porodowa w Zamku Królewskim w Niepołomicach

Marzena Wilczyńska
Muzeum Niepołomickie

W marcowym wydaniu „Gazety Niepołomickiej” przy zamieszczonej fotografii ilustrującej temat Izby Porodowej niestety zabrakło podpisu. Śpieszymy to nadrobić, rozwinąć i jednocześnie przekazać garść nowych informacji. Fotografia została wykonana w 2 poł. lat 60. XX w. Przedstawia od lewej: panią Kazimierę Tomasik, Kierownika Izby Porodowej, panią Trzos (praczkę) oraz panią Świątkową (kucharke) – personel Izby Porodowej w Zamku Królewskim w Niepołomicach. Fotografia pochodzi z archiwum rodzinnego Pani Kazimiery.

We wszystkich wspomnieniach mieszkańców, jakie do tej pory udało nam się zgromadzić, pojawia się postać pani Kazimiery (pierwsza z lewej). To jej ręce przyjęły na świat setki niepołomickich dzieci i stały się symbolem istnienia zamkowej Izby od jej początków aż do końca. To enigmatyczne stwierdzenie „od początków aż do końca” prosi się o uściślenie. Temat funkcjonowania Izby Porodowej spotkał się z szerokim zainteresowaniem i odzewem w postaci telefonów do

Muzeum. W nich dzielicie się Państwo z nami zapamiętanymi historiami. Dzięki temu wiemy, że w kwietniu 1990 roku Izba Porodowa nadal funkcjonowała (!) w zamku, dzieci przychodziły na świat, a w kolejnym miesiącu – maju – nie było już takiej możliwości. Czy to wtedy dokładnie Izba została zamknięta? A kiedy została otwarta? Nie ma na ten moment jednoznacznej odpowiedzi.

Okres powojenny to jeszcze czas, kiedy dzieci w Niepołomicach i okolicy przychodziły na świat we własnych domach przy akuszerkach lub w domu przy ulicy 3 Maja, gdzie urządzono jedno z pierwszych miejsc, któremu moglibyśmy przypisać nazwę Izby Porodowej, i wreszcie w zamkowej Izbie, która dawała kobietom poczucie spokoju i bezpieczeństwa.

Zespoły medyczne pracujące przez dekady, począwszy od nadzorujących lekarzy, poprzez położne, pielęgniarki, salowe, kucharki czy praczki wypracowały ogólny obraz Izby Porodowej jako miejsca wyjątkowego, z którego Niepołomice mogą być dziś dumne.

Żeby w przyszłości cieszyć się z zachowanego dorobku niepołomickiej Izby Porodowej oraz by można szczegółowo i precyzyjnie opisywać to miejsce – bardzo prosimy – dzielcie się z nami swoimi wspomnieniami! Ważne jest wszystko, także to, co z pozoru wydawać by się mogło błahie czy nieistotne. Zapraszamy do kontaktu. Muzeum Niepołomickie tel. 517 590 420

Katarzyna Drózd
Muzeum Niepołomickie

Pocztówka z Niepołomic. Niepołomice na starych pocztówkach to książka autorstwa Dawida Gostomskiego: kolekcjonera, filokartysty, przedstawiająca ujęcia Niepołomic zamieszczone na pocztówkach w latach 1898 – 1945

Znajdą w niej Państwo oprócz zabytkowych ujęć historycznej niepołomickiej architektury, widoki Puszczy Niepołomickiej, mostu na Moczydle, nieistnie-

jącego już Portu Artura na Wiśle także wiele zdjęć upamiętniających sypanie Kopca Grunwaldzkiego. Każde wyjątkowe dla Niepołomic miejsce zostało opa-

trzone komentarzem w oparciu o dostępne publikacje. Książka zawiera 156 stron w twardej oprawie i przedstawia ponad 100 starych kart pocztowych. Tekst został przetłumaczony na język angielski oraz niemiecki.

Wernisaż wystawy i spotkanie autorskie: 15 czerwca, godz. 15.00.
Miejsce: Muzeum Niepołomickie.
Wystawa potrwa do 24.08.2024.

SZTUKA EUROPEJSKA

Stary Testament jako źródło inspiracji (część II)

Motywy biblijne ze Starego Testamentu od wieków inspirują artystów. Wiele z nich pochodzi z pierwszej księgi Biblii – Księgi Rodzaju według tradycji spisanej przez Mojżesza. Polska nazwa księgi wywodzi się od staropolskiego słowa rodzaj, czyli ród, natomiast grecka etymologia księgi Genesis wiąże się z pierwszymi słowami tekstu – *Na początku*. Księga Rodzaju razem z czterema pozostałymi: Wyjścia, Księgi Kaptkańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa tworzy Pięcioksiąg – żydowską Torę

W Muzeum Niepołomickim na wystawie malarstwa zachodnioeuropejskiego z Księgi Rodzaju pochodzą trzy motywy biblijne. Pierwszy to obraz Gaspara Diziani (1689 – 1767) – przedstawia Abrahama z trzema aniołami. Scenę pojawienia się przed Abrahamem niebiańskich istot ojcowie Kościoła interpretowali jako odniesienie do Trójcy Świętej, a także jako nawiązanie do zwiastowania Marii, matki Jezusa. Natomiast tradycja żydowska utożsamia postacie aniołów z archaniołami: Michałem, Gabrielem i Rafaelem. Epizod z Księgi Rodzaju 18;1-19 przedstawia na obrazie trzech aniołów, którzy zawitali do domu Abrahama w „najgorętszej porze dnia”, czyli w południe, w celu oznajmienia już bardzo wiekowym, bezdzietnym małżonkom radosnej nowiny dotyczącej poczęcia i narodzin syna. Abraham rozpoznając w przybyłych aniołach, kłania się aż do ziemi, błagając, by nie odchodzili. Po prawej stronie obrazu, w półcieniu, widzimy przysłuchującą się rozmowie Sarę, żonę Abrahama. Proroctwo Aniołów spełniło się i wiekowi małżonkowie (w dniu narodzin dziecka mieli po 100 lat) powitali na świecie syna Izaaka. Gaspare Diziani da Belluno nadał wizycie Aniołów u Abrahama przez żywe, prawie teatralne gesty, wyjątkowy charakter. Dzięki wyczuwaniu światła i biegłości w operowaniu pędzlem można rozpoznać wysoki poziom artystyczny malarza, który był jednym z założycieli Weneckiej Akademii Malarstwa, Rzeźby i Architektury. Obraz Trzej Aniołowie u Abrahama należy do serii obrazów biblijnych Dizianiego o podobnej stylistyce

Gaspare Diziani da Belluno, „Trzej aniołowie u Abrahama”, 1735-1740, ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Pracownia fotograficzna MNK

i równie wysokiej jakości malarskiej. Drugi jego obraz znajdujący się na wystawie malarstwa zachodnioeuropejskiego prezentuje kolejny motyw z Księgi Rodzaju 19; 1-28, *Lot z córkami*. Lot był bratanikiem Abrahama, późniejszego Abrahama. Towarzyszył mu w wędrówce do Egiptu. Po powrocie z Egiptu Lot rozstał się ze stryjem i osiadł w Sodomie. Kiedy Bóg zesłał karę na miasto, Lot jako jedyny sprawiedliwy został ocalony wraz ze swoją rodziną. Jednak żona Lota, wbrew zakazowi Boga, obejrzała się za siebie i za nieposłuszeństwo została zamieniona w słup soli. Lot wraz

ze swoimi dwiema córkami zamieszkał w pieczarze. Obraz weneckiego malarza przedstawia chwilę, kiedy córki Lota w obawie, że są jedynymi ludźmi na ziemi i żeby zapewnić ojcu potomstwo, upijają go winem, aby obcować z nim i począć dziedziców. Dzięki temu kobiety rodzą synów: starsza Moaba, praojca pokolenia Moabitów, młodsza Ben-Amiego, który da początek pokoleniu Amonitów. Historia kazirodczego potomstwa, będąca elementem izraelskich podań, może tłumaczyć pogardę dla Ammonitów i Moabitów, z którymi Izrael pozostawał w nieprzyjaźni i w ciągłych

Gaspare Diziani da Belluno, „Lot z córkami”, 1735-1740, ze zbiorów MNK. Pracownia fotograficzna MNK

Hendrick Herregouts, „Uczta u Estery”, 1654, ze zbiorów MNK. Pracownia fotograficzna MNK

walkach. W sztuce europejskiej temat ten był niezwykle popularny głównie ze względu na kontekst erotyczny. W galerii malarstwa zachodnioeuropejskiego do trzeciego motywu z Księgi Rodzaju 28; 10-22, nawiązuje obraz przypisywany włoskiemu artyście Girolamie Troppa (1637–1710) pt. *Sen Jakuba (Drabina Jakubowa)*. Namalowany impastowo obraz, czyli za pomocą nakładania grubej,

wypukłej warstwy farby płynnymi pociągnięciami pędzla, stanowi przykład barokowego malarstwa religijnego. Temat obrazu odnosi się do snu Jakuba (wnuka Abrahama), który podstępem zdobył błogosławieństwo swojego ojca Izaaka należne jego bratu Ezawowi, pierworodnemu synowi. Jakub zmuszony do ucieczki przed gniewem brata, w drodze do swego wuja Labana odpoczywa i zasypia. Podczas drzemki śni mu się drabina prowadząca do nieba, po której schodzili i wychodzili aniołowie, a u jej szczytu stał Bóg. Jahwe za pomocą snu potwierdził błogosławieństwo ojcowskie i informuje Jakuba, że poprzez jego potomków wszystkie plemiona ziemi otrzymają boskie błogosławieństwo oraz obiecuje mu, że ziemia na której przebywa, będzie należała do jego ludu. W przyszłości Bóg zmieni imię Jakuba na Izrael, które oznacza „niech Bóg zwycięży”. Tym imieniem od tej pory nazywano potomków Abrahama, Izaaka i Jakuba, a później dwanaście plemion zespolonych w jeden naród przez Mojżesza i Jozuego.

W galerii malarstwa zachodnioeuropejskiego poza motywami z Księgi Rodzaju odnajdziemy wątek z Ksiąg historycznych, a dokładniej z Księgi Estery. Flamandzki malarz Hendrick Herregouts (1633 – 1704) przedstawił scenę, która jest kulminacyjnym punktem w historii Estery – żony perskiego króla Ahasverusa. Estera ukryła przed mężem swoją żydowską narodowość. Urzędnik dworski Hatman nienawidzący przybranego ojca kobiety – Mardocheusza – wymógł na królu dekret nakazujący wymordowanie wszystkich Żydów w państwie. Obraz

ukazuje ucztę, gdzie Estera siedząc przy jednym stole z mężem i zdradzieckim urzędnikiem, wyznaje Ahasverusowi swoje żydowskie pochodzenie. Tym sposobem obnaża intrygę Hatmana, co skutkuje skazaniem go na śmierć i odwołaniem prześladowania Żydów.

Dzieło powstałe z inspiracji tematyką Starego Testamentu znajduje się także w galerii dziewiętnastowiecznego malarstwa polskiego Sukiennice w Niepołomicach 2. Jest to rzeźba proroka Ezechiela, wykonana przez Zygmunta Langmana (1860–1924) – krakowskiego rzeźbiarza pracującego m.in. przy restauracji kościoła Mariackiego.

Ezechiel uważany za jednego z ważniejszych proroków był autorem księgi Ezechiela zaliczanej do ksiąg historycznych. Pochodził z rodziny kapłańskiej i sam był kapłanem. Około 20 lat przebywał na wygnaniu w Babilonii, skąd pocieszał swój lud i zapowiadał odrodzenie Izraela (Ez 34-37).

Rzeźba Zygmunta Langmana wpisuje się w popularną wśród twórców doby romantyzmu koncepcję głoszącą, że Polska przyjęła na siebie rolę „narodu wybranego”. Po odbyciu kary za grzechy, którą są lata niewoli pod zaborami, nadejdzie prorok-przywódca duchowy i poprowadzi naród ku odrodzeniu i wolności.

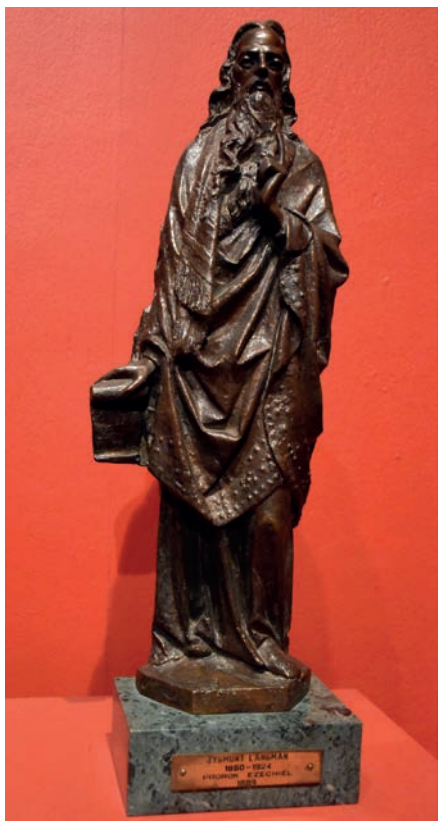
Biblijne wątki niosą ze sobą tajemnicę, dramaturgię, symbolikę i metaforę.

Od wieków stanowią twórczą inspirację dla artystów.

Zapraszamy do muzealnych galerii.

MARTA PRZYBYLSKA

asystent muzealny w Muzeum Niepołomiczkim

Zygmunt Langman, „Prorok Ezechiel”, ok. 1890, ze zbiorów MNK. Fot. Muzeum Niepołomickie

Mszyce – zmora ogrodników

Mszyce są zmorą wielu ogrodników. Te uciążliwe owady nie wybierają specyficznych roślin i można je zauważyć zarówno na roślinach ozdobnych, takich jak róże, jak i na drzewach i krzewach owocowych oraz na warzywach

Mszyce odżywiają się sokami roślin, osłabiając ich kondycję i wzrost. Co więcej, mszyce mogą przenosić na rośliny różne choroby wirusowe. Nie dziwi więc, że ogrodnicy poszukują metod pozbycia się tych szkodników lub przynajmniej ograniczenia ich populacji. W niniejszym artykule zaproponuję kilka ekologicznych sposobów radzenia sobie z mszycami.

Jak rozpoznać mszyce?

Zazwyczaj nie sprawia to większych problemów. Na młodych końcówkach roślin można po prostu zauważyć

Mszyce

znaczne skupiska zielonkawych małych owadów.

Nie zawsze jest to jednak oczywiste, ponieważ istnieje kilkaset gatunków mszyc i mogą się one różnić:

- rozmiarem: od 1 mm do 7 mm,
- kolorem, przyjmując różne odcienie żółci, bieli, a nawet różu,
- miejscem żerowania – niektóre żywią się sokiem tylko jednej lub dwóch wybranych roślin, podczas gdy inne są mniej wybredne i zadowolą się sokiem z wielu różnych roślin.

Mszyce – różne kolory

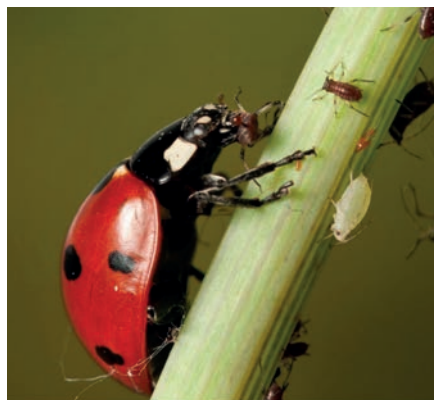
Wówczas warto sprawdzić, czy nie występują inne symptomy:

- Pozwijane i zniekształcone liście
- Czarna kleista spadz na liściach i łodygach
- Biała zrzucana skóra mszyc zgromadzona u podstawy liści
- Duża liczba mrówek pnąca się po zainfekowanych roślinach

Regularne kontrolowanie roślin w ogrodzie lub na działce pozwoli zapobiec nadmiernemu rozrostowi kolonii mszyc.

Jak się pozbyć mszyc?

Natura sama może rozwiązać wiele problemów. Mszyce mają licznych naturalnych wrogów. Trudnością może być fakt, że mszyce potrafią szybko rozmnażać się i tworzyć kolonie, zanim drapieżnicy zdążą zareagować. Dlatego zaleca się tolerowanie niewielkiej liczby

Biedronka

mszyc. W przeciwnym razie pożyteczne owady, jak chociażby biedronki, nie zdomowią się w naszym ogrodzie.

Co oprócz biedronek zjada mszyce?

Kolejnym wrogiem mszyc są larwy bzygowatych. To bardzo pożyteczne owady. Dorosłe osobniki zapylają kwiaty, a larwy większości z nich zjadają mszyce.

Mszycami żywią się również larwy sieciarek oraz skorki. Te ostatnie warto mieć w sadach, gdyż zjadają mszyce,

nie czyniąc żadnej szkody samym drzewom czy owocom.

Mechaniczne sposoby pozbywania się mszyc

Innym, mniej przyjemnym rozwiązaniem, może być po prostu ręczne usuwanie mszyc i zgniatanie ich w palcach.

Również polewanie roślin zaatakowanych przez mszyce silnym strumieniem wody jest przez niektórych ogrodników uważane za skuteczną metodę.

Bzygowate

Do środków mechanicznych należą również żółte tablice lepowe do powieszenia w szklarniach i przy roślinach balkonowych. Służą one do monitorowania i odławiania szkodników. Tablice należy wywiesić jak najwcześniej, najlepiej przed pojawieniem się szkodników. W podobny sposób działa kleista taśma do drzew.

Po więcej informacji, ciekawostek i dyskusji ogrodniczych zapraszam do Klubu Orodnika w niepołomickiej Izbie Regionalnej. Spotkania Klub odbywają się w każdą 1. środę miesiąca w godzinach 19.00 do 20.30 w Izbie Regionalnej.

Zapraszam serdecznie!

MONIKA HADAM
GardenWise

Maj to dla ogrodnika raj

Jak tylko przeczekamy zimnych ogrodników, możemy sadzić na zewnątrz wszystkie ciepłolubne rośliny, których rozsady tłoczą się na naszych parapetach, szafkach i stołach. Pamiętajmy jednak, żeby przed wysadzeniem ich do gruntu zahartować je, wystawiając na dzień na zewnątrz. Tak wzmocnione rośliny lepiej sobie poradzą w przypadku nadejścia niższych temperatur

W niniejszym artykule zajmiemy się szczególnie najbardziej popularną z roślin ciepłolubnych, czyli pomidorami. Pomidory wysadzamy do gruntu po przeminięciu ryzyka przymrozków. Można je sadzić dosyć głęboko, ponieważ wypuszczają korzenie z łodyg.

Pomidory profilowe

Ze względu na sposób rośnięcia i prowadzenia pomidory można podzielić na te o wroście ciągłym oraz na pomidory tzw. samokończące. Z tymi ostatnimi sprawa jest prosta. Krzewy samokończące potrzebują podpory, najlepiej palików o wysokości około 1 metra, do których po prostu je przywiązujemy. W przypadku tych pomidorów nie trzeba usuwać bocznych odrostów, tzw. wilków.

Samokończące

Pomidory o wroście ciągłym można przywiązywać do palików lub prowadzić na sznurku przywiązanym do belki pod sufitem, jeśli sadzimy pomidory w szklarni lub tunelu foliowym. W tym celu przy sadzeniu należy podłożyć jeden koniec sznurka pod korzenie, zasypać sadzonkę ziemią, sznurkiem delikatnie okręcić łodyżkę i podwiązać go do belki na górze. Nie należy zbyt mocno napinać sznurka, ponieważ będziemy wokół niego okręcać roślinę.

Sadzenie pomidorów

Pomidory o wroście ciągłym wymagają od nas nieco więcej starań. Po pierwsze, należy regularnie usuwać boczne przyrosty pojawiające się pomiędzy łodygą na liściach, czyli wilki. Najłatwiej je po prostu obrywać.

Po drugie, trzeba ograniczyć liczbę pędów. Zazwyczaj zaleca się prowadzenie maksymalnie trzech pędów. Pozostałe pędy obrywa się w celu

skoncentrowania całej energii krzaka pomidora na istniejących pędach i kierowania do nich wszystkich składników odżywczych i wody. Zwiększamy tym samym szanse na uzyskanie zdrowych i dojrzałych owoców pomidorów na pozostawionych pędach.

Przy sadzeniu pomidorów pamiętajmy o zachowaniu odległości odpowiednich dla danej odmiany. Dla większości z nich będzie to co najmniej 40-50 cm. Dzięki temu rośliny dostaną optymalną ilość światła, co je wzmocni i uodporni na choroby.

Pomidory warto zasilać. Polecam szczególnie nawozy naturalne, takie jak gnojówki roślinne czy humusy. Pamiętajmy, że zawsze zaczynamy od odżywiania nawozami bogatymi w azot, który jest potrzebny do wytworzenia zielonych części roślin. Najpopularniejszym organicznym nawozem zawierającym duże ilości azotu jest gnojówka z pokrzywy, którą można zarówno podlewać, jak i opryskiwać rośliny. Kiedy pomidory zaczynają zawiązywać pąki kwiatów, dobrze jest zasilić je nawozami zawierającymi więcej potasu. Rośliną używaną do produkcji gnojówek bogatych w potas jest na przykład żywakost.

Regularne podlewanie jest niezwykle ważne w pielęgnacji pomidorów. Niewystarczające ilości wody lub nieregularne jej dostarczanie mogą doprowadzić do wielu problemów, takich jak pęknięcie owoców lub sucha zgnilizna wierzchołkowa. Podłoże pomidorów powinno być stale wilgotne, ale nie przelane. Zbyt dużo wody może też negatywnie wpłynąć na smak pomidorów.

Po więcej informacji, ciekawostek i dyskusji ogrodniczych zapraszam do Klubu Ogródnika w niepołomickiej Izbie Regionalnej. Spotkania Klub odbywają się w każdą 1. środę miesiąca w godzinach 19.00 do 20.30 w Izbie Regionalnej.

Zapraszam serdecznie!

MONIKA HADAM
GardenWise

Wilki

Jak zatroszczyć się o przewód pokarmowy?

Higiena jedzenia

W praktyce gabinetowej coraz częściej spotykam się z pacjentami, którzy zmagają się z dolegliwościami żołądkowo-jelitowymi. Niektórzy borykają się z nimi od lat i zwykle stopień nasilenia objawów jest bardzo mocny, a u innych dopiero po chwili rozmowy okazuje się, że proces trawienia nie przebiega w odpowiedni sposób. Kiedy stopień nasilenia objawów jest mniejszy, problem jest bagatelizowany. W przypadku niektórych będzie konieczna dokładna diagnostyka i współpraca z gastrologiem, ale w wielu wypadkach wystarczą niewielkie zmiany, a dolegliwości ustąpią całkowicie!

Jeśli po posiłku występują bóle brzucha, biegunka, wzdęcia, zgaga, nudności, warto przeanalizować swój sposób odżywiania i zastanowić się nad higieną jedzenia.

Trawienie jest wieloetapowym procesem mechanicznego, chemicznego i enzymatycznego rozkładu wielko-cząsteczkowych związków (białek, tłuszczu, węglowodanów) do prostych substancji, które mogą ulec wchłonięciu w świetle jelita. Trawienie rozpoczyna się w jamie ustnej, gdzie pokarm mechanicznie jest rozdrabniany, mieszany ze śliną i poddawany działaniu amylazy rozkładającej cukry. Warto pamiętać, że pobudzenie wydzielania śliny i soku żołądkowego zaczyna się już wcześniej, nawet wtedy, kiedy poczujemy zapach jedzenia, pomyślimy o posiłku czy po prostu odczuwamy głód.

Treść pokarmowa w kolejnym etapie przechodzi do żołądka i tam swoją niesamowitą rolę odgrywa kwas solny. W żołądku naturalnie jest mocno kwaśne środowisko jest to ważne dla ochrony przed patogenami i umożliwia skuteczne działanie pepsynie rozkładającej białka. Środowisko żołądka często jest zbyt zasadowe, np. przez przewlekłe działanie stresu, stosowanie leków przeciwbólowych, stosowanie IPP, więc naturalne będzie to zaburzało prawidłowy proces trawienia. W niektórych przypadkach warto chwilowo wesprzeć żołądek i zadbać o jego dokwaszenie (nie

dokwaszamy żołądka przy: zapaleniu żołądka, wrzodach, nadżerkach, przy aktywnym zapaleniu dwunastnicy, przy bardzo silnym refluksie, metaplastyce jelitowej, przy aktywnych chorobach jelit i w początkowym etapie leczenia *Helicobacter*). Dokwaszenie

żołądka to bardzo szeroki temat, opiszę go w kolejnym artykule.

Dalej strawiony częściowo pokarm przechodzi do dwunastnicy, gdzie poddawany jest działaniu soku trzustkowego i żółci. Sok trzustkowy zawiera enzymy, które kontynuują proces

trawienia. Żółć natomiast nie zawiera enzymów, ale jest istotna w trawieniu tłuszczów, ponieważ je emulguje.

Po zakończeniu procesu trawienia w jelicie cienkim następuje etap wchłaniania przez kosmki jelitowe. Niestawione resztki pokarmowe kierowane są do jelita grubego. Główną funkcją jelita grubego jest wchłanianie wody, soli mineralnych oraz elektrolitów. W tym odcinku zachodzi również proces formowania kału oraz fermentacji niestrawionych resztek pokarmowych przez bakterie jelitowe. Dzięki temu powstają krótkołańcuchowe kwasy tłuszczowe (KKKT), takie jak kwas masłowy, propionowy i octowy. KKKT są źródłem energii dla komórek wyściółki jelita, modulują odpowiedź immunologiczną, wpływają na metabolizm glukozy i lipidów, mogą wpływać na wchłanianie niektórych składników mineralnych, a także mają znaczenie dla zdrowia mózgu.

W skróty sposób przedstawiłam mechanizm trawienia w celu ukazania, jak wieloetapowy i skomplikowany to proces. Dobre trawienie będzie zależało więc nie tylko od sprawnie działającego żołądka, ale również od trzustki, wątroby, woreczka żółciowego, odpowiedniej ilości cholesterolu, który jest niezbędny do tworzenia kwasów żółciowych, bakterii jelitowych, ruchów perystaltycznych, kondycji enterocytów – komórek nabłonka jelitowego.

Konieczne jest zadbanie o profilaktykę rozwoju zaburzeń pracy przewodu pokarmowego, a mianowicie higienę jedzenia. Ogrom dysfunkcji związanych z trawieniem, np. powszechne SIBO, ma swoją przyczynę bardzo często w braku zaopiekowania podstawowych kwestii.

Każdego dnia warto mieć na uwadze:

1. Zanim usiądziesz do posiłku postaraj się wyciszyć. Pomyśl o tym, że zaraz będziesz jadł. Przygotuj sobie otoczenie, jedzenie w miłym i uporządkowanym miejscu jest o wiele przyjemniejsze. Warto powąchać potrawę przed zjedzeniem to pobudzi wydzielanie enzymów trawiennych.

2. Sposób spożywania posiłków. Staraj się zjadać posiłki przy stole, w ciszy, spokojnie.

W trakcie jedzenia nie oglądaj telewizji, nie korzystaj z telefonu, tabletu. Hałas, stres, jaskrawe barwy mogą powodować zaburzenie procesu trawienia.

SZAKSZUKA

Składniki (2 porcje):

- 1 łyżka oleju kokosowego lub masła klarownego,
- 2 ząbki czosnku,
- 1 opakowanie pomidorów w puszcze lub kartonie (400 g),
- przyprawy: sól, pieprz, słodka i ostra papryka, opcjonalnie chili,
- 1 puszka czerwonej fasoli (240 g po odsączeniu - można też użyć mniejszej ilości, choć zawsze to wygodniej użyć całość),
- 4 jajka,
- zielenina, np. kolendra, posiekana natka, u mnie - zielona cebulka,
- awokado - 1 sztuka.

Wykonanie:

Na patelni rozgrzać olej/ masło i poddusić plasterki czosnku. Dodać pomidory i przyprawy, poddusić. Fasolę odsączyć i wytlukać z zalewy, dodać na patelnię. Wymieszać a następnie zrobić dołki i wbić w nie jajka. Zmniejszyć ogień i przykryć patelnię pokrywką. Dusić aż białko będzie ścięte. Na koniec posypać posiekaną zieleniną. Podawać z awokado pokrojonym w plastry.

3. Spokojne, powolne jedzenie.

Jedz powoli, odgryzając małe kęsy, dokładanie je gryząc i mieszając ze śliną. Dzięki temu posiłek będzie odpowiednio przygotowany do dalszych etapów trawienia. Jeśli zjemy zbyt duże kęsy, posiłek długo będzie zalegał w żołądku, co w konsekwencji może powodować zgagę, refluks, zapalenie błony śluzowej żołądka.

Dzięki spokojnemu jedzeniu mamy możliwość wsłuchać się w sygnały naszego ciała i zjeść do syta, nie przejadając się.

4. Odpowiednie przerwy między posiłkami. Między posiłkami zachowaj najlepiej 3-godzinne przerwy. W tym czasie nie pojadaj. Ten czas jest kluczowy, żeby organizm mógł dobrze strawić i wchłonąć poprzedni posiłek, przygotować się do kolejnego posiłku (odpowiednia ilość enzymów, żółci), a także zregenerować śluzówki żołądka i jelit. Odpowiednio długi post nocny 10-12 h jest również ważny.

5. Odpowiedniej jakości i długości sen oraz prawidłowy rytm dobowy. Po przebudzeniu warto zadbać o ekspozycję na światło dzienne.

6. Odpowiednio zbilansowana dieta. Jeśli odczuwasz dyskomfort po spożywaniu posiłków, nie wprowadzaj od razu eliminacji produktów z swojej codziennej diety. W pierwszej kolejności postaraj się jeść bardziej odżywczo i wybieraj produkty nieprzetworzone, dobrej jakości. Często niedobory żywieniowe mogą utrudnić cały proces trawienia, a ich wyrównanie powoduje powrót dobrego samopoczucia. Warto zadbać o prawidłowy poziom cynku, miedzi, manganu.

7. Sposób przygotowania posiłków.

Obciążony przewód pokarmowy potrzebuje wsparcia. Staraj się zjadać posiłki ciepłe i wilgotne. Świetnie sprawdzą się zupy gulasze, dania jednogarnkowe, buliony, rosół (świetne źródło glicyny), owsianki, jaglanki, delikatna jajecznicą, szakszuka. W każdym posiłku zadбай o prawidłową ilość białka!

8. Ciepła woda rano. Codziennie rano wypij szklankę ciepłej wody. Możesz dodać do niej odrobinę soli kłodawskiej, soku z cytryny lub octu jabłkowego. Pobudzi to przewód pokarmowy do pracy.

9. Dbaj o prawidłowe nawodnienie.

10. Unikaj używek.

11. Staraj się nie zjadać problemów.

12. Zadбай o prawidłową suplementację. Łagodząco na śluzówkę jelita mogą działać: prawdziwy rosół, napar z siemienia lnianego, aloes, miód Manuka, napar z prawoślazu. Dobrze sprawdza się także kolagen, maślan sodu. Suplementacja to kwestia indywidualna, więc zależy omówić ją ze specjalistą!

13. Uwagażność! Postaraj się obserwować swoje samopoczucie w trakcie i po spożywaniu posiłków. Obserwuj dolegliwości, rytm wypróżnień. Notuj swoje obserwacje. Wprowadzaj zmiany spokojnie i powoli. Daj sobie czas na zauważenie poprawy.

WERONIKA KUBAS

dietetyk, Centrum Dietetyczne Balans

Świetny wynik na Mistrzostwach Polski

Karatecy Akademii Karate Tradycyjnego Niepołomice-Kraków wywalczyli podczas Mistrzostw Polski w Łodzi aż 99 medali (39 złotych, 23 srebrne i 37 brązowych). Nasz klub zwyciężył też kolejny rok z rzędu w klasyfikacji generalnej zawodów, zdobywając najwięcej punktów wśród wszystkich startujących klubów

Organizatorem zawodów była Polska Unia Karate Tradycyjnego wraz z lokalnymi organizatorami: Łódzkim Klubem Karate Tradycyjnego, Łódzką Akademią Karate Tradycyjnego oraz Karate Team Bełchatów.

Patronat nad wydarzeniem objął Władysław Kosiniak-Kamysz – wicepremier, Minister Obrony Narodowej.

W Mistrzostwach Polski we wszystkich kategoriach wystartowało 714 zawodników z 35 klubów w Polsce. Najliczniejszą reprezentację stanowili karatecy z naszego klubu – 89 startujących.

Zmagania odbyły się w 8 kategoriach wiekowych, na 6 matach, a łącznie rozegrano 105 konkurencji.

Zawody trwały 2 dni. Pierwszego dnia rywalizowali kadeci, juniorzy, młodzieżowcy i seniorzy, a także dzieci z grupy C i D. W niedzielę zmagania toczyły dzieci z grupy A i B oraz kontynuowały dzieci C i D.

Zawody dostarczyły publiczności mnóstwa ekscytujących momentów. Pojedyńki były niezwykle wyrównane, dlatego sędziowie mieli nie lada wyzwanie, aby wyłonić zwycięzców.

Liczebność grup robiła wrażenie. W poszczególnych kategoriach wiekowych na matach stawało po 30-40 karateków. Najliczniejsza była konkurencja kata juniorów młodszych, w której wystąpiło aż 57 zawodników. W kumite w tej samej kategorii walczyło 46 osób. Również juniorki młodsze licznie stawiały się na zawodach – w kata wystartowało 46 zawodniczek, a w kumite 38.

Podczas sobotnich rozgrywek odbyło się oficjalne otwarcie Mistrzostw Polski. W czasie uroczystości odbyła się prezentacja klubów – zawodników na halę wprowadziła Orkiestra Reprezentacyjna Wojsk Obrony Terytorialnej.

Zaprezentowano również krótki film profilaktyczny *Żyj na medal* i mini-pogadankę. Na zakończenie wystąpił zespół taneczny Czarne Stopy.

W klasyfikacji generalnej klubów zwyciężyła Akademia Karate Tradycyjnego Kraków-Niepołomice. Na drugim miejscu uplasował się Łódzki Klub Karate Tradycyjnego. Trzecią pozycję zajęła Akademia Sportu Chikara, a na czwartym miejscu uplasował się Klub Karate Tradycyjnego Chidori.

Tak wyglądała punktacja w klasyfikacji generalnej wśród 4 pierwszych klubów:

- 1 miejsce: 99 medali (39 złotych, 23 srebrne i 37 brązowych) – 200 pkt
- 2 miejsce: 39 medali (11 złotych, 10 srebrnych i 18 brązowych) – 71 pkt
- 3 miejsce: 41 medali (10 złotych, 8 srebrnych i 23 brązowe) – 69 pkt
- 4 miejsce: 30 medali (7 złotych, 11 srebrnych i 12 brązowe) – 55 pkt

System PUKT pozwolił na sprawne i profesjonalne przeprowadzenie Mistrzostw Polski. Na stronie live.pukt.pl można było cały czas śledzić aktualny harmonogram i wyniki konkurencji.

W 2-dniowej imprezie wzięło udział w sumie ponad 1000 uczestników (714 zawodników, 80 coachów, 50 sędziów, 40 osób z obsługi technicznej oraz setki rodziców i opiekunów).

Na zakończenie serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu naszych zawodników na mistrzostwach.

Szczególne podziękowania kierujemy do trenerów AKT Niepołomice-Kraków za ich ogromne zaangażowanie, profesjonalizm i poświęcenie włożone w przygotowanie zawodników. Dzięki ich pracy nasi młodzi karatecy mogli zaprezentować na matach swoje najlepsze umiejętności.

Dziękujemy też rodzicom zawodników za ich cierpliwość, zaangażowanie i wsparcie. To dzięki nim dzieci regularnie uczęszczają na treningi, rozwijają swoje pasje i osiągają sukcesy sportowe.

Bez Waszej pomocy i wsparcia ten sukces nie byłby możliwy. Jeszcze raz dziękujemy!

Szczegółowe wyniki Mistrzostw Polski już wkrótce!

JOANNA MUSIAŁ
AKT Niepołomice-Kraków

Medale dla Kyokushin-Boxing Niepołomice

Justyna Krosta

Kyokushin-Boxing Niepołomice

W sobotę w Rzeszowie odbył się kolejny Turniej Podkarpackiej Ligi Karate Kyokushin. W turnieju wzięło udział ponad 200 zawodników z 20 klubów. Był to turniej pierwszego kroku przeznaczony dla dzieci, które zaczynają swoją przygodę z karate kyokushin. Niepołomicki klub Kyokushin-Boxing reprezentowało siedmioro zawodników. Wszyscy naprawdę dobrze się spisali, dzięki czemu zdobyliśmy siedem medali: 5 złotych i 2 srebrne

Najlepiej na zawodach spisała się Aleksandra Szczygieł, rocznik 2016-2015, do 25 kg. Ola wygrała swoje trzy walki w bardzo efektownym stylu, w tym walkę finałową przed czasem. Ola zajęła również pierwsze miejsce w konkurencji kata dzieci. Świetnie w swojej kategorii spisała się Julia Szczygieł, która także zdobyła dwa medale. Pierwsze miejsce w konkurencji kumite dzieci 2016-2015, do 30 kg. Julia zwyciężyła dwie walki przed czasem, natomiast finał wygrała jednogłośnie decyzją sędziów. W kata Julia zajęła drugie miejsce, spotykając się w finale z siostrą, która wygrała tę kategorię. Pierwsze miejsce wywalczył również Franciszek Gurgul w kategorii 2016-2015, do 25 kg. Franek zwyciężył

zdecydowanie aż trzy walki, nie dając szans swoim rywalom. Na najwyższym miejscu podium stanął również Arkadiusz Łyżwiński w kategorii kumite

2013-2014, do 30 kg. Drugie miejsce zajął Jakub Łyżwiński w konkurencji kumite, rocznik 2013-2014, do 30 kg. Kuba pokazał ducha walki i wygrał dwie walki przed czasem.

Gratulacje dla wszystkich zawodników za świetną postawę i piękne walki. To dopiero początek przygody tych młodych zawodników, a już tak dobrze im idzie. Trzymamy kciuki za dobrą passę i sukcesy na kolejnych turniejach.

Zadanie „Ciało – umysł – siła” jest realizowane przy wsparciu finansowym gminy Niepołomice.

MKS Spartakus najlepszym klubem w Polsce

Marek Burda

MKS Spartakus

W dniach 3-5 maja 2024 w Trzebnicy odbyła się Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Badmintonie, czyli Mistrzostwa Polski do lat 17

Klub MKS Spartakus Niepołomice reprezentowało dziewięciu zawodników. Spisali się znakomicie, gdyż w klasyfikacji łącznej klubów drużyna z Niepołomic okazała się najlepsza w Polsce (wśród 131 zawodników z 52 klubów).

Ten sukces zawdzięczamy dobrej postawie wszystkich zawodników, którzy

zdobyli cztery medale oraz wiele wysokich miejsc.

Ze srebrnych medali cieszyli się Dominika Bartłomiejczuk i Franciszek Sacha w grach podwójnych. Dodatkowo w grze pojedynczej doszli do ćwierćfinałów, zajmując tym samym miejsca 5-8.

Nikola Płuchowska zdobyła dwa brązowe medale: w grze pojedynczej oraz w grze podwójnej.

Julia Królikowska i Bronisław Skóra w grze mieszanej doszli do ćwierćfinału, zajmując miejsca 5-8.

W zawodach dzielnie uczestniczyli, zdobywając punkty dla klubu: Hubert Janczyk, Paweł Jagła, Adam Burda i Adam Mazgaj.

Trenerami zawodników Spartakusa są Kamil Korbel i Dariusz Janik.

Wyjazd dofinansowany z gminy Niepołomice i powiatu wielickiego.

Julian Morawiec ze srebrnym medalem

Kinga Siwek

prezes UKS Goniec Staniątki

Jak co roku na początku maja odbywają się Mistrzostwa Polski, w których mają szansę zagrać najmłodszy adept królewskiej gry. Tym razem miejsce i przede wszystkim termin zostały zmienione na tyle, że utrudniły start większemu gronu małopolskich przedszkolaków. UKS Goniec Staniątki wydelegował na zawody dwójkę naszych najzdolniejszych maluchów, by spotkały się przy szachownicy z szachistami z całej Polski w nadmorskim DarłóWKu. Wspaniały turniej rozegrał zaledwie sześciolatek Julian Morawiec. Z rozegranych 9 partii uzyskał 8 punktów,

przegrywając jedynie z Mistrzem Polski. Dało to drugie miejsce i srebrny medal w najmłodszej grupie wiekowej do lat 6. W kategorii wiekowej chłopców do lat 7 zagrał Bartłomiej Karcz – uczeń oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Staniątkach. Bartuś wygrał 4 partie, co przełożyło się na 34. miejsce w turnieju.

Dzięki dobrym wynikom punktowym obu szachistów Goniec w klasyfikacji klubowej zajął świetne trzecie miejsce. Podziękowania należą się szkoleniowcom, którzy regularnie trenują z tą dwójką najmłodszych: Damianowi Bednarczykowi,

Aleksandrze Lach, Marianowi Twardonowi oraz Kindze Siwek. Na medal spisali się także rodzice, którzy zorganizowali wyjazd oraz zadbali o dobre samopoczucie chłopców.

Wyjazd został sfinansowany ze środków pozyskanych z gminy Niepołomice. Dziękujemy za wsparcie!

Alicja Przewłocka 19. szachistką świata!

Kinga Siwek

prezes UKS Goniec Staniątki

Tuż przed majówką w malowniczej miejscowości Durres (Albania) odbyły się Mistrzostwa Świata Kadetów do lat 8, 10 i 12 w szachach szybkich oraz błyskawicznych. UKS Goniec Staniątki miał w nich swoją reprezentantkę – aktualną Mistrzynię Polski w szachach szybkich, Alicję Przewłocką. Nasza zawodniczka знаła rangę imprezy, z zapalem przygotowując się do niej pod okiem trenerów klubowych. Jako pierwsze wystartowały dwudniowe zmagania w szachach szybkich. 11 partii z przeciwniczkami z całego świata (m.in. reprezentantką Indii,

która wygrała całe zawody) było nie lada wyzwaniem. Sumarycznie skończyło się wysokim 19. miejscem z dorobkiem 6 punktów. Kolejny dzień to intensywna, jednodniowa rywalizacja w szachach błyskawicznych. Zawodniczki musiały wykazać się nie tylko refleksem, ale również kondycją, by wytrzymać tyle partii. W tym turnieju Alicja zdobyła 5 punktów, co dało 24. pozycję. Należy podkreślić, że nasza szachistka rywalizowała do lat 10 – również z dziewczynkami ze starszego rocznika 2014, co nie jest takie proste. W swoim roczniku 2015 w obu turniejach

była siódma, co można uznać za bardzo dobry rezultat.

Podziękowania należą się gminie Niepołomice, powiatowi wielickiemu, Społecznej Szkole Podstawowej STO nr 3 w Krakowie za dofinansowanie wyjazdu. Nie byłoby tak ładnych wyników, gdyby nie wsparcie przekazywane przez kibiców Alicji – bardzo Wam dziękujemy.

Kolejne wyzwanie to Mistrzostwa Europy w Pradze, które odbędą się w sierpniu. Szukamy osób, firm lub instytucji, które chciałyby wesprzeć finansowo ten start – tym razem być może więcej niż jednej naszej zawodniczki. Zainteresowanych prosimy o kontakt z prezes klubu Kingą Siwek.

Juniorzy z utrzymaniem w III lidze!

Kinga Siwek

prezes UKS Goniec Staniątki

UKS Goniec Staniątki gra w tym roku w wielu rozgrywkach ligowych. Nasze drużyny walczyły już w IV i V Lidze Małopolskiej Juniorów, więc przyszedł czas na rozgrywki wymagającej najwyższej ligi wojewódzkiej. Od lat rywalizacja wśród dziesięciu najlepszych zespołów w Małopolsce jest coraz bardziej zacięta. Tym razem zaczęliśmy rozgrywki od słabszych wyników, gdzie po pierwszym zjeździe wiadomo już było, że aby pozostać w lidze, trzeba się będzie bardzo postarać. Na szczęście drugi majowy

zjazd zapewnił szóste miejsce i pozostanie w rozgrywkach w przyszłym roku. Zawodnicy stanęli na wysokości zadania, pokonując Szachownicę Kłaj i MKS MOS Wieliczka. Pomógł także remis z jednym z czołowych klubów – KKSz Kraków. Goniec tym samym uzyskał 9 punktów meczowych. Najlepszym zawodnikiem okazał się Kamil Kawecki, uzyskując 7 punktów z 9 partii i zdobywając pierwszą normę na I kategorię. Oprócz Kamila zegrali: Damian Gaczoł, Piotr Wnuk, Dawid Jaroń, Kacper Pałka, Julia Majewska,

Justyna Różeńska oraz Hanna Babicz. Brawo dla całej ekipy!

Przed nami start w I lidze juniorów, która odbędzie się od 9 do 18 czerwca w Radomiu. Trzymajcie kciuki za wysokie wyniki!

Kwietniowe rozgrywki

Wiosna obfituje w ciekawe zawody szachowe – od Mistrzostw Polski Juniorów po rozgrywki ligowe juniorów i seniorów. Nasi zawodnicy reprezentowali UKS Goniec Staniątki, osiągając wysokie lokaty. Poniżej krótkie podsumowanie

Hanna Babicz wśród czołowych młodziczek do lat 10!

Na początku marca w Jastrzębiej Górze odbyły się Mistrzostwa Polski Młodziczek i Młodzików do lat 10. Trzy nasze zawodniczki po okresie przygotowań pod okiem rodziców i trenerów walczyły wytrwale o każdy punkt. Najlepiej poradziła sobie Hanna Babicz, zajmując 9. miejsce w grupie dziewcząt, uzyskując jednocześnie kwalifikację na Mistrzostwa Europy Juniorek, które odbędą się w sierpniu w Pradze. Ostatnia runda była gońcowymi derbami – Alicja Przewłocka grała właśnie z Hanią i to ta druga, starsza o rok i nieco bardziej doświadczona zawodniczka, zwyciężyła, zapewniając sobie lokatę w czołówce. Alicja zagrała także bardzo ładne zawody. Ukończyła je na 18. pozycji oraz na bardzo wysokiej czwartej w roczniku młodszym, co dało jej kwalifikację na Mistrzostwa Polski w przyszłym roku. Trzecia z naszych dziewczynek, Aleksandra Karcz, uzyskała 5 punktów i uplasowała się na 29. pozycji. Wszystkie trzy intensywnie przepracowały cały okres mistrzostw, co z pewnością zaprocentuje na innych turniejach. Jednak wyjazdy to nie tylko zmagania przy szachownicy, ale także integracja. Był czas, by odwiedzić Hel i Gdańsk, codziennie spacerować oraz spędzać miło czas w klubowym gronie. Podziękowania należą się trenerom za doskonałe przygotowanie zawodniczek i wsparcie ich podczas startu.

Czwórka juniorów starszych wystartowała w Mistrzostwach Polski Juniorów

Niedługo po zakończeniu zmagania młodzików rozpoczęły się Mistrzostwa Polski w grupach juniorskich do 16 i 18 lat. Na miejsce tych zawodów wybrano Stare Jabłonki oraz prestiżowy Hotel Anders, gdzie przybyli mogli się relaksować po wyczerpującej grze w pięknych okolicznościach przyrody. W tym roku czwórka naszych zawodników uzyskała prawo startu. Dwoje z nich w juniorskich Mistrzostwach Polski zagrało po raz

ostatni. Do udanych występ może zaliczyć Julia Gaczoł, która zajęła świetną 17. lokatę. Julka przegrała tylko jedną partię, walcząc na równi z dużo bardziej utytułowanymi koleżankami. Niewiele brakło do normy kandydackiej, ale jest to zrekompensowane sporym wzrostem rankingu FIDE. Niewiele niżej, bo na 24. miejscu, zawody ukończyła Zuzanna Nowak. To naprawdę dobre zawody w wykonaniu juniorek w grupie do lat 18. Słabo zaprezentował się nasz rodzynek, Filip Wnęk, w grupie wiekowej chłopców do lat 18. Czasem tak bywa, że bardzo się chce potwierdzić umiejętności, jednak rywale okazują się lepsi. Filip jeszcze nie raz pokaże, na co go stać. W grupie dziewcząt do lat 16 startowała Emilia Nowak. Cztery wygrane pozwoliły na zajęcie 30. miejsca. Pozytywnym akcentem są 4 zdobyte punkty ministerialne. Podziękowania należą się trenerowi Jerzemu Markiewiczowi za pomoc zawodnikom podczas całych zawodów.

Udany start zawodników Gońca w Mistrzostwach Międzywojewódzkich Młodzików

Wiosna w tym roku jest bardzo intensywna dla najmłodszej grupy juniorów, czyli młodzików. Ledwo co zakończyli oni rywalizację w Mistrzostwach Polski, a już chętnie brali udział w kolejnym

ważnym turnieju swojej grupy wiekowej – makroregionalnych Mistrzostwach Międzywojewódzkich, które Małopolska gra z Podkarpaciami. Turniej został rozegrany w Zabawie koło Radłowa. Wystartowało w nim ośmiu zawodników Gońca. Kolejny sukces odniosła Hanna Babicz, zajmując drugie miejsce i zdobywając srebrny medal w grupie dziewcząt. Uzyskała 8 punktów z 9 partii, co było wynikiem równorzędnym ze zwyciężczynią, Agnieszką Ślusarczyk (MKS MOS Wieliczka), a o zwycięstwie zadecydowała punktacja dodatkowa. W najlepszej dziesiątce – na ósmym miejscu – uplasowała się Alicja Przewłocka. Mniej szczęścia w końcówce miała świetnie grająca Aleksandra Karcz. Trzy porażki zadecydowały o 14. miejscu. Zadowoleni mogą być także chłopcy. Najlepiej wypadł Michał Baryczka, kończąc zawody na 24. miejscu i uzyskując III kategorię szachową. Swoją kategorię podniósł także Antoni Rainer. W zawodach rangi międzywojewódzkiej zadebiutowali: Oliwier Banaś oraz Kamil Wróblewski. W połowie trzeciej dziesiątki znalazł się Rafał Solarz. Zmagania trwały trzy dni i kosztowały wiele emocji. Oprócz wspaniałych wrażeń przywozimy z nich 5 punktów ministerialnych. Brawo!

KINGA SIWEK

prezes UKS Goniec Staniątki

Puszcza Niepołomice zostaje w Ekstraklasie!

25 maja 2024 roku Puszcza Niepołomice zapewniła sobie utrzymanie w Ekstraklasie, pokonując Piasta Gliwice. Drużyna Tomasza Tułacza nie musiała martwić się o wyniki innych spotkań, zdobywając trzy punkty, które zagwarantowały jej pozostanie w najwyższej klasie rozgrywkowej na kolejny sezon

Przebieg meczu

Od samego początku meczu na stadionie Cracovii, widać było, że Piast Gliwice nie jest w pełni skoncentrowany. Już w pierwszych minutach błędy popełniali Miłosz Szczepański i Patryk Dżiczek, jednak Puszcza nie wykorzystała tych okazji do zdobycia bramki. Z czasem Piast próbował atakować, a wyróżniającym się zawodnikiem był Michael Ameyaw, jednak bramkarz Puszczy, Oliwier Zych, skutecznie broniał wszystkie strzały.

Decydujący moment

W drugiej połowie meczu Piast nie stwarzał już większego zagrożenia. Kluczowy akcja zaczęła się w 62. minucie meczu – z lewej strony dośrodkował Jin-hyun Lee, piłkę w pole bramkowe głową podał Artur Siemaszko. Obrona Piasta nie upilnowała Kamila Zapólnika, a ten główką z trzech metrów posłał futbolówkę do bramki. Tym sposobem od 63. minuty Puszcza prowadziła 1:0 i ten wynik utrzymali już do końca meczu.

Gratulacje dla drużyny

Wielką radość ze zwycięstwa i utrzymania się w Ekstraklasie pokazali fani Puszczy, którzy przywitani powracającą po meczu drużynę w Niepołomicach. W Parku Miejskim zorganizowana została feta, na którą przyjechali nie tylko piłkarze, ale także cała ekipa łącznie z władzami klubu. Było co świętować i zabawa była przednia.

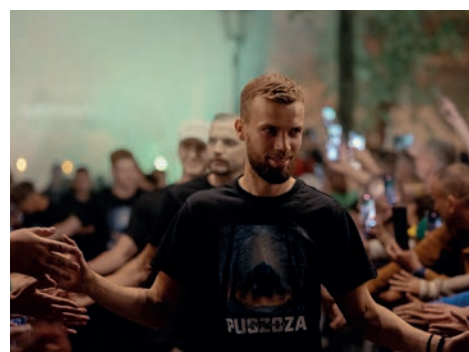
Zasłużony sukces

Puszcza Niepołomice, która była wskazywana jako potencjalny spadkowiec przed rozpoczęciem sezonu, pokazała, że potrafi walczyć. Zespół Tomasza Tułacza osiągnął sukces dzięki konsekwentnej realizacji taktyki. Trener Tułacz udowodnił, że ma pomysł na drużynę i potrafi go skutecznie wprowadzić w życie, co pozwoliło Puszczy utrzymać się w Ekstraklasie.

W przyszłym sezonie drużynę czekają kolejne wyzwania, ale Puszcza pokazała, że potrafi stawić czoła trudnościom i nie można jej lekceważyć. Utrzymanie się w lidze oraz zwycięstwa nad takimi drużynami jak Lech Poznań i remis z Legią Warszawa to osiągnięcia, które napawają optymizmem na przyszłość.

JOANNA KOCOT

Referat Promocji i Kultury

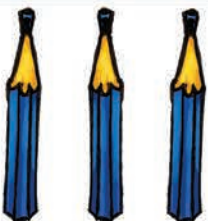

RUSZ makówką z Trzoskiem

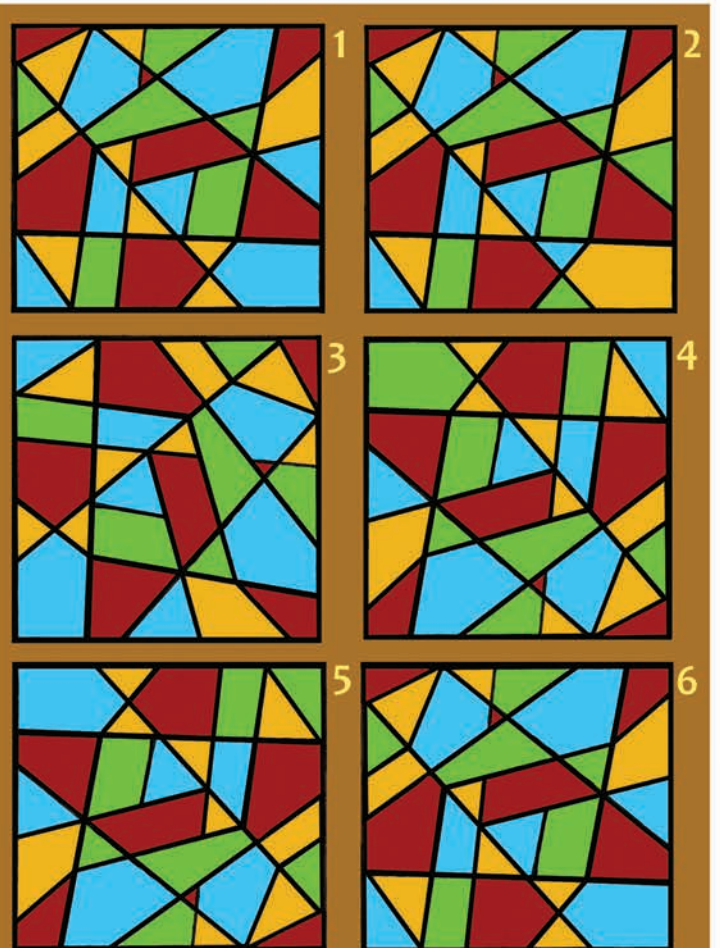

UWAŻNIE PRZYJRZYJ SIĘ RYSUNKOWI
I...POLICZ ILE LAT MA SŁOŃ.

ZMIENŃ POŁOŻENIE
ŚRODKOWEJ KREDKI
NIE RUSZAJĄC JEJ.

NARYSUJ PODOBNĄ CHOINKĘ
NIE ODRYWAJĄC OŁÓWKA OD KARTKI.

KTÓRE DWIE MOZAIKI SĄ TAKIE SAME?

32 dni niepołomic

Piątek 14.06

Warszawska Orkiestra Sentymentalna

Sobota 15.06

Niepołomiczka bitwa bramkarska – turniej dla dzieci
Strefa MAN Trucks na rynku
Koncert Tatiany Okupnik
Potańcówka z DJ-em

Niedziela 16.06

Kabaret Czesuaf
Koncert Reni Jusis

Ioczywiście

Wesołe Miasteczko Luna-Park
Strefa zabaw dla dzieci na rynku.

14-16 Czerwca
2024

Wszystkie trzy dni
– Strefa kibica –

wspólne oglądanie pierwszych meczów Euro 2024

Organizatorzy:

NIEPOŁOMICE

ZAMEK
KRÓLEWSKI
NIEPOŁOMICE

Sponsorzy:

